

วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

VOL.5 NO.1

JULY - DECEMBER

20
22

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Journal of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565) Vol.5 No.1 July - December 2022

ISSN : 2651-0510

**JULY - DECEMBER
2022**

<https://human.lru.ac.th/th/>

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Journal of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2565)

Vol. 5 No. 1 July - December 2022

ISSN : 2651-0510

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ ตลอดจนองค์ความรู้ทางด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ขอบเขต

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย รับผิดชอบตีพิมพ์ บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความวิจัยด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังต่อไปนี้ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ, สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, สาขาวิชาภาษาไทย, สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต, สาขาวิชาทัศนศิลป์, สาขาวิชาดุริยางคศิลป์, สาขาวิชานิติศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เจ้าของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

234 ถนนเลย – เชียงคาน ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 42000

ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.เยาวพา กองเกต

อาจารย์กุลธิดา ธนัญญา

อาจารย์มนตรี คำวัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรัณย์พัชร จิตพิไล

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายวิชาการวิจัยและนวัตกรรม

รองคณบดีฝ่ายบริหารและพัฒนาองค์กร

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและการ

ประกันคุณภาพการศึกษา

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.เยาวพา กองเกต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์กุลธิดา ธนัญญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

รองศาสตราจารย์ตรีเนตร สาระพงษ์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ โศภค้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุมพล ชื่นจิตต์ศิริ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรธัชนุกูล นุ่นภูบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ดร.กนกพร นาสมตริก ชิมิโอนิกะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ดร.กิตติธันต์ ญาณพิสิษฐ์

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

เจ้าหน้าที่ประจำวารสาร

นางสาวสุภาพร เมืองจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ออกแบบปก

อาจารย์ธัญชนก ณะสูตร

สำนักงานกองบรรณาธิการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

234 ถนนเลย-เชียงคาน ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร 0 4283 5224-8 ต่อ 43100 โทรสาร 0 4283 5230

Email : Huso@lru.ac.th

เว็บไซต์ : <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/husolru>

กำหนดออก : ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 กรกฎาคม – ธันวาคม

ฉบับที่ 2 มกราคม – มิถุนายน

พิมพ์จำนวน 50 ฉบับ

ปีที่พิมพ์ 2565

สถานที่พิมพ์

คำชี้แจง

บทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยนั้น ต้องผ่านการพิจารณาให้ความคิดเห็นรวมทั้งตรวจแก้ไขทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double Blind Peer Review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่กองบรรณาธิการวารสารฯ คัดสรรก่อนลงพิมพ์ไม่น้อยกว่า 2 ท่านต่อบทความ

ข้อความ ข้อคิดเห็น หรือข้อค้นพบ ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นของผู้เขียน ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากบทความ และงานวิจัยนั้น ๆ โดยมิใช่ความรับผิดชอบของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นวารสารที่นำเสนอผลงาน บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิจารณ์หนังสือของนักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษาในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ในด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังต่อไปนี้ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ, สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, สาขาวิชาภาษาไทย, สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต, สาขาวิชาทัศนศิลป์, สาขาวิชาดุริยางคศิลป์, สาขาวิชานิติศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเผยแพร่ผลงานแก่ผู้สนใจต่อไป

สำหรับนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา หรือผู้สนใจที่มีผลงาน และมีความประสงค์ จะเผยแพร่ผลงาน สามารถส่งผลงานของท่านตามหัวข้อ และแบบฟอร์มของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะส่งผลงานของท่านให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและประเมินผลงานของท่านเพื่อให้ผลงานของท่านเป็นที่ยอมรับการเผยแพร่ต่อไป

ขอขอบคุณผู้เขียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้อ่านที่ให้ความสนใจจนทำให้วารสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2565) จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาการ หากมีข้อบกพร่องประการใด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ยินดีน้อมรับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กองบรรณาธิการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Factors Affecting Investment Decision to Invest in Digital Asset
of Investors in The Stock Exchange of Thailand

อรพรรณ วงศ์ตะ¹, พรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก²
Porntip Shoommuangpak¹, Orapan Wongta²

Received: April 12, 2022
Revised: June 2, 2022
Accepted: August 22, 2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทยที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 30-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท มีระยะเวลาในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล 1 สัปดาห์-1 เดือน ปริมาณเงินที่ใช้ลงทุน 10,000-50,000 บาท ที่มาของเงินทุนเงินออม ประสบการณ์การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล 6 เดือน-1 ปี บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจลงทุนอินเทอร์เน็ต/หนังสือพิมพ์/โทรทัศน์/วิทยุ บริษัทหลักทรัพย์ที่ใช้บริการอื่น ๆ ได้แก่ บิทคับ (Bitkub) ไฟแนนซ์ (Binance) บิทาซซา (Bitazza) ประเภทสินทรัพย์ดิจิทัลที่สนใจมากที่สุดคือคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล ซื้อ-ขาย สินทรัพย์ตลอดเวลา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวความสัมพันธ์เชิงบวกกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การตัดสินใจลงทุน สินทรัพย์ดิจิทัล พฤติกรรมการลงทุน แรงจูงใจในการลงทุน

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง

Graduate student in Master of Business Administration, Accounting Program, King Mongkut's University of Technology North Bangkok Rayong Campus

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง

Assistant Professor Dr. in Master of Business Administration, Accounting Program, King Mongkut's University of Technology North Bangkok Rayong Campus

Abstract

The purpose of this study is examining the factors affecting investment decisions in digital assets of investors in the Stock Exchange of Thailand. The sample group used in the study was 400 individual investors in Thailand who traded digital assets on the Stock Exchange of Thailand. The questionnaire was used as a data collection tool. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. and multiple regression analysis. Most of the samples were male, aged 30-40 years, having a bachelor's degree. Occupation of civil servants/state enterprises Have an average monthly income of less than 20,000 baht, have a period of investment in digital assets 1 week-1 month, amount of money invested 10,000-50,000 baht, source of funds, savings 6 months-1 years of experience investing in digital assets, people with influence in investment decisions, internet/ newspaper/ television/ radio Other used securities firms include Bitkub, Binance, Bitazza, crypto-currency crypto-asset types. (Cryptocurrency) and factors affecting investment decisions in digital assets of investors in the Stock Exchange of Thailand is digital asset market, buy-sell, assets all the time. Moreover, these factor have positive correlation with digital asset investment with a statistically significant level of 0.05.

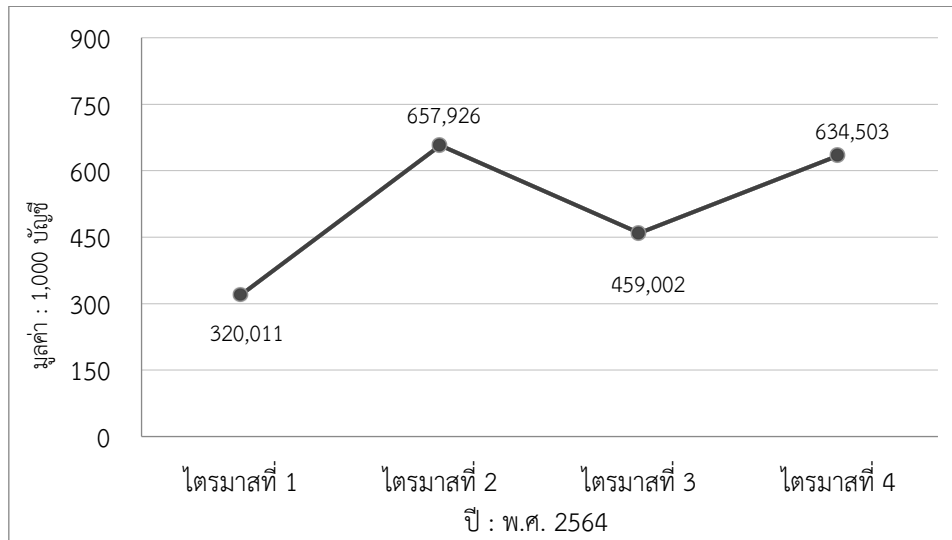
Keywords : Investment Decision, Digital Asset, Investment Behavior, Investment motivation

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ทำให้มนุษย์มีความสะดวกสบาย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ทุกภาคส่วนถูกพัฒนาด้านเทคโนโลยี ให้มีความทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นด้านการสื่อสาร การคมนาคม ตลอดจนด้านการเงิน การลงทุน เมื่อเทคโนโลยีก้าวล้ำขึ้นข้อมูลทุกอย่างสามารถเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ โดยไม่จำเป็นต้องเขียนบันทึกบนกระดาษเหมือนเมื่อก่อน และ “มูลค่าเงิน” ก็เป็นหนึ่งในการบริหารจัดการที่ถูกแปรเป็นข้อมูลดิจิทัลด้วยเช่นกัน (อัฐฐ์, 2565) โดยบล็อกเชน (Blockchain) เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่ถูกคิดค้นขึ้น เพื่อเป็นตัวช่วยด้านความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือในการทำธุรกรรมการเงินโดยไม่ต้องอาศัยคนกลาง และนำบล็อกเชน (Blockchain) นั้นเข้ามารองรับการซื้อขายสกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency) ยุคสมัยในปัจจุบันจึงเป็นยุคของการแข่งขันบนโลกดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ทุกสิ่งรอบตัวแม้กระทั่ง “สินทรัพย์” ถูกพัฒนาอยู่บนโลกดิจิทัล และการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) เป็นหนึ่งในทางเลือกการลงทุนของนักลงทุนในยุคดิจิทัล สำหรับสินทรัพย์ดิจิทัลที่เป็นที่รู้จักในประเทศไทยมี 2 ประเภท ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และโทเคนดิจิทัล (Digital Token) (หนังสือพิมพ์รายวันทันหุ้น, 2565)

การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นหนึ่งในทางเลือกที่นักลงทุนสนใจเป็นจำนวนมาก กระแสการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลกำลังเป็นที่นิยมของนักลงทุนรุ่นใหม่ทั้งในประเทศ และต่างประเทศทั่วโลก ทำให้ตลาดซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แม้ว่าสินทรัพย์ดิจิทัลจะมีความผันผวนมาก ให้ผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงสูงเช่นกัน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีผู้สนใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นจำนวนมาก ทำให้จำนวนบัญชีซื้อขายของบุคคลธรรมดาในประเทศไทยยังคงมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 บัญชีที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทย
(สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2565)

จากภาพที่ 1 พบว่า จำนวนบัญชีที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทย ในปี พ.ศ.2564 ไตรมาสที่ 1-4 มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น จำนวน 320,011 บัญชี จำนวน 657,926 บัญชี จำนวน 459,002 บัญชี และจำนวน 634,503 บัญชี ตามลำดับ

จากข้อมูลจำนวนบัญชีที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นนั้น แสดงให้เห็นว่านักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทยให้ความสนใจต่อการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้หลายหน่วยงาน ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมสรรพากร ต้องเร่งวางแผน และออกมาตรการรองรับการขยายตัวของสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และยุคเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน ทั้งนี้ การตัดสินใจของนักลงทุนจำเป็นต้องพิจารณาในหลายด้าน เช่น ผลตอบแทนจากการลงทุน ที่นักลงทุนคาดหวังว่าจะได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์ตัวนั้น ๆ ระยะเวลาที่ใช้ในการลงทุน ปริมาณเงินลงทุน ที่สามารถให้ผลตอบแทนได้อย่างคุ้มค่าและรวดเร็ว และการเลือกใช้บริการบริษัทหลักทรัพย์ ที่มีความรู้ ความชำนาญ น่าเชื่อถือ ที่สามารถช่วยให้นักลงทุนบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้รวดเร็วขึ้น เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจให้กับนักลงทุนในการทำกำไรและลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำมาพัฒนาแนวทาง และวางแผนเพื่อรองรับการขยายตัวของสินทรัพย์ดิจิทัล

วัตถุประสงค์

จากประเด็นปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ 3 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการลงทุนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตงานของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ขอบเขตตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านพฤติกรรมการลงทุนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล และปัจจัยด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล
 - 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) โทเคนดิจิทัล (Digital Token)
3. ขอบเขตด้านประชากร คือ นักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 2,271,442 บัญชี ที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2565)
4. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. ขอบเขตด้านเวลา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2565

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทบทวนวรรณกรรม

สินทรัพย์ดิจิทัล (digital asset) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1. คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล 2. โทเคนดิจิทัล (Digital Token) คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ หรือกำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง (พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561)

การลงทุน (Investments) เป็นการออมเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้น โดยที่จะต้องยอมรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ดังนั้น การตัดสินใจลงทุนจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้ และเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุน (สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549. กุลธนิดา, 2562) การลงทุนแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. การลงทุนเพื่อการบริโภค (consumer investment) เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าประเภทคงทนถาวร เช่น รถยนต์ รวมทั้งการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (real estate investment)

2. การลงทุนในธุรกิจ (business or economic investment) หมายถึง การซื้อสินทรัพย์เพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่ารายได้ที่ได้นี้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการลงทุนเช่น การลงทุนในสินค้าประเภททุน เครื่องจักร โรงงาน เพื่อผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค

3. การลงทุนในหลักทรัพย์ (financial or securities investment) การลงทุนตามความหมายทางการเงินหรือการลงทุนในหลักทรัพย์ (asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (securities) เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน ตราสาร สินทรัพย์ดิจิทัล

ผลตอบแทน หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับเป็นการตอบแทนในระยะเวลาที่ถือครองสินทรัพย์ลงทุน ผลตอบแทนจะแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ 1. รายได้ระหว่างการถือครอง 2. กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อและขาย (ห้องเรียนนักลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2565)

ผลตอบแทน (Return) หมายถึง ผลประโยชน์ที่นักลงทุนจะได้รับในรูปแบบต่าง ๆ จากการลงทุน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล และกำไรจากส่วนต่างของราคาเมื่อขายหลักทรัพย์ สิ่งนี้นักลงทุนทุกคนคาดหวังจากการลงทุน การลงทุนจะได้ผลตอบแทนดีหรือไม่ ไม่ใช่จำนวนเงินที่ได้มา แต่ต้องมองด้วยว่าเงินทุนที่ต้องลงทุนใช้เท่าไร และใช้อัตราผลตอบแทนเป็นตัววัดความสำเร็จที่จะไปสู่เป้าหมาย หากผลตอบแทนที่ทำได้จริงสูงกว่าผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จด้านการลงทุนก็จะมีมากขึ้นและเร็วขึ้น ผลตอบแทนจากการลงทุนสำหรับแต่ละสินทรัพย์ เรียกว่า อัตราผลตอบแทน Return on Investment หรือ ROI เป็นการเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่ได้จากการลงทุนกับต้นทุนที่ลงทุนไปทั้งหมด ผลลัพธ์ที่ได้แสดงถึงมูลค่าที่เพิ่มขึ้นเป็นเปอร์เซ็นต์ของราคาสินทรัพย์นั้น อัตราผลตอบแทนสามารถบอกได้ว่าการลงทุนในสินทรัพย์นั้นๆ มีประสิทธิภาพแค่ไหน เมื่อเทียบกับการลงทุนในสินทรัพย์อื่นเมื่อลงทุนด้วยจำนวนเงินและเวลาที่เท่ากัน สินทรัพย์ที่สามารถให้ผลตอบแทนได้มากกว่า ก็ย่อมเป็นที่นิยมและน่าสนใจกว่า (กนกวรรณ, 2565)

แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ

Maslow (1970) ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ว่ามนุษย์มีความต้องการทั้งหมด 5 ชั้นด้วยกัน ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกายหรือด้านกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต ได้แก่ ความต้องการเพื่อตอบสนองความหิว ความกระหาย ความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยที่มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ปราศจากความกลัว การสูญเสียและภัยอันตราย

3. ความต้องการความรักและสังคม (Belonging and Love Needs) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องการความรัก ความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความต้องการเป็นเจ้าของและมีเจ้าของ ความรักในรูปแบบต่างกัน

4. ความต้องการการได้รับการยกย่องนับถือในตนเอง (Esteem Needs) เมื่อความต้องการความรักและการยอมรับได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงขึ้น เติบโตขึ้น มีความภูมิใจและสร้างความนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตนเองและมีเกียรติ

5. ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน (Self-actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ และความต้องการนี้ยากต่อการบอกได้ว่าคืออะไร เราเพียงสามารถกล่าวได้ว่า ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเป็นความต้องการที่มนุษย์ต้องการจะเป็น ต้องการที่จะได้รับผลสำเร็จในเป้าหมายชีวิตของตนเอง และต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต

McClelland (1985) ได้ทำการทดลองโดยใช้แบบทดสอบการรับรู้ของบุคคล (Thematic Apperception Test) หรือเรียกย่อว่า ทีเอที (TAT) เพื่อวัดความต้องการของมนุษย์ และแบ่งความต้องการดังกล่าวออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement : n-Ach) เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้เต็มที่และดีที่สุดเพื่อความสำเร็จ
2. ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอของคนอื่น
3. ความต้องการการมีอำนาจ (Need for Power : n-Pow) เป็นความต้องการอำนาจเพื่อที่จะควบคุมสิ่งแวดล้อมและมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น

แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ

Simon (1960) ได้อธิบายว่า การตัดสินใจ คือ การอาศัยหลักความพึงพอใจ (Administrative Man) โดยแบ่งกระบวนการตัดสินใจออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การหาโอกาสเพื่อตัดสินใจ (Intelligence Activity) คือ การรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของปัญหา
2. การค้นหาและวิเคราะห์ทางเลือก (Design Activity) คือ การนำปัญหาที่เก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และตรวจสอบความเป็นไปได้ของปัญหานั้น เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา
3. การเลือก (Choice Activity) คือ การตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับปัญหาที่สุด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ และนำไปประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม

Plunkett and Atner (1994) ได้เสนอลำดับขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การระบุปัญหา (Define the problem) ขั้นที่ 2 การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors) ขั้นที่ 3 การพัฒนาทางเลือก (Develop potential alternatives) ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทางเลือก

(Analyze the alternatives) ขั้นที่ 5 การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best alternative) ขั้นที่ 6 การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision) ขั้นที่ 7 การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a control and evaluation system)

แนวคิดและทฤษฎีพอร์ตการลงทุนสมัยใหม่

Markowitz (1952) ได้เสนอทฤษฎีพอร์ตการลงทุนสมัยใหม่ (Modern Portfolio Theory) โดยนักลงทุนไม่ควรดูความเสี่ยงและลักษณะผลตอบแทนของการลงทุนเพียงอย่างเดียว แต่ควรประเมินเสมอว่าการลงทุนมีผลต่อความเสี่ยงและผลตอบแทนของพอร์ตการลงทุนโดยรวมเป็นอย่างไร โดยสามารถที่จะลดความเสี่ยงจากการขาดทุนในการลงทุนได้โดยการกระจายการลงทุนในสินทรัพย์หลาย ๆ ประเภท และสินทรัพย์นั้นไม่มีความสัมพันธ์กันด้วยสัดส่วนการลงทุนที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างผลตอบแทนได้สูงสุดและลดความเสี่ยงจากการลงทุนให้น้อยที่สุด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กษิตศ สันสีเพชร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้การตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลโดยรวมต่างกันส่วนนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ทำให้การตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลโดยรวมไม่ต่างกัน ในส่วนปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับสกุลเงินดิจิทัล และปัจจัยด้านทัศนคติของประชาชนในการใช้สกุลเงินดิจิทัล ทัศนคติด้านความรู้มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล และด้านความเชื่อมั่น ไม่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัลของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร

คมสันต์ สันติประดิษฐ์กุล (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุต่างกัน และสถานภาพต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่างกัน ส่วนเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนไม่ต่างกัน แรงจูงใจในการลงทุน ด้านการบริหารความเสี่ยง มีผลกับการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จิรายุทธ์ ธารารุ่งเรือง และพัฒน พพัฒนรังสรรค์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของธนาครแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของธนาครแห่งประเทศไทย ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ความถี่ในการทำธุรกรรมผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน พฤติกรรมการชำระสินค้าทั่วไป อิทธิพลจากเครือข่ายผ่านเพื่อนหรือคนรู้จัก ด้านอิทธิพลจากชื่อเสียง รวมถึงปัจจัยด้านเงินเสมือน

ชินกฤต วงศ์รักษ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการลงทุน ด้านแรงจูงใจในการลงทุน และเงินปันผล มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวางแผนการเกษียณแตกต่างกัน

ทิฆัมพร จาดสุวรรณ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 -35,000 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด พฤติกรรมการลงทุนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การลงทุนในหลักทรัพย์ 1 - 5 ปี โดยระยะเวลาที่ลงทุนในหลักทรัพย์แบบลงทุนระยะยาว (9 เดือนขึ้นไป) หลักทรัพย์ที่ใช้บริการส่วนใหญ่ คือ บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด ในการลงทุนใช้แหล่งเงินทุนจากเงินออม โดยมูลค่าเงินลงทุนโดยเฉลี่ยแต่ละครั้งต่ำกว่า 30,000 บาท มีนักวิเคราะห์เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจ โดยศึกษาข้อมูลจากข่าวสารทางสื่อออนไลน์ส่วนแรงจูงใจในการลงทุน และแรงจูงใจจากการได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด

ปรารธนาอารี มุฮัมหมัดอัลโคลเลซ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์และการรับรู้ความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุระดับการศึกษาอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน การยอมรับเทคโนโลยี การรับรู้ความเสี่ยง และพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในทิศทางต่างกัน

พิชญา ชัยณรงค์เดชากุล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในประเทศ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนักลงทุนทั่วไปในประเทศ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การลงทุนด้วยตนเอง ปัจจัยด้านคำแนะนำการลงทุน และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการลงทุน การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่แตกต่างกัน

OlaOluwa et al. (2020) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของตลาดและความผันผวนของคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) ในช่วงก่อนและหลังความผิดพลาดของ Bitcoin : หลักฐานจากการรวมเศษส่วน ผลการศึกษาพบว่า ตลาดของ Bitcoin และ altcoins มีประสิทธิภาพและมีความผันผวนสูงโดยเฉพาะในช่วงหลังเกิดความผิดพลาดของตลาด Bitcoin ความผันผวนมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ในช่วงเวลาที่สั้นกว่าความผันผวนในช่วงก่อนเกิดความผิดพลาด

Veld-Merkoulova & Yulia (2011) ได้ศึกษาเรื่อง ขอบเขตการลงทุนและการเลือกพอร์ตการลงทุนของนักลงทุนเอกชน ผลการศึกษาพบว่า อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาพอร์ตการลงทุนที่มีความเสี่ยงของนักลงทุน ขอบเขตการลงทุนด้านการวางแผนมีอิทธิพลต่อการลงทุนสินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยง เช่น หุ้น ออฟชั่น และกองทุนรวม การวางแผนลงทุนในระยะเวลานานทำให้เกิดความเสี่ยงจากการลงทุนที่เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ

ระเบียบและวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประชากร (Population) คือ นักลงทุนบุคคลธรรมดาในประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 2,271,442 บัญชีที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2565) ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสูตร (Yamane, 1967) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งข้อมูลแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประเมินค่าความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามแต่ละข้ออยู่ ระหว่างค่า 0.60 -1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) แบบสอบถาม เท่ากับ 0.78

ผู้ทำวิจัยได้ส่งข้อมูลแบบสอบถามไปยังนักลงทุนที่มีการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 400 ฉบับ แบบสอบถามได้รับการตอบกลับ และตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วน จำนวน 353 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.25 เมื่อเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Aaker et la., (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับ อย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ ทั้งนี้แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร ประกอบด้วย ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านรายได้ต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมการลงทุนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยจะใช้หลักการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ต้องการจะศึกษาเป็นแบบสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย (Simple Sampling) เมื่อครบกำหนดผู้ทำวิจัยจะดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งใช้ในการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic Analysis) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ผลการวิจัย

จากการเก็บแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประชากร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 30-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย

กว่า 20,000 บาท และจากการเก็บแบบสอบถามข้อมูลด้านพฤติกรรมการลงทุน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล 1 สัปดาห์-1 เดือน ปริมาณเงินที่ใช้ลงทุน 10,000-50,000 บาท ที่มาของเงินทุนเงินออม ประสบการณ์การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล 6 เดือน-1 ปี บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจลงทุนอินเทอร์เน็ต/หนังสือพิมพ์/โทรทัศน์/วิทยุ บริษัทหลักทรัพย์ที่ใช้บริการอื่น ๆ ได้แก่ บิทคับ (Bitkub) ไฟแนนซ์ (Binance) บิทาซซ่า (Bitazza) ประเภทสินทรัพย์ดิจิทัลที่สนใจมากที่สุดคือคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และแหล่งศึกษาข้อมูลสินทรัพย์ดิจิทัลอินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์/ยูทูบ/เพจเฟซบุ๊ก สำหรับการวิเคราะห์สหพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล แสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	Y
ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	4.18	4.69	4.67	4.75	4.75	4.57	4.6001
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	.607	.661	.644	.572	.572	.840	.53261
อัตราผลตอบแทนที่สูง (X1)	1.00000						
สภาพคล่องในการซื้อขาย (X2)	.422**	1.00000					
เป็นทางเลือกหนึ่งของการลงทุน (X3)	.427**	.780**	1.00000				
ซื้อขายได้ตลอดเวลา (X4)	.393**	.797**	.783**	1.00000			
เลือกวิธีการทำกำไร (X5)	.410**	.797**	.744**	.835**	1.00000		
การส่งเสริมการลงทุน (X6)	.250**	.639**	.638**	.648**	.612**	1.00000	
การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (Y)	.573**	.897**	.885**	.896**	.882**	.797**	1.00000

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล พบว่า ค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.250–0.897 มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ได้ทดสอบ Multicollinearity โดยให้ค่า VIF พบว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีค่าตั้งแต่ 1.274-4.447 ซึ่งค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006) สามารถนำไปใช้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้

ตารางที่ 2 การทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน ในสินทรัพย์ดิจิทัล	การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย			
	B	Std. Error	t	P-value
อัตราผลตอบแทนที่สูง (X1)	-.009	.028	-.335	.738
สภาพคล่องในการซื้อขาย (X2)	.027	.044	.603	.547
เป็นทางเลือกหนึ่งของการลงทุน (X3)	-.048	.042	-1.124	.262
ซื้อขายได้ตลอดเวลา (X4)	-.139	.055	-2.515	.012**
เลือกวิธีการทำกำไร(X5)	.068	.052	1.305	.193
การส่งเสริมการลงทุน(X6)	.025	.025	1.014	.311

$R = .196$ $R^2 = .038$ $Adj R^2 = .022$ $S.E.est = .280$

** $P < .05$, ความมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล คือ ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลซื้อ-ขาย สินทรัพย์ตลอดเวลา (X4) โดยมีค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ส่งผลถึงร้อยละ 3.80 ($R^2 = 0.038$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานพยากรณ์ (S.E.est) = 0.280 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุงส่งผลถึง ร้อยละ 2.22 ($Adj R^2 = 0.022$)

ตารางที่ 3 การทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน ในสินทรัพย์ดิจิทัล	การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย			
	B	Std. Error	t	P-value

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล	-.064	.028	-2.286	.023**
---	-------	------	--------	--------

$R = .121$ $R^2 = .015$ $Adj R^2 = .012$ $S.E.est = .282$

** $P < .05$, ความมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล โดยค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ส่งผลถึงร้อยละ 1.5 ($R^2 = 0.015$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.est) = 0.282 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุงส่งผลถึงร้อยละ 1.2 ($Adj R^2 = 0.012$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้านปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และด้านพฤติกรรมการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชาย อายุ 30-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท มีระยะเวลาในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล 1 สัปดาห์-1 เดือน ปริมาณเงินที่ใช้ลงทุน 10,000-50,000 บาท ที่มาของเงินทุนเงินออม ประสบการณ์การลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล 6 เดือน-1 ปี บุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจลงทุนอินเทอร์เน็ต/หนังสือพิมพ์/โทรทัศน์/วิทยุ บริษัทหลักทรัพย์ที่ใช้บริการอื่น ๆ ได้แก่ บิทคับ (Bitkub) ไฟแนนซ์ (Binance) บิทาซซา (Bitazza) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิฆัมพร จาดสุวรรณ (2562) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการลงทุนใช้แหล่งเงินทุนจากเงินออม โดยมูลค่าเงินลงทุนโดยเฉลี่ยแต่ละครั้งต่ำกว่า 30,000 บาท นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษิดิศ สังสีเพชร (2564) นักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกันต่างกันทำให้การตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล โดยรวมไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์ ชัยณรงค์เดชากุล (2558) เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่แตกต่างกัน รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของปรารถนาอารี มุฮัมหมัดอัลโคลเลซ (2563) ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุระดับการศึกษาอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน และพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในทิศทางต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Veld-Merkoulova & Yulia (2011) อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาพิจารณาพอร์ตการลงทุนที่มีความเสี่ยงของนักลงทุน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ความสัมพันธ์เชิงบวกกับการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล เนื่องจากนักลงทุนต้องการความชื้อขายสินทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นตอบสนองต่อความต้องการของนักลงทุนที่มีความต้องการลงทุนตลอดเวลา อีกทั้งเป็นตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นตลาดใหม่ที่มีความท้าทาย สามารถเลือกลงทุนได้หลากหลาย และให้ผลตอบแทนที่สูง แม้ว่าตลาดสินทรัพย์จะมีความผันผวนในการลงทุนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ OlaOluwa et al. (2020) ตลาดของ Bitcoin และ altcoins มีประสิทธิภาพและมีความผันผวนสูงโดยเฉพาะในช่วงหลังเกิดความผิดพลาดของตลาด Bitcoin ความผันผวนมี

แนวโน้มที่จะคงอยู่ในช่วงเวลาที่สั้นกว่าความผันผวนในช่วงก่อนเกิดความผิดพลาด แม้ตลาดสินทรัพย์จะมีความผันผวนที่สูง แต่ความต้องการของนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับทฤษฎี Maslow (1970) กล่าวว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งประกอบไปด้วยหลาย 5 ด้าน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการเกียรติยศ ความต้องการเติมความสมบูรณ์ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ McClelland (1985) แบ่งความต้องการดังกล่าวออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการความผูกพัน และความต้องการการมีอำนาจ การตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่ เลือกลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลประเภท คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) มากที่สุด เนื่องจากคริปโทเคอร์เรนซี เป็นระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เป็นสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยน แต่โทเคนดิจิทัล (Digital Token) เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือครอง ซึ่งคริปโทเคอร์เรนซี มีการซื้อ-ขายที่ง่ายกว่า และมีเหรียญให้เลือกซื้อ-ขาย อย่างหลากหลาย ดังนั้นนักลงทุนจึงเลือกการถือครองคริปโทเคอร์เรนซี มากกว่าโทเคนดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี Simon (1960) ที่ได้อธิบายว่า การตัดสินใจ คือ การอาศัยหลักความพึงพอใจ (Administrative Man) โดยแบ่งกระบวนการตัดสินใจออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การหาโอกาสเพื่อตัดสินใจ การค้นหาและวิเคราะห์ทางเลือกและการเลือก และสอดคล้องกับทฤษฎีของ Plunkett and Attner (1994) ที่ได้เสนอลำดับขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเป็น 7 ขั้นตอน การระบุปัญหา การระบุข้อจำกัดของปัจจัยการพัฒนาทางเลือก การวิเคราะห์ทางเลือก การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ และการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล และยังสอดคล้องกับการงานวิจัยของคมสันต์ สันติประดิษฐ์กุล (2563) เพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนไม่ต่างกัน และแรงจูงใจในการลงทุนมีผลกับการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรามคำแหง สอดคล้องกับงานวิจัยของชินกฤต วงศ์รักษ์ (2564) พฤติกรรมการลงทุน ด้านแรงจูงใจในการลงทุน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวางแผนการเกษียณแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัล จำเป็นต้องมีการควบคุมและกำกับดูแลเงินดิจิทัลทั้งในแง่การใช้ในระบบชำระเงินที่ต้องการเสถียรภาพของมูลค่าเงิน และการใช้เพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลที่จะต้องป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมาตรการดังกล่าวจำเป็นต้องออกมาให้เร็วและให้ทันเวลาให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินดิจิทัลมีเพิ่มมากขึ้นแบบก้าวกระโดด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่นอกเหนือจากปัจจัยด้านพฤติกรรมการลงทุน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยแรงจูงใจที่เลือกมาทำการวิจัยยังไม่ครอบคลุม ดังนั้น ในอนาคตจึงควรศึกษาปัจจัยอื่นเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยความเสี่ยงจากการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ปัจจัยด้านสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ เป็นต้น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น

3. ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. เป็นแนวทางในการช่วยตัดสินใจในการลงทุนสินทรัพย์ดิจิทัลสำหรับนักลงทุน
2. เป็นแนวทางให้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมสรรพากร นำไปพัฒนาเพื่อกำกับดูแลรองรับการขยายตัวของสินทรัพย์ดิจิทัล
3. เป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษานำไปเป็นองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดให้กับนิสิตหรือนักศึกษาที่สนใจเกี่ยวกับการลงทุน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ. (2565). *ผลตอบแทนแค่ไหนเรียกว่าดี*. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก www.thansettakij.com.
- กษิดิศ สังสีเพชร. (2564). *การตัดสินใจลงทุนในสกุลเงินดิจิทัล ของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร*. (บทความวิจัย, สาขาการเงินและการธนาคาร, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- กุลธนิดา. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของประชากรวัยทำงานในเขตภาคเหนือ*. (วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- คมสันต์ สันติประดิษฐ์กุล. (2563). *การตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. (บทความวิจัย, สาขาการเงินและการธนาคาร, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- จิรายุทธ์ ธารธรรุ่งเรือง และพัฒน์ พัฒนรังสรรค์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของธนาภาคแห่งประเทศไทย*. (บทความวิจัย, หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา).
- ชินกฤต วงศ์รัศมี. (2564). *การตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อวางแผน การเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*. (บทความวิจัย, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์).
- ทิฆัมพร จาดสุวรรณ. (2562). *แรงจูงใจในการลงทุนและพฤติกรรมการลงทุนที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. (บทความวิจัย, หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- ปรารณอาารี มุฮัมหมัดอัลโคลเลซ. (2563). *การยอมรับเทคโนโลยีพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์และการรับรู้ความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจใช้สกุลเงินดิจิทัลของผู้บริโภคในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์, หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

- พิชญา ชัยณรงค์เดชากุล. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของนัก
ลงทุนทั่วไปในประเทศ. (ค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และ
การบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561. สืบค้นเมื่อวันที่
2 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก www.ratchakittha.soc.go.th.
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549. กุศลนิดา, 2562. ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของประชากรวัยทำงานในเขต
ภาคเหนือ. (วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะ
บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2565). รายงานสรุปสถานะตลาดสินทรัพย์
ดิจิทัลรายสัปดาห์. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก <https://www.sec.or.th>.
- หนังสือพิมพ์รายวันทันหุ้น, 2565. อะไรคือ สินทรัพย์ดิจิทัล?. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2565. สืบค้นจาก
<https://www.thansettakij.com>.
- ห้องเรียนนักลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2565. ผลตอบแทนแค่ไหนเรียกว่าดี. สืบค้นเมื่อวันที่
12 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก www.thunhoon.com.
- อัญฐ์ ทองใหญ่ อัครวานันท์. (2565). รู้จักสินทรัพย์ดิจิทัลง่าย ๆ ใน 5 นาทีกับ SE Digital ใครรู้ก่อน
ได้เปรียบ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565. สืบค้นจาก www.terrabbk.com.
- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). Marketing Research (7th ed.). New York. NY: John
Wiley and Sons.
- Black, K. (2006) Business Statistics for contemporary decision making. (4th ed.) USA: John
Wiley & Son.
- Markowitz (1952). Portfolio Selection: Efficient Diversification. Journal of Finance. 7(1), 77-91
- Maslow (1970). Human needs theory: Maslow's hierarchy of human needs. (In R.F. Craven & C. J.
Hirle (Eds.), Fundamental of Nursing: Human Health and Function. (3rd ed.) Philadelphia:
Lippincott).
- McClelland (1985). Human motivation. (Cambridge: Cambridge University Press Management).
- OlaOluwa S. Yaya, Ahamuefula E. Ogbonna, Robert Mudida, Nuruddeen Abu (2020). Market
efficiency and volatility persistence of cryptocurrency during pre- and post-crash periods of
Bitcoin: Evidence based on fractional integration. (Reserch Article, International Journal of
Finance & Economics).
- Plunkett and Attner (1994). ชนิดของการตัดสินใจ. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2565. สืบค้นจาก
www.novabizz.com
- Simon (1960). The New Science of Management Decision. (New York: Harper & Row).
- Veld-Merkoulova, Yulia V (2011). Investment horizon and portfolio choice of private investors.
(International Review of Financial Analysis).
- Yamane, T. (1967). Statistics an introductory analysis (2nd ed.) New York: Harper and Row.

ปัญหาการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา : ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา
The senator acquisition problem : Comparative Notes to United States of
America

พีรพล สิมมา¹
Peerapol Simma¹

Received: November 23,2022

Revised: December 23,2022

Accepted: January 26,2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาในส่วนที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศอันจะสอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย และเป็นแนวทางในการเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาของวุฒิสภา

ผลการศึกษาริวิจัยพบว่า การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทย ไม่เป็นไปตามหลักประชาธิปไตยอันเนื่องมาจากประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งส่งผลให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้มานั้นไม่สามารถเข้าใจความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างแท้จริงซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกา พบว่า การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภานั้นจะต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน

คำสำคัญ: สมาชิกวุฒิสภา , การได้มา , เปรียบเทียบสหรัฐอเมริกา

Abstract

This research aimed to study the problems resulting from the selection of senators of Thailand compared with the United States. This research highlighted on the part that allowed the people to participate in national management according to democratic principles, and it was used as a guideline to proposed amendment to the laws related to the formulation of criteria and procedure to acquire Thai senators.

The study found that the acquisition of Thai senators was not compatible with the democratic principles because the citizens did not participate in the Senate election; therefore, the senators did not truly understand the citizens' actual livelihood. When

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹Lecturer, Laws Program, Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchaburi Rajabhat University.

comparing with the United States of America, it was found that the senators must be voted by the citizens.

Keyword; Senator., Acquisition , Comparative Notes to United States of America

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยรัฐธรรมนูญได้กำหนดอำนาจสูงสุดของรัฐ แบ่งแยกออกเป็นอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ พร้อมทั้งกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจในรูปแบบรัฐสภา ในปัจจุบันแบ่งออกเป็นสองสภา คือจะประกอบด้วย สภาหนึ่งเรียกว่า สภาล่าง หรือสภาผู้แทนราษฎร มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และอีกสภาหนึ่งเรียกว่า สภาสูง หรือวุฒิสภา มาจากการแต่งตั้ง หรือเลือกตั้ง หรือสรรหาแต่งตั้ง หรือวิธีแบบผสม ซึ่งขึ้นอยู่กับรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ (หยุด แสงอุทัย, 2538, น. 1)

นับแต่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ใน พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ก็ได้บัญญัติให้ใช้รูปแบบการปกครองทั้งแบบสภาเดียว และสองสภา ในส่วนสภาล่างหรือสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะมีอำนาจหน้าที่และที่มาที่ชัดเจนคือ มีอำนาจหน้าที่หลักด้านนิติบัญญัติ มีการเสนอร่างกฎหมาย พิจารณากฎหมาย ด้านคนอำนาจ และถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหาร มีการเสนอญัตติเพื่อขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือทั้งคณะ เป็นต้น และสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะมีที่มาจากเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง ส่วนวุฒิสภาหรือสภาสูงนั้นจะมีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายเป็นหลัก และมีที่มาจากแต่งตั้งเป็นส่วนใหญ่ (สมยศ เชื้อไทย, 2549, น. 17-19)

เมื่อมีการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมาแนวคิดเรื่องอำนาจหน้าที่ และที่มาของสมาชิกวุฒิสภาได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีการกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง จำนวน 200 คน ให้มีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย ตรวจสอบ แต่งตั้ง และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ให้อำนาจวุฒิสภาเป็นสภาตรวจสอบ นอกเหนือไปจากการใช้อำนาจในการกลั่นกรองกฎหมาย (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 121)

ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้มีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 150 คน (มาตรา 111) และกำหนดที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไว้ 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในแต่ละจังหวัด ในแต่ละจังหวัดจะมีสมาชิกวุฒิสภาได้จังหวัดละ 1 คนโดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้หนึ่งเสียงและให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ ในส่วนการหาเสียงเลือกตั้งสามารถทำได้เฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาเท่านั้น (มาตรา 112) และวิธีที่ 2 การสรรหา โดยให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 113) ดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมจากผู้ได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรต่าง ๆ ในภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคอื่นที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา เท่าจำนวน 150 คน หักด้วยจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากเลือกตั้ง (มาตรา 114)

อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 อำนาจหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ การกลั่นกรองร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว อำนาจควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร โดยกระบวนการตั้งกระทู้ถาม การอภิปรายทั่วไป มีอำนาจหน้าที่เลือกสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการการสามัญ และเลือกสมาชิกหรือบุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาพิเคราะห์ข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อำนาจหน้าที่ด้านการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ด้านการเลือกหรือให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และศาลอันเป็นไปตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติ อำนาจหน้าที่ด้านการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550)

ในปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้จำนวน และที่มาของวุฒิสภาไว้สองช่วงเวลา คือ ช่วงที่ 1 ซึ่งเป็นไปตามบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้วุฒิสภามีจำนวน 250 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ถวายคำแนะนำ โดยมาจากการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาของคณะกรรมการการเลือกตั้งจำนวน 50 คน และมาจากการคัดเลือกของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 194 คน รวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (มาตรา 269) ส่วนในช่วงที่ 2 คือ เมื่อพ้นระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งดังกล่าวแล้วให้วุฒิสภามีจำนวน 200 คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 107)

อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นอกจากตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญคือการให้ความเห็นชอบ ผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การให้ความเห็นชอบกรรมการการเลือกตั้ง การให้ความเห็นชอบผู้ตรวจการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การให้ความเห็นชอบกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือมีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติในวุฒิสภา และในบทเฉพาะกาลยังเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 270)

เมื่อเปรียบเทียบการได้มาซึ่งวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540, 2550 และ 2560 จึงปรากฏว่า รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง จำนวน 200 คน ประชาชนสามารถใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองในการคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้เอง รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามาจากการผสมผสาน จำนวน 150 คน จากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวมกับคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาจากองค์กรต่าง ๆ ในภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคอื่นจำเท่าที่ยังไม่ครบจำนวน 150 คน จึงเป็นการได้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งเลือกโดยตรงจากประชาชนส่วนหนึ่ง กับ

ได้มาโดยการสรรหาอีกส่วนหนึ่ง ในส่วนรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กำหนดไว้ว่าวาระเริ่มแรก ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 250 คน มาจากการคัดเลือกตามขั้นตอนของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติเพียงอย่างเดียว ทำให้ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้แทนของตนเข้าไปบริหารประเทศ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การได้มาของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญทั้งสามฉบับจะแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละฉบับควรจะมีบทบัญญัติให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้แทนของตนเข้าไปบริหารประเทศ เนื่องจากผู้ที่ประชาชนคัดเลือกเข้าไปจะรู้ซึ่งถึงปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริงในแต่ละภูมิภาค ผู้วิจัยจึงขอทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความ เป็นประชาธิปไตยในการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกาในส่วนที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งวุฒิสภาของประเทศไทย

สมมติฐาน

วิธีการได้มาของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540, 2550, 2560 ได้มีบทบัญญัติการได้มาที่แตกต่างกันโดยมีทั้งวิธีการสรรหา หรือแต่งตั้งการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และแบบผสมผสานมีทั้งแบบเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และแบบสรรหารวมกัน ซึ่งถ้าการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในแบบที่เหมาะสมนั้นควรที่จะได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรงจากประชาชนไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อมอันจะทำให้สมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นผู้แทนของประชาชน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิจัยข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 ข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต บทความในวารสาร ตำราต่าง ๆ ทั้งของต่างประเทศ และ ของไทย และการหาข้อมูลภาคสนามโดยการออกแบบสัมภาษณ์บุคคลากร ที่มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในส่วนของวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(1) **ข้อมูลปฐมภูมิ** ได้จากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก ด้วยการออกแบบสอบถามแบบปลายปิด เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูล ในประเด็นที่กำหนด ผสมผสานกับแบบปลายเปิด (Opened Form) เพื่อเปิดกว้างให้แสดงความคิดเห็นนอกเหนือประเด็นที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่มีความเหมาะสมภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัย คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จะประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

(2) **ข้อมูลทุติยภูมิ** (Secondary Data) เป็นข้อมูล ที่ได้จากเอกสารโดยการรวบรวมจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 ในส่วนของการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งของไทยและต่างประเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องกระทำทั้งข้อมูล ปฐมภูมิ (Primary Data) จากภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ บุคคลผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการค้นคว้า จาก เอกสาร วรรณกรรม งานวิจัย ตำรา หนังสือวิชาการ ตั๋วบทกฎหมายต่าง ๆ กฎ ระเบียบ แนวคำพิพากษาของศาล วารสาร นิตยสาร รายงานข้อมูลทางสถิติเอกสาร บทความทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ และงานทางวิจัยทางเว็บไซต์ ทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศ ซึ่งมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูล ศึกษาเอกสารกฎหมาย

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์ ภายใต้สมมติฐาน ของการวิจัย และ กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 คัดเลือกบุคลากร ตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ ไปสัมภาษณ์จริง ในลักษณะเชิงลึก

ขั้นตอนที่ 5 รวบรวมข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรตัวอย่าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา
2. ทำให้ทราบผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ
3. ทำให้ทราบแนวทางในการเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งวุฒิสภาของประเทศไทย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

รัฐสภาตามระบอบประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน ประชาชนในประเทศร่วมกันใช้อำนาจอธิปไตยเป็นส่วนรวม ประชาชนมีสิทธิและหน้าที่ที่จัดการปกครองประเทศ โดยมีที่ประชุมของผู้แทนประชาชนซึ่งทำหน้าที่ปกครองประเทศเรียกว่ารัฐสภา รัฐสภาจึงเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความสำคัญต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือเป็นสถาบันนิติบัญญัติ และเป็นสถาบันที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปกครอง การบริหารของฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นตัวแทนของประชาชน (วิชัย ตันศิริ, 2548, น. 53) อันมีรายละเอียดดังนี้

วิวัฒนาการของรัฐสภา

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นมาหลายศตวรรษแล้ว ตั้งแต่สมัย กรีก โรมัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยมีวิวัฒนาการมาจากในประเทศอังกฤษ สถาบันรัฐสภาอังกฤษเกิดจากสถานการณ์ของสังคมศักดินาที่จัดระบบความผูกพันระหว่างกษัตริย์ในฐานะผู้เป็นนายกับขุนนางในฐานะผู้ที่ครองที่ดินจากกษัตริย์ และระบบความผูกพันนี้มีทั้งสิทธิหน้าที่ที่แต่ละฝ่ายต้องยึดถือปฏิบัติ การละเว้นหรือการละเมิดสิทธิดังกล่าวก็จะนำไปสู่การขัดแย้ง และการล้มเลิกความสวามิภักดิ์ระบบความผูกพันระหว่างกษัตริย์ และขุนนาง รัฐสภาอังกฤษจึงเกิดขึ้นเพื่อป้องกันการขัดแย้งระหว่างกษัตริย์กับขุนนาง โดยรัฐสภาจะต้องประกอบไปด้วยขุนนาง และพระระดับราชาคณะ และต่อมาได้เพิ่มผู้แทนจากชุมชนเมือง จึงกลายเป็นต้นแบบรัฐสภาอังกฤษมาถึงปัจจุบัน (จุมพล หนิมพานิช, 2551, น. 185)

ประเทศสหรัฐอเมริกา การปกครองระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา เกิดจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์จากผู้อพยพจากเมืองแม่ คืออังกฤษ ที่พยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่อสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา และระบบการปกครองตนเองของแต่ละรัฐและชุมชนเมือง และที่พยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่ออิสรภาพที่ชาวอเมริกันต่อสู้เพื่อเป็นอิสรภาพจากเมืองแม่ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดระบบการปกครองระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา (จุมพล หนิมพานิช, 2551, น. 544-545)

หลักการการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนในระบบรัฐสภา มีหลักใหญ่ๆ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนในระบบรัฐสภาจะต้องประกอบไปด้วยหลักการที่สำคัญคือ (โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์, 2518, น. 2-3)

(1) การแบ่งแยกอำนาจเป็นการประกันเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้เพราะผู้ใดมีอำนาจผู้นั้นมักมีแนวโน้มในการที่จะใช้อำนาจไปในทางที่ผิด วิธีที่ดีที่สุดคือการแบ่งแยกอำนาจออกเป็น 3 ส่วนคือ อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจตุลาการโดยการแบ่งแยกอำนาจนั้นมีแนวความคิดเกี่ยวกับการแบ่งแยกอำนาจเป็น 2 แบบคือ (1) การแบ่งแยกอำนาจหน้าที่อย่างเด็ดขาด โดยอำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจตุลาการ ต่างฝ่ายต่างก็เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องก้ำกายกัน และ (2) การแบ่งแยกอำนาจแบบมีความร่วมมือซึ่งกันและกัน โดยการแบ่งแยกอำนาจกันนั้นมิได้ทำให้การร่วมมือกันหมดสิ้นไป

(2) หลักการมีผู้แทนราษฎรคือ การที่ประชาชนมอบอำนาจส่วนหนึ่งให้กับผู้อื่น ซึ่งแต่เดิมเป็นความคิดของชนชั้นมั่งมีที่มีบทบาททางทางเศรษฐกิจ และการเมือง การมีผู้แทนราษฎรจะเป็นผลดีแก่ตนคือสามารถลดอำนาจพระมหากษัตริย์ลงได้โดยการโอนอำนาจนิติบัญญัติให้กับชาติซึ่งตนเข้าทำการแทนในรัฐสภา เป็นการกีดกันประชาชนที่มีเชื้อพวกตนเองไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองบริหารประเทศ แต่ปัจจุบันความจำเป็นที่จะลิดรอนอำนาจพระมหากษัตริย์ และการกีดกันประชาชนไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศได้หมดไป ความเป็นประชาธิปไตยมีความเด่นชัดขึ้น ซึ่งหลักการมีผู้แทนราษฎรนี้ จะมี

แนวคิดที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของชาติมิใช่เป็นของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลใด บุคคลเป็นส่วนประกอบของชาติ ประชาชนในประเทศร่วมกันใช้สิทธิใช้อำนาจอธิปไตยเป็นส่วนรวม จึงไม่มีบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดใช้อำนาจนี้เป็นเอกเทศได้ เมื่ออำนาจอธิปไตยเป็นของชาติซึ่งไม่มีตัวตนก็ไม่สามารถใช้อำนาจนี้ได้จึงต้องมีการสรรหาบุคคลกลุ่มหนึ่งมาใช้อำนาจนี้แทนชาติ จึงเป็นที่มาของการมีผู้แทนราษฎร ด้วยเหตุนี้ผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกจึงเป็นผู้แทนของราษฎรทั้งหมด มิใช่เป็นผู้แทนเขตการเลือกตั้งเขตหนึ่งเขตใด โดยเฉพาะ

(3) หลักการตามกฎหมายคือ การปกครองในแบบรัฐสภานี้ จำเป็นที่จะต้องดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ที่เขียนไว้เป็นตัวอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หรือดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ที่เป็นจารีตประเพณี โดยการที่มีการยอมรับนับถือ และปฏิบัติตามกฎเหล่านี้อย่างทั่วถึงกัน ถือได้ว่าเป็นหลักการตามกฎหมายนั้นมีการแบ่งแยกชั้นต่าง ๆ ของกฎเกณฑ์โดยทั่วไป รัฐธรรมนูญย่อมอยู่เหนือกฎเกณฑ์ทั่วไป แต่บางบางประเทศเช่นประเทศอังกฤษ แม้ว่าจะไม่มีการเขียนรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งหมด แต่กฎเกณฑ์บางอย่างก็มีศักดิ์เป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญ และได้รับการยอมรับนับถือ กฎหมายทั่วไปก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ารัฐธรรมนูญ เนื่องจากหลักการมีผู้แทนราษฎรทำให้กฎหมายที่ผ่านรัฐสภาได้ชื่อว่าอยู่เหนือสิ่งอื่นเพราะถือว่าเป็นความต้องการของประชาชนเจ้าของประเทศ กฎหมายจะเป็นเครื่องมือปกป้องสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน และเป็นสิ่งที่กำหนดขอบเขตสิทธิเสรีภาพของประชาชน กฎหมายจึงมีความสำคัญกว่าสิ่งอื่น เหนือกว่าคำสั่งกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของฝ่ายบริหาร โดยฝ่ายบริหารจำเป็นจะต้องอิงอำนาจกฎหมายและไม่ขัดต่อกฎหมายด้วย

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามาตามทีนักวิชาการได้สรุปไว้ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับการที่สมาชิกวุฒิสภาม และสภาผู้แทนราษฎรต่างก็มีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ และรัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดให้สภาทั้งสองทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชน แต่ในทางปฏิบัติแล้วปรากฏว่าสภาทั้งสองมีวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกภาพที่แตกต่างกัน กล่าวคือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีมาจากการเลือกตั้ง ส่วนสมาชิกวุฒิสภากลับมีที่มาจากแต่งตั้งซึ่งไปสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย และหลักความเป็นผู้แทนปวงชนการเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของต่างประเทศจะเป็นประชาธิปไตยมากกว่า ซึ่งการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของต่างประเทศส่วนใหญ่แล้วจะมาจากจากการเลือกตั้งของประชาชนซึ่งอาจโดยวิธีการเลือกตั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ วิธีการดังกล่าวทำให้ได้ตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยอีกด้วย ดังนั้นเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาของไทยทำหน้าที่และมีสถานะเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง และสามารถทำงานได้อย่างอิสระตามวัตถุประสงค์ของการมีวุฒิสภาดังเช่นนานาประเทศ จึงสมควรจะเปลี่ยนวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของไทยจากการแต่งตั้งมาเป็นวิธีการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่เหมาะสมกับประเทศไทยควรให้สมาชิกวุฒิสภาได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง และจะทำการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยวิธีการเลือกตั้งจากบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอมาโดยไม่บังคับว่าประชาชนจะต้องเลือกสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นพรรคเดียวกัน และจะแบ่งสัดส่วนจำนวนของสมาชิกวุฒิสภาระหว่างพรรคตามคะแนนนิยมที่ได้รับจากประชาชน

ข้อดีข้อเสีย และผลกระทบเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาด้วยสภาพสังคมวิทยาการเมือง ของประเทศไทยทำให้วุฒิสภา หรือสมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในสถานะที่ปลอดจากการเมือง สมาชิกวุฒิสภาส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับพรรคการเมือง หรือนักการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล หรือพรรคร่วมรัฐบาล หรือสมาชิกวุฒิสภาส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับพรรคการเมือง หรือนักการเมืองที่เป็นพรรคฝ่ายค้าน หรือพรรคร่วมฝ่ายค้าน ซึ่งมีผลต่อการแสดงบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา กล่าวโดยสรุป ที่มา หรือองค์ประกอบของวุฒิสภาเป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อการแสดงบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา หรือสมาชิกวุฒิสภา กล่าวคือ ไม่ว่าจะสมาชิกวุฒิสภาจะมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับพรรคการเมือง หรือนักการเมืองฝ่ายรัฐบาล หรือฝ่ายค้านก็ส่งผลให้การแสดงบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การได้มาของสมาชิกวุฒิสภาจะมีที่มาจากทางเลือกตั้งกับสมาชิกที่มาจากพรรคการเมือง จะมีข้อแตกต่างกันในด้านการประชุมวุฒิสภา สมาชิกที่มาจากพรรคการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง คือ ในการประชุมแต่ละครั้งสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง จะมีจำนวนผู้ขาดประชุมมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากพรรคการเมือง และเกือบจะทุกครั้งของการประชุม จะมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากพรรคการเมือง ใช้สิทธิในการอภิปรายในสัดส่วนจำนวนที่มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย สมาชิกที่มาจากพรรคการเมืองทำหน้าที่ได้โดดเด่น และชัดเจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง โดยมีการใช้สิทธิ และมีระยะเวลาในการอภิปราย มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง มีการอธิบายเหตุผลประกอบในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติได้ชัดเจนกว่า ทำให้รู้ว่าเห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะอะไร รวมทั้งการตั้งข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการอภิปรายในส่วนของร่างพระราชบัญญัติที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน ตลอดจนมีการเสนอขอแปรญัตติมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้งด้วยบทบาทด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การตั้งกระทู้ถามสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากพรรคการเมืองทำหน้าที่ด้านนี้ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง โดยมีจำนวนตั้งกระทู้ถาม และระยะเวลาในการอภิปรายมากกว่า รวมทั้งมีการตั้งกระทู้ถามในประเด็นปัญหาในระดับชาติ ส่วนกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้งนั้น ไม่ได้มุ่งไปที่ด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเน้นปัญหาเฉพาะพื้นที่ การตั้งญัตติบทบาทด้านนี้ มีความแตกต่าง และความเหมือนกันในบางประเด็น ดังนี้ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากพรรคการเมืองใช้ระยะเวลาในการอภิปรายญัตติได้มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาภัยธรรมชาติ และความเดือดร้อนของประชาชน ส่วนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทางเลือกตั้งให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาด้านการเมืองการปกครองประเทศ และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ

อภิปรายผล

การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน ประชาชนในประเทศร่วมกันใช้อำนาจอธิปไตยเป็นส่วนรวม ประชาชนมีสิทธิ และหน้าที่ที่จัดการปกครองประเทศ โดยมีที่ประชุมของผู้แทนประชาชนซึ่งทำหน้าที่ปกครองประเทศเรียกว่ารัฐสภา รัฐสภาจึงเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความสำคัญต่อการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตย คือเป็นสถาบันนิติบัญญัติ และเป็นสถาบันที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลการปกครอง การบริหารของฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นตัวแทนของประชาชน

ในสหรัฐอเมริกา การปกครองระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเกิดจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์จากผู้อพยพจากเมืองแม่ คือ อังกฤษ ที่พยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่อสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา และระบบการปกครองตนเองของแต่ละรัฐ และชุมชนเมือง และที่พยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่ออิสรภาพที่ชาวอเมริกันต่อสู้เพื่อเป็นอิสรภาพจากเมืองแม่ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดระบบการปกครองระบบประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา

ระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนในระบบรัฐสภา มีหลักใหญ่ๆ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนในระบบรัฐสภาจะต้องประกอบไปด้วยหลักการที่สำคัญคือการแบ่งแยกอำนาจเป็นการประกันเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้เพราะผู้ใดมีอำนาจผู้หนึ่งมักมีแนวโน้มในการที่จะใช้อำนาจไปในทางที่ผิด วิธีที่ดีที่สุด คือ การแบ่งแยกอำนาจออกเป็น อำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจตุลาการ หลักการมีผู้แทนราษฎร คือ การที่ประชาชนมอบอำนาจส่วนหนึ่งให้กับผู้อื่น ซึ่งแต่เดิมเป็นความคิดของชนชั้นมั่งมีที่มีบทบาททางเศรษฐกิจ และการเมือง การมีผู้แทนราษฎรจะเป็นผลดีแก่ตนคือสามารถลดอำนาจพระมหากษัตริย์ลงได้โดยการโอนอำนาจนิติบัญญัติให้กับชาติซึ่งตนเข้าทำการแทนในรัฐสภา เป็นการกีดกันประชาชนที่มีโชพวทตนเองไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองบริหารประเทศ แต่ปัจจุบันความจำเป็นที่จะลดอำนาจพระมหากษัตริย์ และการกีดกันประชาชนไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศได้หมดไป ความเป็นประชาธิปไตยมีความเด่นชัดขึ้น หลักการตามกฎหมายคือ การปกครองในแบบรัฐสภานี้ จำเป็นที่จะต้องดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ที่เขียนไว้เป็นตัวบทยอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร หรือดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ที่เป็นจารีตประเพณี โดยการที่มีการยอมรับนับถือ และปฏิบัติตามกฎเหล่านี้อย่างทั่วถึงกันถือได้ว่าเป็นหลักการตามกฎหมายนั้นมีการแบ่งแยกชั้นต่าง ๆ ของกฎเกณฑ์ โดยทั่วไป

ในระบบรัฐสภาโดยหลักการพื้นฐานอย่างเดียวยังไม่เพียงพอที่จะกำหนดว่าเป็นการปกครองระบบรัฐสภาหรือไม่ โดยทั่วไปแล้วระบบรัฐสภาที่มีอยู่แต่ละระบบก็มีความแตกต่างแยกแยะออกไปมากมาย แต่ระบอบการปกครองที่ถือได้ว่าเป็นการปกครองระบบรัฐสภาจะต้องประกอบไปด้วยหลักการทฤษฎีที่สำคัญคือหลักทฤษฎีแห่งดุลยภาพ โดยทฤษฎีนี้จะถือว่าการปกครองระบบรัฐสภาเป็นระบบที่ได้ดุลยภาพในการปกครองอย่างดีที่สุด โดยฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารจะต้องมีมาตรการที่จะใช้อำนาจของตนคานกับอำนาจอีกฝ่ายหนึ่งอย่างได้ผล โดยรัฐสภาอาจตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับนโยบาย หรือการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลได้ อาจขอเปิดอภิปรายลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาลเป็นเหตุให้รัฐบาลต้องลาออกได้ ในทำนองเดียวกัน รัฐมนตรีก็มีสิทธิที่จะเข้าไปแถลงชี้แจงปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารประเทศในรัฐสภาได้ และฝ่ายบริหารก็ยุบสภาได้ และหลักทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบทางการเมืองคือ เมื่อใดก็ตามที่รัฐสภาไม่ให้ความไว้วางใจ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องรับผิดชอบทางการเมืองด้วยการลาออกจากตำแหน่ง

ในส่วนอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ระบบนี้อำนาจศูนย์กลางจะอยู่ที่รัฐสภา เป็นศูนย์กลางของอำนาจทางการเมือง และเป็นองค์กรสูงสุดที่เป็นที่รวมเจตจำนงของประชาชนทั้งประเทศ โดยทั่วไปจะมีอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ อำนาจนิติบัญญัติคือ มีหน้าที่ในการริเริ่มเสนอกฎหมาย พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักกฎหมายที่สำคัญ และกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งอนุมัติใช้กฎหมายรวมทั้งการยกเลิกกฎหมายด้วย อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ คือ อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญรวมถึงการพิจารณาอนุมัติให้มีการใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การตีความรัฐธรรมนูญ เป็นต้น หรืออาจจะให้ประชาชนเป็น ผู้ตัดสินในการที่จะให้มี

การดำเนินแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ กรณีที่รัฐสภาตกลงกันไม่ได้ประชาชนทั้งหมดจะเป็นผู้ตัดสินลงมติว่าสมควรจะให้มีการแก้ไขปัญหารัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งหลักเกณฑ์จะเป็นไปตามที่ประเทศนั้น ๆ จะกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มี และรับรองฝ่ายบริหาร รวมทั้งการตรวจสอบ การควบคุมตลอดจนการถอดถอนฝ่ายบริหารประเทศ สรรหา และรับรองบุคคลมาเป็นนายกรัฐมนตรีโดยให้ประมุขแต่งตั้งและให้การรับรองโดยชัดแจ้ง หรือโดยปริยายซึ่งบุคคล หรือคณะบุคคลที่นายกรัฐมนตรีเสนอชื่อให้ประมุขแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี ตรวจสอบควบคุมฝ่ายบริหารด้วยตรากฎหมายหรือไม่ตรากฎหมาย ให้อำนาจตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี เปิดอภิปรายทั่วไปในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่มีการลงมติตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อตรวจสอบ หรือติดตามการทำงานของรัฐบาล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐถอดถอนนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะโดยการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ การมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจบริหาร อำนาจการฟ้องร้องฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ อำนาจในการกำหนดหน้าที่ในการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกของตนโดยสมาชิกวุฒิสภาของแต่ละประเทศจะมีสภาพอย่างไร มีคุณสมบัติประการใดก็แล้วแต่รัฐสภาประเทศนั้น ๆ จะกำหนดไว้ว่าอำนาจหน้าที่ในการเลือกเจ้าหน้าที่ของตนเอง เช่น ประธานสภาล่าง อำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบ หรือให้สัตยาบันเรื่องสำคัญของประเทศ เช่น การลงนามสนธิสัญญา ประกาศสงคราม อำนาจหน้าที่ในเรื่องการรับฟังสะท้อนความต้องการและความทุกข์ของประชาชนให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบได้รับทราบเพื่อแก้ไขปัญหาให้ ทั้งนี้ อาจเป็นการรับฟังด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยสมาชิกสภา แต่ละคนโดยกลุ่มสมาชิกโดยพรรคการเมืองที่สังกัด หรืออาจโดยการตั้งคณะกรรมการต่างคณะทำงาน จัดประชุมเพื่อศึกษา และรับฟังปัญหารวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขอำนาจหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจ หรือให้การศึกษานในเรื่องต่าง ๆ ของชาติบ้านเมือง แก่ประชาชนด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ในส่วนอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ เป็นการกลั่นกรองและยับยั้งกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร ทั้งในส่วนของร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ถือเป็นอำนาจหน้าที่หลักของวุฒิสภา ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การตั้งกระทู้ถาม รัฐธรรมนูญ (ที่บัญญัติให้มีสองสภา) ทุกฉบับ ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ในที่ประชุมวุฒิสภา การเปิดอภิปรายทั่วไป อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการเปิดอภิปรายทั่วไป รัฐธรรมนูญ (ที่ใช้ระบบสองสภา) การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐบาล การให้ความไว้วางใจนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ การตั้งคณะกรรมการ การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ อำนาจหน้าที่คัดเลือก และให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กร อำนาจหน้าที่ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง จะสังเกตเห็นว่าวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่โดยรวมเพื่อประชาชน และประเทศชาติโดยตรงที่มาของสมาชิกวุฒิสภาจึงควรมาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเพื่อเป็นประชาธิปไตย

ประชาธิปไตยจำเป็นต้องมีการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการส่งเสริมสิทธิ และพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือ ชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้ และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และ โครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่

ประชาชน มีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผน จากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเอง

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหา และเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวบ้านจะไม่เข้าใจ และมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวบ้านรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการมีส่วนร่วมในการลงทุน และการปฏิบัติงาน แม้ชาวบ้านส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวบ้านสามารถคิดค้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิดการมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวบ้านย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำ ไปนั้นได้รับผลดีได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะประสบความยากลำบากในส่วนระดับของการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลของตน/ครอบครัว/ชุมชนของตน การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่ตนมีส่วนได้เสีย โดยแบ่งเป็นกิจกรรมในตนเองอยู่ในขั้นตอนใด ตนมีน้ำหนักรตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ ตนมีน้ำหนักรตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ ตนมีน้ำหนักรตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ การมีส่วนร่วมทำ คือร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด การมีส่วนร่วมสนับสนุน คือ อาจไม่มีโอกาสร่วมทำแต่มีส่วนร่วมช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ

ในส่วนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน อาศัยหลักการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างทางราชการกับประชาชน โดย ยึดถือความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานหรือต่อบุคคล หลักการขจัดความขัดแย้ง ความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ และความคิด จะมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานพัฒนาเป็นอย่างมากเพราะจะทำให้งานหยุดชะงัก และล้มเหลว หลักการสร้างอุดมการณ์ และค่านิยมในด้านความขยัน ความอดทน การร่วมมือ การซื่อสัตย์ และการพึ่งตนเองเพราะอุดมการณ์เป็นเรื่องที่จะจูงใจประชาชนให้ร่วมสนับสนุนนโยบาย และเป้าหมายการดำเนินงาน และอาจก่อให้เกิดขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน การให้การศึกษอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นการส่งเสริมให้คนมีความรู้ความคิดของตนเอง ช่วยทำให้ประชาชนมั่นใจในตนเองมากขึ้น การให้การศึกษอบรมโดยให้ ประชาชนมีโอกาสทดลองคิด ปฏิบัติ จะช่วยให้ประชาชนสามารถคุ้มครองตนเองได้ รู้จักวิเคราะห์เห็นคุณค่าของงาน และนำไปสู่การเข้าร่วมในการพัฒนา หลักการทำงานเป็นทีม สามารถนำมาใช้ในการแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาได้

สรุปผล

สมาชิกวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎรต่างก็มีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ และรัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดให้สภาทั้งสองทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชน แต่ในทางปฏิบัติแล้วปรากฏว่าสภาทั้งสองมีวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกภาพที่แตกต่างกัน กล่าวคือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีมาจากการเลือกตั้ง ส่วนสมาชิกวุฒิสภากลับมีที่มาจากแต่งตั้งซึ่งไปสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย และหลักความเป็นผู้แทนปวงชน การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของต่างประเทศส่วนใหญ่แล้วจะมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ซึ่งอาจโดย

วิธีการเลือกตั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ วิธีการดังกล่าวทำให้ได้ตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยอีกด้วย ดังนั้นเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาของไทยทำหน้าที่ และมีสถานะเป็น ตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง และสามารถทำงานได้อย่างอิสระตามวัตถุประสงค์ของการมีวุฒิสภาดังเช่นนานาประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ให้มีสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 200 คน โดยการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง การเลือกตั้งใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ ในกรณีที่จังหวัดใดมีสมาชิกวุฒิสภาได้มากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีได้ในจังหวัดนั้น เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา แต่เกิดปัญหากล่าวขานว่าเป็นส่วนหนึ่งของพรรคการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้มีสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 150 คน ซึ่งมีที่มา 2 ประเภท (1) มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนจำนวน 76 คน โดยกำหนดให้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และในแต่ละจังหวัดจะมีสมาชิกวุฒิสภาได้จังหวัดละ 1 คน (2) จากการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 74 คน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 วาระแรก ให้มีวุฒิสภา 250 คน มีที่มาโดยคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาคณะ และคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้ง เป็นผู้ดำเนินการสรรหา วาระที่สอง ให้มีวุฒิสภา 200 คน มีที่มาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ด้านต่าง ๆ จึงเกิดข้อเปรียบเทียบว่ามีข้อดีข้อเสีย และผลกระทบเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา รวมทั้งการเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา กำหนดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาของสหรัฐอเมริกามี 100 คน จาก 50 มลรัฐ ๆ ละ 2 คนเท่ากันทุกมลรัฐ แนวทางการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้ประชาชนในแต่ละมลรัฐเป็นผู้เลือกตั้งโดยตรง มลรัฐละ 2 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 6 ปี สมาชิก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มกลุ่มที่ 1 หมตวาระสิ้นปีที่สอง กลุ่มที่ 2 หมตวาระสิ้นปีที่สี่ และกลุ่มที่ 3 หมตวาระสิ้นปีที่หก ทั้งนี้กำหนดให้จัดการเลือกตั้ง 1 ใน 3 ของสมาชิกวุฒิสภาขึ้นใหม่ ๆ ทุก 2 ปี

จึงสมควรจะเปลี่ยนวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของไทยจากการแต่งตั้งมาเป็นวิธีการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่เหมาะสมกับประเทศไทยขณะนี้ ควรให้สมาชิกวุฒิสภาได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง และจะทำการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยวิธีการเลือกตั้งจากบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอมา โดยไม่บังคับว่าประชาชนจะต้องเลือกสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นพรรคเดียวกัน และจะแบ่งสัดส่วนจำนวนของสมาชิกวุฒิสภาระหว่างพรรคตามคะแนนนิยมที่ได้รับจากประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ในวาระแรกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้มีวุฒิสภาจำนวน 250 คน โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 50 คน จากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาได้สรรหาจำนวน 194 คน และจากผู้ดำรงตำแหน่ง 6 ตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการ

ทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน จึงอาจไม่ได้ทำตามนโยบายส่วนมากของประชาชนเป็นการได้มาโดยไม่เป็นประชาธิปไตย

ในวาระที่สอง วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคนซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ การแบ่งกลุ่ม จำนวนกลุ่ม และคุณสมบัติของบุคคลในแต่ละกลุ่ม การสมัคร และรับสมัครหลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกันเอง การได้รับเลือก จำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีจากแต่ละกลุ่ม ให้ดำเนินการตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยในระดับประเทศ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามวาระสองดังกล่าว ได้มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในกลุ่มเล็ก ๆ จึงอาจไม่ใช่เสียงส่วนมากของประชาชนเป็นการได้มาโดยไม่เป็นประชาธิปไตย

ขอเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้เป็นประชาธิปไตยโดยแท้จริงโดยวิธีการดังนี้

1) ให้มีการเลือกตั้งโดยตรงกำหนดให้มีสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดละ 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ทั้งประเทศ 152 คน เป็นตัวแทนของแต่ละจังหวัดการเลือกตั้งโดยตรงระบบเดียวกันกับของประเทศสหรัฐอเมริกา

2) กำหนดคุณสมบัติผู้รับสมัครไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกด้านกฎหมาย เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่หลักในการกลั่นกรองกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอเข้าสภา จึงจำเป็นต้องให้ผู้มีความรู้ความสามารถด้านกฎหมายมาทำหน้าที่กลั่นกรอง

3) ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจะต้องไม่เกี่ยวข้องอย่างหนึ่งอย่างใดกับพรรคการเมือง หรือเครือญาติฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดของนักการเมือง เพื่อป้องกันการมีส่วนได้เสียในการกลั่นกรองกฎหมาย การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ในความเป็นจริงยังต้องอาศัยหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรยึดหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ มาร่วมกัน สร้างมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทย โดยการแก้ไข เพิ่มเติมกฎหมาย ออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และ กติกาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้จริง และมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์. (2518). *ความเป็นมาของการปกครองในระบบรัฐสภา และระบบรัฐสภาในประเทศไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่พิทยา อินเตอร์เนชั่นแนล, กรุงเทพฯ.
- จุมพล หนีมพานิช. (2556). *หลักพื้นฐานทางรัฐศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิชัย ตันศิริ.(2548). *วิวัฒนาการของระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมยศ เชื้อไทย. (2549). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ฉบับใช้เรียน*.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

หยุด แสงอุทัย. (2538). *หลักรัฐธรรมนูญทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

ความพึงพอใจของ GenX และ GenY ต่อการจัดการการตลาดดิจิทัล
วิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่
GenX and GenY Satisfaction With Digital Marketing Management
Phra Mae Khao Community Enterprise

ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร¹
Ntapat Worapongpat¹

Received: July 11,2022
Revised: November 19,2022
Accepted: February 20,2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาถ่ายทอดเทคโนโลยีการตลาดดิจิทัลให้กับวิสาหกิจชุมชนและแนวทางเพื่อการพัฒนาโลโก้ และบรรจุภัณฑ์ ของข้าวพระคุณแม่แปรรูป เพื่อการแข่งขันทางการตลาด ศึกษาแนวทางการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ตลาดดิจิทัล และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับวิสาหกิจชุมชน ข้าวพระคุณแม่เกษตรเข้มแข็ง ในระบบดิจิทัล เพื่อให้กิจการเป็นที่รู้จักมากขึ้น มีฐานลูกค้าของวิสาหกิจชุมชนและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงผู้บริโภคมากยิ่งขึ้นและสุดท้าย เพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ความสะดวกในการใช้งานมากขึ้น โดยได้ออกแบบโลโก้ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ การเพิ่มช่องทาง ติดต่อช่องทาง การจัดทำหมาย เพื่ออำนวยความสะดวก ตลอดจนเพิ่มความน่าสนใจให้กับผลิตภัณฑ์ ”ข้าวพระคุณแม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า มีการออกแบบโลโก้ และการนำเสนอเป็นคิวอาร์โค้ด เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดทำหมาย ในรูปแบบดิจิทัล การเปิด Page Facebook โดยการนำโลโก้เป็นภาพประจำตัว สร้างการจดจำของผู้เข้าชม จากนั้นสรุปผล ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริโภคเพื่อทราบในความพึงพอใจและโอกาสในการพัฒนา การพัฒนาเริ่มจากกระบวนการผลิตที่ไม่ซับซ้อนเพื่อให้กลุ่มชุมชนเกิดความรู้ความเข้าใจขั้นตอนได้โดยง่าย เมื่อทำการผลิตต้นแบบแล้วเสร็จจึงนำไปสอบถามความพึงพอใจโดยใช้วิธีการแบบเจาะจง ทำการวิเคราะห์ สรุปผลการออกแบบโลโก้ผลิตภัณฑ์ข้าวพระคุณแม่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยใช้เอกลักษณ์เฉพาะถิ่นซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจของ GenX และGenY, การจัดการการตลาดดิจิทัล,วิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่

¹ อาจารย์ ดร.ศุภย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการบริหาร การศึกษา

¹Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and Educational Administration.

Email: : Sandusit.b@rbru.ac.th, dr.thiwat@gmail.com

Abstract

This research aims to study and develop digital marketing technology transfer to community enterprises and guidelines for logo development. and packaging of processed rice for marketing competition Study the guidelines for the development of public relations media for the digital market. and transfer knowledge to community enterprises Rice in digital to make the business more known have a customer base of community enterprises and increase the opportunity to reach more consumers; increase the value of the product more ease of use by designing a new product logo Adding a channel Contact distribution channels to facilitate as well as to increase the attractiveness of the product "Khao Phra Mae Mae, Sampran District, Nakhon Pathom Province. It was found that the logo design and presented as a QR code to increase distribution channels In digital form, opening a Facebook page by using a logo as an avatar. Build a visitor's memory then sum up Consumer feedback information to know their satisfaction and development opportunities. Development starts from a simple production process so that the community can easily understand the process. Once the prototype is produced, it is asked for satisfaction using a specific method. do an analysis Summary of logo design results for Phra Mae Mother's rice products, Sampran District, Nakhon Pathom Province. using local identity as assessed by experts

Keywords : GenX and GenY Satisfaction, Digital Marketing Management Mother's Rice Community Enterprise

บทนำ

จุดเริ่มต้นของวิสาหกิจชุมชน ข้าวพระคุณแม่ เกษตรเข้มแข็งตั้งขึ้นที่จังหวัดนครปฐม เนื่องจากจังหวัดนครปฐมนั้นมีอาชีพส่วนใหญ่ ทำสวน ทำไร่ ปลูกข้าวเมื่อเกษตรกรปลูกข้าวทำนา เก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จนั้น ก็จะนำข้าวไปขายให้กับพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อข้าว พ่อค้าคนกลางที่รับซื้อก็จะกดราคาข้าวให้ราคาต่ำ ถ้าหากข้าวมีความชื้นเกินกว่ากำหนด ก็จะหักค่าความชื้นนั้นด้วย ทำให้ชาวนาที่ปลูกข้าวมาด้วยความลำบากนั้น ขายข้าวได้ในราคาที่ตกต่ำ จึงทำให้ประธานวิสาหกิจชุมชน เกิดแนวคิดที่จะช่วยให้เกษตรกรขายข้าวได้ในราคาที่สูง เป็นข้าวดีและมีคุณภาพ เป็นข้าวเกษตรอินทรีย์ สามารถขายให้ทั่วประเทศ จึงแจ้งชาวบ้าน ญาติพี่น้องในนครปฐม รับข้าวจากชุมชนมาแปรรูป แล้วให้ในราคาที่สูงขึ้น “ข้าว” เป็นอาหารหลักของประชากรกว่าครึ่งโลก ข้าวเป็นแหล่งพลังงานหลักของประชากรมากกว่า 17 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 9 ประเทศในทวีปอเมริกาเหนือและใต้ และ 8 ประเทศ ในทวีปแอฟริกา ร้อยละ 20 ของแหล่งพลังงานประชากรโลกเป็นข้าว ร้อยละ 19 และ 5 เป็นข้าวสาลีและข้าวโพด การวิเคราะห์รายละเอียดของปริมาณสารอาหารของข้าวที่แสดงให้เห็นว่าคุณค่าทางโภชนาการของข้าวแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ข้าวที่อยู่ระหว่างสีข้าว, สีน้ำตาล, สีแดงและสีดำ (หรือสีม่วง) พันธุ์ข้าวแต่ละพื้นที่แพร่หลายในส่วนต่าง ๆ ของโลก

ในปัจจุบันพฤติกรรมของผู้บริโภคนั้นเปลี่ยนไปมากขึ้นการใช้งานอินเทอร์เน็ตของคนไทยมีเพิ่มมากขึ้นและส่วนใหญ่ใช้งานทุกวัน ใช้เวลาอยู่บนโลกออนไลน์ซึ่งมากกว่าการใช้เวลากับสื่อทีวีและดูรายการที่ตัวเองสนใจ อีกทั้งเฟซบุ๊กเป็นบริการทางอินเทอร์เน็ตยอดนิยมSocialที่ผู้ใช้ network จำนวนหลายสิบล้านคนมีการเข้าถึงมากที่สุดเมื่อเทียบกับแอปพลิเคชันอื่น ๆ และส่วนใหญ่กว่าร้อยละ60ที่ใช้บริการ Facebook นิยมใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือจากแนวโน้มนี้ทำให้การใช้งานสื่อดิจิทัล จำเป็นต้องปรับกลยุทธ์เพื่อดึงดูดผู้บริโภคซึ่งไม่ใช่แค่การสร้างการรับรู้สินค้าแต่รวมถึงการบอกต่อและภักดีต่อแบรนด์อีกด้วย (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2565) เรื่อง การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ ผลลัพธ์ที่ใช่เค็มคุณป้า ชุมชนบ้านศาลาดิน นครปฐม. เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไปการมุ่งหน้าสู่การทำ Digital Marketingจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคที่ใช้เวลาอยู่บนโลกออนไลน์มากขึ้นทำให้การกำหนดช่องทางที่จะสื่อสารกับผู้บริโภค (Touch Points)เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากเป็นสิ่งแรกที่จะทำให้แบรนด์เข้าถึงผู้บริโภคในปัจจุบันสื่อออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของคนในยุคสมัยนี้ เพราะฉะนั้นการใช้สื่อ Facebook, Line, Instagramก็อาจจะสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ดีกว่าการทำโฆษณาบนป้ายโปสเตอร์และสังคมออนไลน์ในปัจจุบันยังมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2564) เรื่องการจัดการการตลาดดิจิทัลและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ผลลัพธ์ที่น่าพึงจากอ้อยศูนย์การเรียนรู้ยั่งยืนเป็นสุขบ้านวังตะเคียนจังหวัดราชบุรี. จึงทำให้การเข้าถึงธุรกิจออนไลน์เป็นไปได้อย่างกว้างขวางรวดเร็วขึ้นและประเมินผลได้ง่ายขึ้นอีกทั้งการสร้างผลงานผ่านสื่อออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบายมากขึ้นทำให้การสร้างสรรคสิ่งใหม่ๆเป็นไปได้ง่ายซึ่งวิสาหกิจชุมชนข้าวตราพระคุณ ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทำผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสุขภาพแปรรูป แต่ภาพลักษณ์ของตัวบรรจุภัณฑ์ยังคงขาดข้อมูลสำคัญ มีขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีด้านสื่อดิจิทัล (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2564) เรื่องแนวทางการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มอาชีพสตรีแก้วถัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม.

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้จึงเป็นที่มาของการเข้าไปพัฒนา ออกแบบบรรจุภัณฑ์และพัฒนาเทคโนโลยีด้านสื่อดิจิทัลให้กับวิสาหกิจชุมชน ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อปรับปรุงให้บรรจุภัณฑ์และพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้และการประชาสัมพันธ์ทำให้เป็นรู้จักผลิตภัณฑ์ยิ่งขึ้นหรือเพิ่มยอดขาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำการตลาดดิจิทัลให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้าวพระคุณแม่ เกษตรเข้มแข็ง ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสุขภาพ ตราพระคุณแม่ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้าวพระคุณแม่ เกษตรเข้มแข็ง ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาและพัฒนาถ่ายทอดเทคโนโลยีการตลาดดิจิทัลให้กับวิสาหกิจชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาของกลุ่มอาชีพ เป็นการวิจัยโดยรวบรวมทฤษฎีต่าง ๆ ได้แก่ 1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตลาดแบบดิจิทัล (Digital Marketing) 2. แนวคิดเกี่ยวกับเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์และประวัติของเฟซบุ๊ก 3. แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมสนทนาอัตโนมัติ (Chat Bot) 4. แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ 5. แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้ององค์เป็นการประยุกต์ใช้การ

บริหารธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร การตลาด การจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อมาเป็นฐานข้อมูลในการประมวลผล

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ (packaging design) คือ การวางแผนและการสร้างสรรค์ผลงานสินค้า หรือ ผลิตภัณฑ์ ให้เห็นถึงหน้าที่การทำงานเพื่อใช้ในการบรรจุ ห่อหุ้ม หรือ ปกป้อง สิ่งของหรือสินค้า โดยมีประโยชน์ในหลายๆด้าน เช่น ความสวยงาม ความคงทน และ ป้องกันสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ด้านใน ไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือ เป็นอันตรายแตกหักชำรุด โดยองค์ประกอบที่สำคัญของบรรจุภัณฑ์ประกอบด้วย ชื่อสินค้า ตราสินค้า สัญลักษณ์ทางการค้า รายละเอียดของสินค้า รายละเอียดส่งเสริมการขาย รูปภาพ ส่วนประกอบของสินค้า ปริมาตรหรือปริมาณ ชื่อผู้ผลิตและผู้จำหน่ายและรายละเอียดตามข้อบังคับของกฎหมาย เช่น วันผลิต และวันหมดอายุ สำหรับบรรจุภัณฑ์ที่ดีต้องสามารถผลิตและนำไปบรรจุได้ด้วยวิธีการสะดวก ประหยัดและรวดเร็ว การเลือกบรรจุภัณฑ์มีข้อพิจารณา คือ ลักษณะของสินค้า ตลาดเป้าหมาย วิธีการจัดจำหน่าย การขนส่ง การเก็บรักษา การนำไปใช้งาน ต้นทุนของบรรจุภัณฑ์ และปัญหาด้านกฎหมาย (ปีทมาพร ปันทียะ, 2552) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ดีควรเริ่มจากความต้องการของผู้ใช้ บรรจุภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มคุณค่าให้ลูกค้ามากที่สุด ด้วยค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด โดยต้องคำนึงถึงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ การใช้งาน ข้อมูลที่ต้องสื่อสาร (MotionGraphicPlus, 2016)

2. การตลาดผ่านสังคมออนไลน์

สื่อสังคม หรือ โซเชียลมีเดีย (social media) หมายถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ให้บุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ สื่อเหล่านี้เป็นของบริษัทต่างๆ ที่ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของตน เช่น เฟซบุ๊ก ไฮไฟฟ์ ทวิตเตอร์ เป็นต้น (วิกิพีเดีย, 2021) ซึ่ง Dollahide (2021) กล่าวว่าโซเชียลมีเดียเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่อำนวยความสะดวกในการแบ่งปันความคิดและข้อมูลผ่านการสร้างเครือข่ายเสมือนและชุมชน โดยโซเชียลมีเดียจะทำงานบนอินเทอร์เน็ต และผู้ใช้สามารถสื่อสารเนื้อหาทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็วทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล วิดีโอ ภาพถ่าย ซึ่งผู้ใช้มีส่วนร่วมกับโซเชียลมีเดียผ่านคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตหรือสมาร์ทโฟนผ่านซอฟต์แวร์หรือแอปพลิเคชันบนเว็บ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการตลาดผ่านโซเชียลมีเดียคือการนำเสนอธุรกิจผ่านโซเชียลมีเดียและใช้เป็นวิธีสื่อสารข้อความถึงผู้บริโภคที่มีศักยภาพ เป้าหมายหลักของการตลาดผ่านโซเชียลมีเดียคือ การส่งเสริมการขาย บริษัท และบุคคลทั่วไปสามารถหาประโยชน์อื่น ๆ มากมายจากการตลาดบนโซเชียลมีเดีย (eMarketing Institute, 2018)

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์สมัยใหม่สามารถแบ่งออกได้เป็น 9 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะของตนเองขึ้นอยู่กับผู้ที่คาดว่าจะใช้งานจากสื่อต่าง ๆ เหล่านี้ (SEOPressor, 2021)

1. เครือข่ายสังคม (Social medias) เป็นโซเชียลมีเดียที่สามารถติดต่อกับผู้ที่มีความสนใจและภูมิหลังคล้ายกัน โดยเครือข่ายสังคมยอดนิยมได้แก่ Facebook, Twitter, Instagram ถือว่าเป็นแพลตฟอร์มที่ทำให้สามารถเชื่อมต่อกับเพื่อน ครอบครัว หรือผู้ที่สนใจในแบรนด์ต่าง ๆ โซเชียลเน็ตเวิร์กนี้จะอนุญาตให้แบ่งปันความคิด อัปโหลดรูปภาพ และวิดีโอ รวมถึงเข้าร่วมในกลุ่มที่สนใจได้

2. บัญชีมาร์กไซต์ (Bookmarking sites) เป็นบริการบนเว็บไซต์สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต โดยการแบ่งปันการค้นคว้าบนเว็บไซต์ผู้ให้บริการ เพื่อรวบรวม จัดเก็บ แบ่งหมวดหมู่ สืบค้น และโดยเฉพาะเพื่อการแบ่งปันเว็บไซต์หรือเนื้อหาบนเว็บไซต์แก่คนอื่น ๆ ที่สนใจ คุณลักษณะที่โดดเด่นคือผู้ใช้สามารถ “แท็ก” ลิงก์ซึ่งทำให้ค้นหาได้ง่ายขึ้น และแบ่งปันกับผู้ติดตามของตนได้อย่างสม่ำเสมอ เช่น Pinterest, Flipboard, Diggs, StumbleUpon เป็นต้น

3. Social News เป็นเว็บไซต์กลุ่มข่าวสารซึ่งอนุญาตให้ผู้ใช้โพสต์ลิงก์ข่าวและอื่น ๆ ไปยังบทความภายนอก เนื้อหาข่าวและเว็บไซต์จะถูกส่งเข้ามาจากผู้ใช้แล้วถูกเลื่อนให้ไปแสดงที่หน้าแรกผ่านระบบการจัดอันดับลงคะแนนให้กับรายการดังกล่าวโดยผู้ใช้ รายการที่มีคะแนนโหวตสูงสุดจะปรากฏขึ้นตัวอย่างเช่น Reddit, Digg, Current TV

4. การแบ่งปันสื่อ (Media Sharing) เป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถแบ่งปันสื่อประเภทต่าง ๆ แบ่งเป็นสองประเภทคือ การแบ่งปันภาพ และเว็บไซต์โฮสต์วิดีโอ สามารถอัปโหลดรูปภาพ เพิ่มข้อมูลเพลงเพื่อแบ่งปันแก่สมาชิกได้ สามารถสร้างโปรไฟล์และตัวเลือกในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปภาพหรือวิดีโอที่อัปโหลดแพลตฟอร์มโดยทุกคนสามารถสร้าง ดูแลจัดการ และแบ่งปันความคิดสร้างสรรค์สามารถสนทนาได้ เช่น YouTube, Vimeo, 4shared, Flickr, Pinterest เป็นต้น

5. ไมโครบล็อก (Micro blogging) blog เป็นเว็บไซต์ที่มีรูปแบบเนื้อหาเหมือนบันทึกส่วนตัวออนไลน์มีส่วนของการ comments และมี link ไปยังเว็บอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดย Micro blogging คือการโพสต์ข้อความที่เป็นลายลักษณ์อักษรสั้น ๆ ซึ่งอาจรวมถึงลิงก์ไปยังเว็บไซต์ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ได้แก่ Twitter, Facebook

6. บล็อกความคิดเห็นและฟอรัม (Blog comments and forums) เป็นเว็บไซต์ที่เปิดให้ผู้ใช้งานมีส่วนร่วมในการสนทนาโดยการโพสต์และสามารถส่งข้อความโต้ตอบกันได้ การแสดงความคิดเห็นในบล็อกจะมากน้อยตามการตอบรับ โดย google มีเว็บไซต์บล็อกยอดนิยมคือ Blogger สำหรับฟอรัมมีหลายรูปแบบ เช่น ฟอรัมกีฬา ฟอรัมเกมส์ ฟอรัมสุขภาพ ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการที่สมาชิกมาแลกเปลี่ยนความรู้กัน โดยมากจะเป็นรูปแบบของการตั้งคำถาม และตอบคำถาม ซึ่งหากเป็นเรื่องที่น่าสนใจก็จะมีผู้ติดตามเรื่อย ๆ ชุมชนอีฟอรัมที่มีผู้ใช้งานมาก ๆ ของคนไทย เช่น เว็บไซต์ Pantip (www.pantip.com) ที่มักจะเรียกว่า พันธุ์ทิพย์คาเฟ่

7. Social review sites หรือเว็บไซต์ตรวจสอบโซเชี่ยลมีเดีย ได้แก่ TripAdvisor, Yelp, FourSquare ตัวอย่างเช่น การค้นหาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือร้านอาหารใหม่ ผู้ใช้จะไปที่บิวทิการ์ณ เว็บไซต์รีวิว เช่น TripAdvisor ซึ่งแสดงบทวิจารณ์ของชุมชน สถานที่ และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้ ธุรกิจก็สามารถใช้ทำความเข้าใจกับมุมมองของลูกค้าได้ทั้งด้านดีและไม่ดีเพื่อใช้ในการปรับปรุง

8. บล็อกชุมชน (Community Blogs) ได้แก่ Tumblr, Medium เป็นบล็อกที่ให้ชุมชนมีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออกถึงเสียงต่อเรื่องที่ถูกระบุในแพลตฟอร์ม

9. เครือข่ายเศรษฐกิจร่วม (Sharing Economy Networks) ได้แก่ Airbnb, Pantheon, Kickstarter ซึ่งเครือข่ายนี้มีไว้แบ่งปันสิ่งที่ผู้ใช้งานต้องการ เช่น ค้นหาที่พัก หรือกิจกรรมต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาในกลุ่มอาชีพเป็นการวิจัยโดยรวบรวมทฤษฎีต่าง ๆ 1.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตลาดผ่านช่องทางดิจิทัล 2.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคและการตัดสินใจซื้อ 3.แนวคิดเกี่ยวกับเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์และประวัติของเฟซบุ๊ก 4.แนวคิดโปรแกรมสนทนาอัตโนมัติ (ChatBot) 5.แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ 6.แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน 7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการประยุกต์ใช้การบริหารธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์การ การตลาดการจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อมาเป็นฐานข้อมูลในการประมวลผล

ขอบเขตด้านพื้นที่

- ชาวชุมชนวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่

ขอบเขตการศึกษา

1) การถ่ายถอดองค์ความรู้การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ

2) การสร้างอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและการบริหารจัดการประชาสัมพันธ์ให้มีแพร่หลายมากขึ้น

3) เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

1. กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มคนรักสุขภาพ เนื่องจากต่อการจัดการการตลาดดิจิทัลวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่เป็นข้าวมะลิปลอดสารเคมี รับประทานเข้าไปแล้วทำให้ไม่มีสารตกค้างในร่างกาย

- กลุ่มคนทั่วไปที่ต้องรับประทานข้าว เพราะข้าวให้พลังงานหลักของร่างกาย แหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

- แหล่งข้อมูลจากการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเอกสาร บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

- แหล่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการลงพื้นที่ในชุมชน สัมภาษณ์ผู้ประกอบการหรือเกษตรกรในชุมชน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปเพิ่มเติมจากการที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาใช้ประกอบในการจัดทำสื่อการตลาดดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิ

- แหล่งข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคทั่วไป 200 ชุด และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจากผู้บริโภคที่พบสื่อประชาสัมพันธ์ต่อการจัดการการตลาดดิจิทัลวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่และกรุงเทพมหานคร

3. เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลการใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความพึงพอใจด้านการพัฒนาตราสินค้าและฉลากสินค้าให้กับต่อ
การจัดการการตลาดดิจิทัล วิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่

ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความพึงพอใจด้าน Content

ตอนที่ 5 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความพึงพอใจด้านการพัฒนาสื่อดิจิทัลทาง Page Facebook ต่อ
การจัดการการตลาดดิจิทัลวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่โดยกำหนดความพึงพอใจมา 5 ระดับคือ

5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยสรุปเป็นการบรรยายจาก
ผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับแปลความหมายผลการวิจัย โดยค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

4. การตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในงานครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ได้มีการสร้างและตรวจสอบ
เครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้างานเอกสาร บทความ แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาเนื้อหาที่
เกี่ยวกับการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่อการจัดการการตลาดดิจิทัลวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่

2) สร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมเพื่อ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้
ดียิ่งขึ้น

3) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ไปทดสอบ
(Try out) ใช้กับผู้บริโภคที่พบสื่อประชาสัมพันธ์ต่อการจัดการการตลาดดิจิทัลวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณ
แม่และผู้บริโภคในสังคมออนไลน์ จำนวน 200 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมารวบรวมและจัดลำดับของ
ข้อมูลพร้อมทั้งได้ตรวจสอบความครบถ้วน ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์
โดยมี วิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จทางสถิติ

2) ประมวลผลข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย และนำมาเสนอ
ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์

การวิจัยนี้ดำเนินการศึกษาตามระเบียบเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยใช้วิธีการศึกษาแบบเชิงสำรวจ จากการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ตารางสรุปจำนวนและร้อยละช่องทางการใช้สื่อออนไลน์ของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

ช่องทางในการใช้สื่อออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Facebook	135	67.5
Line	34	17
IG	31	15.5
รวม	200	100

ตารางที่ 2 ตารางสรุปจำนวนและร้อยละช่วงระยะเวลาในการเล่นโซเชียลของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

ช่วงระยะเวลาในการเล่นโซเชียล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วงเช้า 00.00-12.00 น.	20	10
ช่วงบ่าย 12.01-15.00 น.	19	9.5
ช่วงเย็น 15.01-18.00 น.	35	17.5
ช่วงค่ำ 18.01-23.59	78	39
ทั้งวัน 00.00-23.59	48	24
รวม	200	100

ตารางที่ 3 ตารางสรุปจำนวนและร้อยละความถี่ในการเล่นอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

ความถี่ในการเล่นอินเทอร์เน็ต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2 ชั่วโมง/วัน	10	5
2-4 ชั่วโมง/วัน	47	23.5
4-6 ชั่วโมง/วัน	64	32
6 ชั่วโมงขึ้นไป	79	39.5
รวม	200	100

ตารางที่ 4 ตารางสรุปจำนวนและร้อยละความถี่ในการเล่นอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่บ้าน/บ้านพัก	75	37.5
โรงเรียน/มหาวิทยาลัย	14	7
ที่ทำงาน	8	4
ที่ร้านอินเทอร์เน็ต	0	0
ทุกที่	103	51.5
รวม	200	100

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำการตลาดดิจิทัลเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์ข่าวเพื่อสุขภาพ ตราพระคุณแม่

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจด้านหลังการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

ประเภทของเนื้อหา	Generatio n X		Generation Y		ค่าความ แตกต่าง ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	ระดับความพึง พอใจ
	\bar{X}_1	S.D.	\bar{X}_2	S.D.		
1. ความสวยงามของฉลากสินค้า	4.41	0.47	4.52	0.47	-0.11	มาก
2. การเข้าถึงช่องทางของสื่อดิจิทัล	4.62	0.50	4.44	0.50	0.18	มากที่สุด
3. มีรายละเอียดของตัวสินค้าครบถ้วน	4.36	0.81	4.44	0.81	-0.08	มาก
4. บอกรายละเอียดของการติดต่อสื่อสาร	4.51	0.68	4.36	0.68	0.15	มากที่สุด
5. ฉลากสินค้ามีความทันสมัย	4.56	0.51	4.54	0.51	0.02	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.49	0.59	4.46	0.59	0.03	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความพึงพอใจด้านหลังการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มไปสู่ความพึงพอใจมากที่สุดการเข้าถึงช่องทางของสื่อดิจิทัลประเภทของเนื้อหาแนวโน้มสู่ความพึงพอใจมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือบอกรายละเอียดของการติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจด้านประเภทเนื้อหาบน Page Facebook ของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

ประเภทของเนื้อหา	Generation X		Generation Y		ค่าความแตกต่าง ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}_1	S.D.	\bar{X}_2	S.D.		
1. ผลิตภัณฑ์และแบรนด์	4.52	0.53	4.43	0.65	0.09	มากที่สุด
2. การส่งเสริมการขายและส่วนลด	4.36	0.76	4.28	0.68	0.08	มาก
3. มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย	4.30	0.68	4.21	0.54	0.09	มาก
4. มีช่องทางการติดต่อที่ชัดเจน	4.38	0.61	4.29	0.58	0.09	มาก
5. เนื้อหามีความเป็นจริง	4.50	0.61	4.42	0.56	0.08	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.41	0.64	4.32	0.60	0.08	มาก

ตารางที่ 14 ระดับความพึงพอใจด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาบน Page Facebook ของผู้บริโภคโดยรวม

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา	Generation X		Generation Y		ค่าความแตกต่าง ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}_1	S.D.	\bar{X}_2	S.D.		
1. รูปแบบการนำเสนอภาพแบบเดี่ยว	4.49	0.63	4.42	0.51	0.07	มาก
2. รูปแบบการนำเสนอภาพตกร่าง	4.41	0.56	4.39	0.50	0.02	มาก
3. รูปแบบการนำเสนอภาพการ์ตูน	4.39	0.56	4.25	0.52	0.14	มาก
4. รูปแบบการนำเสนอภาพอัลบั้มภาพ	4.40	0.61	4.31	0.58	0.09	มาก
5. รูปแบบการนำเสนอแบบวิดีโอ	4.53	0.63	4.29	0.55	0.24	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	0.60	4.33	0.53	0.11	มาก

ตารางที่ 17 ระดับความพึงพอใจด้านการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคกลุ่ม Generation X และ Generation Y

ความพึงพอใจด้านประเภทเนื้อหา	Generation X		Generation Y		ค่าความแตกต่าง ($\bar{X}_1 - \bar{X}_2$)	ระดับความพึงพอใจ
	\bar{x}_1	S.D.	\bar{x}_2	S.D.		
จากการที่ท่านได้เปิดดูเนื้อหาบน Pane Facebook ท่านมีความตั้งใจซื้อเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด	2.85	0.66	3.41	0.49	-0.56	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	2.85	0.66	3.41	0.49	-0.56	มาก

ตารางที่ 18 ระดับความพึงพอใจด้านความสะดวกในการใช้งาน Page Facebook ของผู้บริโภคโดยรวม

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา	n = 200		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{x}	S.D.	
1. QR CORD ทำให้สะดวกต่อผู้ใช้บริการ	4.50	0.65	มาก
2. Chatbot ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการติดต่อระหว่างผู้ใช้บริการกับเพจ	4.59	0.59	มากที่สุด
3. การปักหมุดใน Google Maps ช่วยให้การเดินทางไปยังหน้าร้านง่ายขึ้น	4.56	0.58	มากที่สุด
4. ข้อความอัตโนมัติทำให้ทราบถึงรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้น	4.50	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	0.61	มากที่สุด

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบ SWOT

1. จุดแข็ง (Strength)

- Product : ผลิตภัณฑ์ที่เป็นเกษตรอินทรีย์ 100% มีข้าวแปรรูปหลากหลายตอบสนองความต้องการของตลาด มีชื่อเสียงด้านสินค้า OTOP ของจังหวัดนครปฐม
- Price : ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพผลิตภัณฑ์
- Place : มีสถานที่จัดจำหน่ายที่ชัดเจน มีการออกบูธตามงาน OTOP
- Promotion : ถ้าซื้อสินค้าในจำนวนมาก ๆ จะมีส่วนลดให้

2. จุดอ่อน (Weakness)

- Product : ผลิตภัณฑ์ยังไม่น่าสนใจมากพอ และยังมีแบรนด์คู่แข่งจากชุมชนจังหวัดอื่นมากขึ้น
- Price : ยังไม่สามารถปรับราคาสูงขึ้นได้ เนื่องจากผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนทั่วไป
- Place : หากจะติดต่อหรือจะดูตัวผลิตภัณฑ์อาจจะต้องเดินทางเข้าไปในพื้นที่ลำบาก
- Promotion : ไม่ค่อยมีโปรโมชั่น เนื่องจากลูกค้าที่มาซื้อ ซื้อในจำนวนที่ไม่มาก

3.โอกาส (Opportunity)

- Product : สามารถพัฒนาเข้าสู่ตลาดต่างประเทศได้เนื่องจากรูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ
- Price : สามารถต่อราคาได้หากมาซื้อที่หน้าร้าน
- Place : ในช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ทำให้ลูกค้าที่อยู่ไกลเข้าถึงได้ง่าย
- Promotion : จัดทำโปรโมชั่นให้หลากหลายกว่านี้ได้โดยพิจารณาความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

4.อุปสรรค

- Product : การปลูกข้าวยังต้องอาศัยปลูกตามฤดูกาล ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- Price : ราคาในการขนส่งค่อนข้างสูง เนื่องจากข้าวมีน้ำหนักเยอะ
- Place : โรงงานผลิตข้าวและโกดังที่จัดเก็บยังไม่เป็นมาตรฐานมากพอ
- Promotion : มีชุมชนอื่นที่จัดทำโปรโมชั่นได้ดีกว่า

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินโครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสุขภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่ จังหวัดนครปฐม ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 200 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 123 คน คิดร้อยละ 61.5 เพศชายจำนวน 77 คน คิดร้อยละ 38.5 และจำแนกตาม Gen มากที่สุดคือ Gen Y จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาเป็น Gen Z จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และ Gen X จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 แบ่งตามอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา 107 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาคือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการการตลาดดิจิทัลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสุขภาพตราพระคุณแม่ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งตามหัวข้อ ดังนี้

ด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าของผู้บริโภคโดย รวม 1. ความสวยงามของฉลากสินค้า 2. การเข้าถึงช่องทางของสื่อดิจิทัล 3. มีรายละเอียดของตัวสินค้าครบถ้วน 4. บอกรายละเอียดของการติดต่อสื่อสาร 5. ฉลากสินค้ามีความทันสมัยก่อนพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้า คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.76 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.71 อยู่ในระดับปานกลาง หลังจากพัฒนา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.47 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.63 อยู่ในระดับมาก

- Gen X ก่อนพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้า คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.70 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.63 อยู่ในระดับปานกลาง หลังจากพัฒนา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.49 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.59 อยู่ในระดับมาก

- Gen Y ก่อนพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสลากสินค้า คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.80 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.71 อยู่ในระดับปานกลาง หลังจากพัฒนา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.46 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.63 อยู่ในระดับมาก

ด้านประเภทเนื้อหาบน Pane Facebook ของผู้บริโภคโดยรวม

1. ผลิตภัณฑ์และแบรนด์ 2. การส่งเสริมการขายและส่วนลด 3. มีเนื้อหาที่เข้าใจง่าย 4. มีช่องทางการติดต่อที่ชัดเจน 5. เนื้อหาที่มีความเป็นจริงคิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.41 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.64 อยู่ในระดับมาก

- Gen X คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.03 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.77 อยู่ในระดับมาก

- Gen Y คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.50 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.64 อยู่ในระดับมากระดับความพึงพอใจด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาบน Page Facebook ของผู้บริโภคโดยรวม 1. รูปแบบการนำเสนอภาพแบบเดี่ยว 2. รูปแบบการนำเสนอภาพตกแต่ง 3. รูปแบบการนำเสนอภาพการ์ตูน 4. รูปแบบการนำเสนอภาพอัลบั้มภาพ 5. รูปแบบการนำเสนอแบบวิดีโอคิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.44 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.60 อยู่ในระดับมาก

- Gen X คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.20 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.61 อยู่ในระดับมาก

- Gen Y คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.52 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการตัดสินใจซื้อ ของผู้บริโภคโดยรวม

จากการที่ท่านได้เปิดดูเนื้อหาบน Pane Facebook ท่านมีความตั้งใจซื้อเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด คิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 3.58 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.49 อยู่ในระดับมาก

- Gen X คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.85 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.66 อยู่ในระดับปานกลาง

- Gen Y คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.41 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.49 อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความสะดวกในการใช้งาน Page Facebook ของผู้บริโภคโดยรวม

1. QR CODE ทำให้สะดวกต่อผู้ใช้บริการ 2. Chatbot ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการติดต่อระหว่างผู้ใช้บริการกับเพจ 3. การปักหมุดใน Google Maps ช่วยให้การเดินทางไปยังหน้าร้านง่ายขึ้น 4. ข้อความอัตโนมัติทำให้ทราบถึงรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้นคิดเป็นค่าเฉลี่ยรวม 4.54 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.61 อยู่ในระดับมากที่สุด

- Gen X คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.51 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุด

- Gen Y คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.54 และมีส่วนเบี่ยงมาตรฐานอยู่ที่ 0.61 อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ SWOT ของผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสุขภาพ โดยมีการสอบถามก่อนที่จะเข้าไปพัฒนา และเก็บข้อมูลหลังจากพัฒนาเสร็จแล้ว เพื่อนำวัดเป็นความพึงพอใจของลูกค้า และให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

อภิปรายผลการศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าการจัดทำการตลาดดิจิทัลให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้าวพระคุณแม่ เกษตรเข้มแข็ง ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเภทของเนื้อหาผลิตภัณฑ์และ แปรนด์เนื้อหาที่มีความเป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับ(ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2564) เรื่องการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์วิสาหกิจชุมชนข้าวลุงรินตำบลเสม็ดอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2562) เรื่องการพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของ กลุ่มข้าวทอดกระทงทอง ตำบลตาหลวง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี.

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสุขภาพ ตราพระคุณแม่ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้าวพระคุณแม่ เกษตรเข้มแข็ง ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเภทของเนื้อหาการเข้าถึงช่องทางของสื่อ ดิจิทัลหลากหลายสินค้า มีความทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับ(ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2562) เรื่องการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์สบู่อีสปเกรดกลุ่ม OTOP สตรีบ้านบึง จังหวัดราชบุรี. และ(ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2562) เรื่องการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์และช่องทางการจัดจำหน่ายน้ำสับประรดแปรรูปกลุ่มชุมชนแปรรูปหมู่บ้านโป่งกระทิงบน จังหวัดราชบุรี.

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่าการพัฒนาถ่ายทอดเทคโนโลยีการตลาดดิจิทัลให้กับวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบการนำเสนอแบบวีดีโอซึ่งสอดคล้องกับ (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2563) เรื่องการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ผลิตภัณฑ์ก้อนเชื้อเห็ด วิสาหกิจชุมชนเห็ดและผักหลากหลายชนิดปลอดสารพิษสู่ชีวิตพอเพียง จังหวัดราชบุรี. และ (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2563) เรื่องการตลาดดิจิทัลและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มูลไส้เดือน ศูนย์จัดการขยะชุมชน ตำบลบางครก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. และ (ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์, 2563) เรื่องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสื่อสังคมออนไลน์ ผลิตภัณฑ์ข้าวปลอดสารแปรรูปกลุ่มวิสาหกิจข้าวเตาปูน บ้านเนินหนองบัว อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าการเข้าถึงช่องทางของสื่อดิจิทัลควรนำเสนอ มีรายละเอียดของตัวสินค้าครบถ้วน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์หลากหลายสินค้า ฉลากสินค้าตัวใหม่มีสีสดใส ดึงดูดความสนใจลูกค้าได้มากขึ้น

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิต ผลิตภัณฑ์ยังไม่น่าสนใจมากพอ และยังมีแบรนด์คู่แข่งจากชุมชนจังหวัดอื่นมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ มุ่งเน้นการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าให้มีความสวยงามการออกแบบฉลากสินค้าให้เป็นสื่อกลางการเข้าถึงช่องทางของสื่อดิจิทัล

1.3 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่าการพัฒนาถ่ายทอดเทคโนโลยีการตลาดดิจิทัล ผลิตภัณฑ์ชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ เน้นความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อระหว่างผู้ใช้บริการกับ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาสื่อและผลิตภัณฑ์โดยควรให้ความสำคัญสำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ฉลากสินค้า ฉลากสินค้าตัวใหม่มีสีสันสดใส ดึงดูดความสนใจลูกค้าได้มากขึ้น ด้านประเภทเนื้อหาบน Page Facebook เป็นเนื้อหาข้อมูลของผลิตภัณฑ์ที่อ่านเข้าใจได้มากขึ้น บอกข้อมูลอย่างละเอียด รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาบน Page Facebook มีการใช้การ์ตูนตกแต่งภาพเข้ากับตัวผลิตภัณฑ์ และมีภาพเดี่ยวและเป็นอัลบั้มให้ลูกค้าเลือกดูได้ตามความชอบ ด้านการตัดสินใจซื้อและด้านความสะดวกในการเข้าใช้งาน Page Facebook มี QR CODE ทำให้สะดวกต่อผู้ใช้บริการ มีข้อความอัตโนมัติทำให้ทราบถึงรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้น ด้าน Page Facebook ที่เพิ่มช่องทางการติดต่อ คิวอาร์โค้ดที่สามารถสแกนเข้าเพจได้ การเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร ช่องทางการจัดจำหน่ายที่มากขึ้น การแชร์แพร่กระจายข่าวสารเพื่อเป็นการโฆษณาและโปรโมทสินค้า ผลิตภัณฑ์ข่าวเพื่อสุขภาพ ไปสู่ระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มความทันสมัยและความสะดวกสบายให้กับผู้บริโภคอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2565). การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ ผลิตภัณฑ์ไข่เค็มคุณป้า ชุมชนบ้านศาลาดิน นครปฐม. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 4. (2) , 29-44.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2564). การจัดการการตลาดดิจิทัลและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งจากอ้อยศูนย์การเรียนรู้ยั่งยืนเป็นสุขบ้านวังตะเคียนจังหวัดราชบุรี. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 5. (2), 15-28.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2564). แนวทางการพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มอาชีพสตรีแก้วถัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 8. (1), 53-67.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2564). การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์วิสาหกิจชุมชนข้าวลุงรินตำบลเสม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 23. (2), 1-16.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2562). การพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าของ กลุ่มข้าวทอดกระทงทอง ตำบลตาหลวง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี. วารสารวิชาการรับใช้สังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 3. (2). 25-32
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2562). การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์สบู่อุปโภคกลุ่ม OTOP สตรีบ้านบึง จังหวัดราชบุรี. วารสารวิชาการรับใช้สังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 3. (2). 65-72.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์และคณะ (2562). การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์และช่องทางการจัดจำหน่ายน้ำสับปะรดแปรรูปกลุ่มชุมชนแปรรูปหมู่บ้านโป่งกระทิงบนจังหวัดราชบุรี. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 9. (2). 80-91.

- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชรและคณะ (2563). แนวทางการตลาดและการตลาดดิจิทัล กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้าน
โหนดชุมชนคลองโยง-ลานตากฟ้า จังหวัดนครปฐม. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรม
ท้องถิ่น, 6. (2). 115-127
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชรและคณะ (2563). การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ผลิตภัณฑ์ก้อนเชื้อเห็ด วิสาหกิจ
ชุมชนเห็ดและผักหลากหลายชนิดปลอดสารพิษสู่ชีวิตพอเพียง จังหวัดราชบุรี. วารสารการบริหารนิติ
บุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 6. (3). 157-170.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชรและคณะ (2563). การตลาดดิจิทัลและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มูลไส้เดือน
ศูนย์จัดการขยะชุมชน ตำบลบางครกอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วารสารนวัตกรรมการ
บริหารและการจัดการ, 8. (1). 48-57.
- ณัฐพัชร วรพงศ์พัชรและคณะ (2563). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสื่อสังคมออนไลน์ ผลิตภัณฑ์ข้าวปลอด
สารแปรรูปกลุ่มวิสาหกิจข้าวเตาปูน บ้านเนินหนองบัว อำเภोधาราม จังหวัดราชบุรี. วารสาร
การบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 12. (3). 24-34.

กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของขนมฝรั่งกุฎีจีน

The Process of Inheriting Local Wisdom of KanomFarang-Kudeejeen

กิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์^{1*}, อริศราวรรณ นิยมรัตน์จรูญ², ภาณุพัฒน์ อรัญดร³,
กัญญารัตน์ สุโกพันธุ⁴, วิปศยา โพธิบุตร⁵ และอภินันท์ โอสถเจริญ⁶
Kitisak Thongmeethip¹, Arisaravan Niyomratjaroon², Panuphat Arandon³,
Kanyarat Sukopan⁴, Wipatsaya Pothibutr⁵ and Apinut Osotcharoen⁶

Received: July 28,2022

Revised: November 21,2022

Accepted: December 7,2022

บทคัดย่อ

บทความนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงพัฒนาการของขนมฝรั่งกุฎีจีน รวมถึงเพื่อการศึกษากระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่งกุฎีจีนโดยมีการตั้งคำถามการศึกษาที่จะนำไปสู่การศึกษาเชิงคุณภาพให้ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาให้คงอยู่ต่อไป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและนอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์เอกสารทางงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเชื่อถือมาสนับสนุนการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นขนมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีกลิ่นหอม ลักษณะคล้ายขนมไข่ชั้นตอนการทำขนมเริ่มที่ การนำไข่เปิดและน้ำตาลทราย ตีจนฟูแล้วจึงนำแป้งสาลีที่ได้เตรียมไว้ผสมลงไปให้พอเหมาะ แล้วผสมให้เข้ากัน หลังจากนั้นผสมให้เข้ากัน แล้วจึงเทลงแม่พิมพ์แล้วนำลงเตาอบที่ใช้อุณหภูมิความร้อนสูง ถึงอย่างไรก็ตามขนมฝรั่งกุฎีจีนภายหลังได้มีการพัฒนาจากเดิมที่ไม่มีหน้าปรับเปลี่ยนมาเพิ่มเติมของหน้าขนมเป็นต้นว่า ลูกเกด ลูกพลับแห้ง แล้วโรยด้วยน้ำตาล อบในระยะเวลาที่เหมาะสม แล้วจึงนำขนมออกจากพิมพ์ ทั้งนี้การสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนมีอยู่ด้วยกันใน 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 การสืบทอดระดับครัวเรือน เป็นการสืบทอดภายในครัวเรือนจากรุ่นสู่รุ่น ระดับที่ 2 การสืบทอดระดับภายในชุมชน เป็นการให้คนในชุมชนซึ่งเป็นเครือญาติกันมาช่วยทำขนม และ ระดับที่ 3 การสืบทอดระดับภายนอกชุมชนมีบุคคลภายนอกที่ให้ความสนใจเข้ามาเรียนรู้วิธีการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนและนอกจากนี้ยังมี 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่ง กุฎีจีน นั่นคือ ปัจจัยด้านผู้ผลิต, ปัจจัยด้านผู้บริโภค ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยที่ 4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

¹สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และ²สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาชนบท, คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

²สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³ภาควิชานโยบายสังคม การพัฒนาสังคม และการพัฒนาชุมชน, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

¹Division of Community Development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University and Division of Agricultural Extension and Rural Development, Faculty of Agriculture, Chiang Mai University

²Division of Community Development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

³⁻⁶Department of Social Policy Social Development and Community Development Faculty of Social Administration

*E-mail: t.kitisak4313@gmail.com

คำสำคัญ: ขนมฝรั่งกุฎีจีน, การพัฒนาชุมชน, การสืบทอด และภูมิปัญญาท้องถิ่น

Abstract

In this article, the researcher aims to study the development of Kudi Jeen dessert. as well as to study the process of inheriting the wisdom of making Kudееjeen sweets and to study factors affecting The existence of Kudееjeen dessert by asking questions that will lead to a successful qualitative study. In order to conserve and carry on the wisdom to continue to exist the data was analyzed by In-depth interview methods and analysis of relevant research papers are conducted. And credibility to support the study

The study found that Kanom Farang Kudi Chin is a dessert that is unique, has a good smell, looks like khamom kai. Bringing duck eggs and sand water Beat until fluffy, and then mix the prepared wheat flour into the appropriate amount. Then mix well after that mix well. Then pour it into the mold and bring it to the oven used. High heat temperature However, Chinese desserts later developed from the original without a face. Modify more of the dessert toppings such as raisins, dried persimmons and sprinkle with sugar. Bake in a proper time and then take the dessert out of the mold In this regard; there are three levels of inheritance of Kudееjeen dessert wisdom: level one inheritance at the household level. It is inherited within the household from generation to generation. Level 2 inheritance within the community. It is for people in the community who are relatives to help make desserts and level three inheritance at the level outside the community; Interested in learning how to make Kanom Farang Kudi Jeen? In addition, there are four factors that affect the existence of Kanom Farang Kudi Chin, namely producer factors, consumer factors, public relations factors, and the fourth factor in product development.

Keywords Kanom Farang Kudi Jeen, Community development, Inheritance, Local wisdom

บทนำ

ประเทศไทยเป็นชาติเก่าแก่ที่มีอารยธรรมของตนเองมาเป็นเวลานาน มีภูมิปัญญา วัฒนธรรมหลายสิ่งที่เป็นของไทย (กิตติศักดิ์, 2564) ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของประเทศไทยแล้ว ยังสื่อให้เห็นถึงความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจของชาวไทยตลอดมา “ขนมไทย” เป็นมรดกของไทยที่เก่าแก่มากที่สุดอย่างหนึ่ง มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถนำมาเชื่อมความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเสมอมา (ฉวีวรรณ, 2549) กล่าวคือ ในอดีตหากบ้านใดมีเทศกาล จะต้องมีการจัดเตรียมขนมของหวาน จึงเกิดการลงแรงร่วมกันของชาวบ้าน ตลอดจนเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนนั้น ๆ นับตั้งแต่สมัยอยุธยา ในแผ่นดินของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งมีการ

ติดต่อกับต่างประเทศทำให้คนไทยรับเอาวัฒนธรรมการทำขนมโดยใช้ไข่มาเป็นส่วนประกอบหลัก มีการใช้น้ำตาลทราย เป็นส่วนประกอบรองนอกเหนือจากแป้ง น้ำตาล มะพร้าวที่มีอยู่เดิม นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของขนมไทย (นุชฤดี, 2548)

ชุมชนกุฎีจีน ตั้งอยู่ที่ถนนเทศบาลสาย 1 แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนเก่าแก่อายุมากกว่า 200 ปี (จุฬาลักษณ์, 2560) ซึ่งพื้นที่ตั้งนี้สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้พระราชทานให้กับชาวคริสต์เชื้อสายโปรตุเกสให้เป็นที่อยู่อาศัย เป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่คนในชุมชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกการประกอบอาชีพของคนในชุมชนได้แก่ ค้าขาย การทำขนมโบราณ ทำอาหาร ทำงานรับจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรับราชการ แต่อาชีพอันเป็นที่สนใจคือการทำขนมโบราณ คือ “ขนมฝรั่งกุฎีจีน” ขนมของชุมชนแถบนี้ จึงมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากชุมชนอื่น ๆ “ขนมฝรั่งกุฎีจีน” จัดเป็นภูมิปัญญาที่เก่าแก่ มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน ตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี จวบจนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ “ขนมฝรั่งกุฎีจีน” เป็นขนมโบราณและอยู่คู่กับชุมชนกุฎีจีนมาเป็นเวลาอันยาวนาน มีมาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี (พระเจ้าตากสินมหาราช) โดยได้รับการถ่ายทอดจากชาวโปรตุเกส ซึ่งอพยพมาจากกรุงศรีอยุธยา เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชนกุฎีจีน (อนุรักษ์, 2548) ขนมฝรั่งกุฎีจีน เป็นขนมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีกลิ่นหอม ลักษณะคล้ายขนมไข่ ขั้นตอนการทำขนมเริ่มที่ การนำไข่เปิดและน้ำตาลทราย ตีจนฟู แล้วนำแป้งสาลีที่ได้เตรียมไว้ผสมลงไปให้พอเหมาะ แล้วคนให้เข้ากัน หลังจากนั้นคนให้เข้ากัน แล้วจึงเทลงแม่พิมพ์ แล้วนำลงเตาอบที่ใช้ 8-54 อุณหภูมิความร้อนสูง ภายหลังจากได้มีการพัฒนาขนมจากเดิมที่ไม่มีหน้า มาเพิ่มเติมของหน้าขนมโดยโรยลูกเกด พร้อมลูกพลับแห้ง แล้วโรยน้ำตาล อบในระยะเวลาที่เหมาะสม แล้วจึงนำขนมออกจากพิมพ์ อีกทั้งขนมฝรั่งกุฎีจีน ได้รับรางวัลเชลล์ชวนชิมของไทย และได้จดทะเบียนเป็นสินค้า OTOP 4 ดาว อีกด้วย ดังนั้นขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นขนมที่มีคุณค่าประโยชน์ต่อร่างกาย ถูกหลักโภชนาการ มีทั้งอาหารหลักและขนมรับประทานเล่น รวมถึงมีคุณค่าทางด้านประเพณีวัฒนธรรม ดังเช่นในอดีต เมื่อมีงานเทศกาลใด ๆ ก็ตาม ก็จะนำขนมฝรั่งกุฎีจีน เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของงานเทศกาลต่าง ๆ ตลอดจนเป็นขนมที่มีคุณค่าด้านจิตใจ ที่เป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของระบบเครือญาติ และแสดงได้ถึงความเป็นชุมชน (สโรชา, 2540)

ปัจจุบันภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนแบบดั้งเดิมกำลังจะสูญหายไป ถูกมองว่าเนื่องจากไม่เป็นที่ยอมรับในการรับประทาน และถูกมองว่าเป็นขนมโบราณมีทันสมัย (รุ่ง, 2541) เหมือนขนมในยุคปัจจุบัน ประชาชนภูมิปัญญาในชุมชนเหลือเพียงไม่กี่คน แต่ละท่านมีอายุมากแล้ว หากไม่มีการสืบทอดภูมิปัญญา และการอนุรักษ์ไว้ ในอนาคตภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนจะสูญหายไป ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้ คณะผู้ศึกษาต้องการที่จะศึกษาถึง 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการของขนมฝรั่งกุฎีจีน 2) เพื่อศึกษากระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่งกุฎีจีน และได้ตั้งคำถามการศึกษาที่จะนำไปสู่การศึกษาเชิงคุณภาพให้ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาให้คงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของขนมฝรั่งกุฎีจีน
2. เพื่อศึกษากระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่งกุฎีจีน

วิธีการศึกษา

การศึกษากระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของขนมฝรั่งกุฎีจีน ของชุมชนกุฎีจีน แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาพัฒนาการของขนมฝรั่งกุฎีจีน กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีน และปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่งกุฎีจีน โดยมีผู้เกี่ยวข้องในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้ผลิตขนมฝรั่งกุฎีจีน ประชาชนชาวบ้านด้านขนม ฝรั่งกุฎีจีน ผู้บริโภค และประชาชนในชุมชน โดยคณะผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 ราย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป 25 ราย และใช้เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับทุกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งใช้กระบวนการ PDCA ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษา

1. ผลจากการศึกษาพัฒนาการของขนมฝรั่งกุฎีจีน

ขนมฝรั่งกุฎีจีนในระยะแรกมีการทำเป็นบางครั้งเรือนเท่านั้น พอช่วงเทศกาลสำคัญ ครั้วเรือนที่มีการทำขนมก็จะนำมาแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้านและคนในชุมชน จากนั้นจึงมีการต่อยอดโดยนำมาทำการค้าขาย ตอนแรกเรียกการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนนี้ว่า “ขนมเค้กก้อนแรกในประเทศไทย” โดยมีส่วนผสมของแป้งสาลี น้ำตาลทราย และไข่เป็ด ซึ่งเป็นส่วนผสมที่หาได้ง่ายในประเทศไทย เดิมทีหน้าขนมก็

ภาพที่ 1: ลงพื้นที่สอบถามความเป็นมาของขนมฯ และชุมชนเบื้องต้น

ที่มา: นายกิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์ และคณะ

ยังไม่มีมีการตกแต่งให้มีสีสันน่ารับประทานดังเช่นปัจจุบัน จนมีการพัฒนาด้วยการนำลูกเกด ลูกพลับ พักเชื่อมมาประดับประดาขนมให้ดูสวยงามและน่ารับประทานเพื่อให้เข้ากับเทศกาลแห่งความสุข ทั้งคริสต์มาสหรือปีใหม่ จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านป่าเล็กกล่าวว่า “ขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นขนมที่ดิฉันอธิษฐานมาจากประเทศโปรตุเกส ซึ่งสมัยก่อนยังเป็นการทำขึ้นเพื่อกินเองในครั้วเรือน หรือแจกจ่ายแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้านในช่วงเทศกาลต่าง ๆ และงานจัดเลี้ยงในโบสถ์ แต่ในปัจจุบันเป็นเชิงพาณิชย์มากขึ้น เนื่องจากขนมฝรั่งกุฎีจีนเริ่มเป็นที่รู้จัก จึงทำให้มีการทำขนมขึ้นมาเพื่อขาย ซึ่งขนมฝรั่งกุฎีจีนในชุมชนกุฎีจีนแห่งนี้มีการเริ่มต้นทำมาพร้อมกัน แต่จะเป็นการแตกแขนงออกไปของเครือญาติจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งร้านป่าเล็กเป็นรุ่นที่ 5 ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ส่วนชื่อของร้านขนมก็ขึ้นอยู่กับทายาทแต่ละรุ่นจะเปลี่ยนชื่อร้านตามยุคสมัยหรือคงไว้ใช้ชื่อเก่าที่มีมาตั้งแต่ต้น แต่สูตรขนมก็ยังเป็นสูตรต้นตำรับที่มีการทำมายาวนาน

ตั้งแต่วุ่นแรก ๆ ซึ่งร้านขนม 3 ร้านในชุมชนก็เป็นครัวญาติที่มีการแตกแขนงออกไปคือ ร้านป่าเล็ก ร้านยาเป่า และร้านธนูสิงห์ อย่างไรก็ตามแต่ละร้านก็มีสูตรและเทคนิคที่ทำให้ขนมอร่อยแตกต่างกันออกไปแต่ยังคงไว้ด้วยรสชาติและเอกลักษณ์ของขนมฝรั่งเศสดั้งเดิม ลูกค้าส่วนใหญ่ของร้านป่าเล็กจะเป็นพ่อค้าแม่ค้าคนกลางเข้ามารับขนมไปขายต่อโดยตรงจะไม่ค่อยได้ขายหน้าร้าน แต่ก็มีบ้างที่คนในชุมชนหรือนักท่องเที่ยวที่ซื้อเพราะเน้นขายและทำตามจำนวนการสั่งซื้อของพ่อค้าแม่ค้าคนกลาง...”

จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหลานยาเป่าได้กล่าวว่า “...ขนมฝรั่งเศส เป็นขนมของชาวโปรตุเกส ซึ่งชาวโปรตุเกสเป็นชนชาติที่มีความรู้ ความสามารถด้านการทำอาหารและขนมเป็นอย่างมาก ซึ่งร้านยาเป่าเองก็ได้รับการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จากบรรพบุรุษมาเช่นกัน ซึ่งบรรพบุรุษรุ่นแรกเป็นชาวโปรตุเกส ซึ่งชาวโปรตุเกสได้มีการเข้ามาตั้งรกรากอย่างถาวรในพื้นที่ชุมชนกุฎีจีนแห่งนี้ในปี 2312 ซึ่งเป็นปีที่สมเด็จพระเจ้าตากสินได้ทรงพระราชที่ดินทำกินให้กับทหารอาสา เดิมทีนั้นเน้นเป็นการทำขนมเพื่อกินเองและแจกจ่ายในเทศกาลสำคัญต่าง ๆ มีแบ่งขายบ้างเล็กน้อย...”

1.1 วิธีการทำขนมฝรั่งเศส

วิธีการทำขนมฝรั่งเศสใช้วัตถุดิบหลัก 3 อย่าง ได้แก่ แป้งสาลี ไข่เป็ด และน้ำตาลทราย โดยวิธีการทำขนมฝรั่งเศสในปัจจุบันยังรักษามิวิธีการทำแบบดั้งเดิมโดยวิธีการอบมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีวิธีการทำ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำไข่เป็ดและน้ำตาลตีผสมกันก่อน โดยมีอัตราส่วนตามสูตรการทำของแต่ละร้าน เมื่อตีผสมให้เป็นเนื้อเดียวกันแล้วจึงนำแป้งที่ได้อ่อนไว้ลงไปผสมและผสมกันจนกว่าเนื้อแป้งขนมจะ

เป็นเนื้อเดียวกันอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 2 ใช้น้ำมันหรือเนยขาวทาแม่พิมพ์ขนม เพื่อไม่ให้ขนมติดแม่พิมพ์ เดิมแม่พิมพ์ที่ใช้อบจะมีการอุ่นค้างไว้ในเตา แล้วทามันเพื่อไม่ให้ขนมติดแม่พิมพ์ แต่ในปัจจุบันมีการทาเนยขาวที่แม่พิมพ์ก่อนเทส่วนผสมและจึงนำไปอบ ซึ่งเนยขาวเองก็ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น ไม่มีรสชาติ แล้วจึงเทส่วนผสมของขนมที่ได้ผสมกันจนเข้าที่ลงในแม่พิมพ์ที่ได้เตรียมไว้

ขั้นตอนที่ 3 การนำขนมเข้าเตาอบ โดยเตาอบจะเป็นเตาอบลักษณะพิเศษชนิดที่มีไฟล่างและไฟบนเพื่อให้ขนมสุกอย่างทั่วถึง โดยใช้ระยะเวลาในการเวลาอบประมาณ 20 -25 นาที จากนั้นจึงแต่งหน้าขนมด้วยลูกเกด ลูกพลับหรือฟักเชื่อม พอขนมสุกก็แกะออกจากแม่พิมพ์เตรียมบรรจุภัณฑ์

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการขนมฝรั่งเศส (ขั้นตอนการผสมแป้ง)

ที่มา: นายกิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์ และคณะ

1.2 ความเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่ปัจจุบัน

โดยรูปแบบลักษณะของขนม ในอดีตจะไม่มีการตกแต่งหน้าขนม จะเป็นเพียงขนมที่ถูกอบเพียงเท่านั้นสามารถรับประทานได้เลยตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ ภายหลังจากจึงเริ่มมีการตกแต่งหน้าขนมฝรั่งกุฎีจีนเพื่อให้รูปแบบน่ารับประทานมากขึ้น โดยแบ่งออกเป็นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ซึ่งขนาดเล็กจะมีการนำลูกเกดและน้ำตาลมาโรยหน้าขนม ส่วนขนาดใหญ่จะนำมะเขือเทศอบแห้ง ฟักเชื่อม ลูกเกด และน้ำตาล

สำหรับอุปกรณ์การทำขนมฝรั่งกุฎีจีนนั้นได้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาขึ้น เพื่อให้การผลิตขนมมีคุณภาพ และมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ในอดีตนั้นมีการใช้แรงคนในการตีแป้ง ผสมแป้งซึ่งใช้เวลานาน เกิดการล่าช้าในการทำขนมไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า เมื่อ 10 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีการผลิตเชิงอุตสาหกรรมมากขึ้น

เตาอบ เดิมใช้เตาอิฐมอญเป็นลักษณะเตาที่ก่อขึ้นมาใช้ชี้ถ้าผสมน้ำฉาบกับตัวอิฐ ฉาบทั้งด้านนอกและด้านใน คล้ายเตาอั้งโล่แต่มีขนาดใหญ่ ซึ่งจะมีช่องด้านล่างไว้เพื่อใส่ฟืนเป็นไฟล่างในการอบขนม ซึ่งฟืนเมื่อมีการนำไปเผาไฟแล้วจะเปลี่ยนเป็นถ่านเชื้อเพลิง แล้วจึงนำถ่านเชื้อเพลิงมาเป็นไฟบนในการอบขนม พอได้เตาแล้วก็นำกระทะขนาดพอดีกับเตาไปวางไว้ด้านบนเตาที่มีฟืนอยู่ด้านล่าง แล้วจึงนำชี้ถ้ามาใส่ในกระทะให้เต็มพอดี จากนั้นจึงโรยกรวดเพื่อปรับความร้อนของเตาโดยจุดใดร้อน ก็ใส่กรวดบาง จุดใดยังไม่ร้อนก็ใส่กรวดหนา ซึ่งกรวดจะทำให้ความร้อนที่ใช้ออบขนมสม่ำเสมอ จากนั้นจึงนำแม่พิมพ์ขนมมาวางบนกระทะชี้ถ้าอีกที แต่มีข้อจำกัดคือไม่สามารถปรับระดับความร้อนและกำหนดระยะเวลาได้

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการขนมฝรั่งกุฎีจีน (ขั้นตอนการอบ)

ที่มา: นายกิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์ และคณะ

ซึ่งก่อนการทำขนมจะต้องทำการอุ่นเตาหรือวอร์มเตาให้ร้อนและพร้อมต่อการอบ หากเตาอบไม่ร้อนจะทำให้ขนมไม่ขึ้นฟู ซึ่งเดิมทีในสมัยก่อนมีการอุ่นเตานานถึง 3 ชั่วโมง เมื่อเตาร้อนดีแล้วจึงนำขนมลงไปอบ ปัจจุบันนี้มีการสั่งทำเตาเพื่ออบขนมฝรั่งกุฎีจีนนั้นเป็นพิเศษ เปลี่ยนไฟล่างจากฟืนเป็นเตาแก๊ส ส่วนไฟบนยังใช้ถ่านไม้เป็นเชื้อเพลิงตามเดิม ใช้เวลาวอร์มเตาแค่ 1 ชั่วโมง ปรับเปลี่ยนเตาจากการใช้อิฐมอญมาเป็นเตาเหล็ก เมื่อรุ่นที่ 4 และรุ่นที่ 5 ในรุ่นปัจจุบัน เนื่องด้วยมียอดการสั่งทำขนมเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ทันต่อการส่งขนมให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าและตรงต่อวันเวลาที่นัดหมาย

เครื่องผสมแป้ง เดิมใช้มือจากแรงงานคนในการผสมแป้งและไข่ให้เข้ากัน ต่อมาจึงมีการทุ่นแรงด้วยการใช้เครื่องตีขนมแบบชักมือซึ่งยังคงเป็นการใช้แรงงานจากคนอยู่เช่นเดิม จนมาถึงรุ่นที่ 5 จึงมีการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เครื่องผสมแป้งแบบไฟฟ้า นอกจากจะช่วยทุ่นแรงในการผสมแป้งแล้ว ยังสามารถประหยัดเวลาในการทำขนม ซึ่งผู้ผลิตสามารถไปเตรียมวัตถุดิบในการทำขนมในขั้นตอนอื่น ๆ ได้ในเวลาสั้น โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวปัจจัยส่วนสำคัญนั้น คือ ยอดการสั่งซื้อที่เพิ่มมากขึ้นจึงต้องเพิ่มกำลังการผลิตให้ทันต่อความต้องการของท้องตลาด

แบบพิมพ์ ยังคงเป็นลักษณะและมีรูปแบบเดิม แต่ภายหลังได้มีการปรับเปลี่ยนจากแบบพิมพ์ที่ทำจากอลูมิเนียมมาเป็นแบบพิมพ์ทองเหลือง เนื่องจากมีนำความร้อนได้ดี ทนทาน และมีอายุการใช้งานได้นานกว่า ซึ่งมีแบบพิมพ์ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่มาตั้งแต่อดีตและมีการใช้มาจนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นแม่พิมพ์ทองเหลืองที่ทำขึ้นเอง ถึงแม้จะสามารถส่งทำได้แต่วัสดุที่ใช้จะเป็นอลูมิเนียมซึ่งมีความทนทานน้อยกว่าทองเหลืองจึงนิยมทำเองมากกว่าโดยการใช้คีมตัดเป็นแผ่นกลม ๆ และใช้คีมปากแหลมหนีบรอบ ๆ ให้ตัวแผ่นทองเหลืองเป็นรูปทรงตามที่ต้องการ จะเห็นได้ว่า ขนมฝรั่งกุฎีจีนมีพัฒนาการของการทำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและปัจจัยตามยุคสมัยของสังคมในขณะนั้น โดยสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงพัฒนาการของการทำขนมฝรั่งกุฎีจีน

วัสดุ/อุปกรณ์/ผลิตภัณฑ์	อดีต	ปัจจุบัน
เตาอบ 1.เตาบนและเชื้อเพลิง 2.เตาล่างและเชื้อเพลิง	1.เตาอิฐมอญ 2.ถ่าน 3.ไม้ฟืน	1.เตาอิฐธรรมดา 2.ถ่าน 3.เตาแก๊ส
หน้าตาของขนม	ไม่มีการตกแต่ง	มีการตกแต่งด้วย 1.ลูกเกด 2.ฟักเชื่อม 3. มะเขือเทศ 4.น้ำตาลทราย
เครื่องผสมแป้ง	1.ผสมด้วยมือหรือ 2.เครื่องผสมแป้ง 3.ด้วยมือช่วย	เครื่องผสมแป้งแบบไฟฟ้า
แบบพิมพ์	อะลูมิเนียม	ทองเหลือง

ที่มา: จากการวิเคราะห์ของนายกิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์

จากการสัมภาษณ์ประธานชุมชนกล่าวว่า “มีหลายหน่วยงานเข้ามาศึกษาและแนะนำแนวทางในการพัฒนาขนมฝรั่งกุฎีจีน แต่ทางชุมชนก็ยังคงยึดอัตลักษณ์ของขนมไว้ดังเดิม เพื่อเป็นการอนุรักษ์ขนมฝรั่งกุฎีจีนให้มีรสชาติต้นตำรับที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนกุฎีจีนแห่งนี้ ซึ่งชุมชนกุฎีจีน ดิถ 1 ใน 10 ของชุมชนที่สามารถอนุรักษ์วัฒนธรรมอาหารดั้งเดิมไว้ได้เป็นอย่างดีของกรุงเทพมหานครและปัจจุบันชาวบ้านในชุมชนที่ยังคงทำขนมฝรั่งกุฎีจีนนี้มีอยู่แค่ 3 ครัวเรือนเท่านั้น ถึงแม้คนในชุมชน ส่วนมากจะสามารถผลิตขนมหรือทำขนมกินเองได้ แต่เนื่องด้วยสถานที่ไม่เอื้อต่อการผลิต อีกทั้งยังต้องมีภาระหน้าที่ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ จึงทำให้ครัวเรือนที่ยังทำขนมฝรั่งกุฎีจีนนี้เหลือเพียงแค่ 3 ครัวเรือน คือร้านยาเป่า ร้านป่าเล็ก และร้านธนูสิงห์ แต่การทำขนมกุฎีจีนของร้านยาเป่าและร้านป่าเล็กยังคงใช้กรรมวิธีในการอบขนมแบบดั้งเดิมนั้นก็คือใช้เตาถ่าน ส่วนร้านธนูสิงห์จะใช้เป็นเตาอบสมัยใหม่ แต่ยังคงความเป็นขนมกุฎีจีนและรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ ถึงแม้การอบด้วยเตาถ่านจะให้เนื้อแป้งที่ร่วนซุย แต่การใช้เตาอบสมัยใหม่เนื้อแป้งจะคล้ายขนมเค้กเนื้อแน่น”

ปัจจุบันพัฒนาการของการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนแม้มีการปรับเปลี่ยนไปมากตามกาลเวลา แต่ก็ยังคงมีการคงอัตลักษณ์เอาไว้คือวัตถุดิบหลัก ได้แก่ แป้งสาลี น้ำตาลทราย และไข่เป็ด ซึ่งเป็นรสชาติ ดั้งเดิมที่จะทำให้ผู้บริโภคของรู้ทันทีว่าเป็นขนมฝรั่งกุฎีจีน จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหลานยาเป่าเล่าว่า “การปรับเปลี่ยนหน้าขนมเป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับผู้ผลิตจึงไม่เป็นที่นิยม ตลอดจนการสูตรการทำขนมที่ยังคงรักษาไว้เพื่อไม่ให้ความเป็นขนมฝรั่งกุฎีจีนนั้นหายไป เคยมีลูกค้าบางรายที่ให้ใส่ส่วนผสมของนมแมว ซึ่งเมื่อทำขนมออกมาจะได้เป็นกลิ่นนมแมวนั้นจะทำให้ได้ขนมที่ไม่ใช่ฝรั่งกุฎีจีนแท้”

2. ผลจากการศึกษากระบวนการสืบทอดขนมฝรั่งกุฎีจีน

การสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการทั้ง 2 บ้านพบว่ามียู่ 3 กระบวนการ ดังนี้

1. การสืบทอดในครัวเรือน เป็นการสืบทอดภายในครัวเรือนจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งปัจจุบันเป็นรุ่นที่ 5 โดยมีวิธีคือ การลงมือปฏิบัติจริง การลองผิดลองถูกไปเรื่อย ๆ เริ่มทำจากสิ่งเล็ก ๆ ก่อน เมื่อเกิดความชำนาญก็จะขยับไปทำสิ่งใหญ่ ๆ จนสามารถทุก ๆ ได้ทุกกระบวนการผลิต

จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านป่าเล็กกล่าวว่า “มีการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น โดยวิธีการทดลองด้วยการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ลงมือวิธีการทำตั้งแต่วัยเด็ก จากขั้นตอนที่ทำได้ง่าย แล้วจึงเพิ่มระดับความยากหรือที่ต้องใช้ความระมัดระวังสูง เริ่มตั้งแต่การทำเนยใสแบบพิมพ์เพื่อไม่ให้ขนมติดแบบพิมพ์ ต่อมาทดลองการเทขนมลงแบบพิมพ์ แล้วจีบขนม ค่อย ๆ เรียนรู้ กันต่อเนื่อง เป็นการเรียนรู้จากการลองผิดลองถูกโดยใช้ประสบการณ์ ซึ่งระยะเวลาในการรอให้ขนมพูนนั้น จะใช้การทดสอบด้วยการรับประทานและการสังเกต เมื่อขนมขึ้นฟูจึงน าลูกเกิด มะเขือเทศอบแห้ง พักเชื่อม รวมถึงน้ำตาลโรยหน้าขนม เพื่อเพิ่มสีสันให้ดูน่ารับประทาน จะสังเกตได้ว่าขนมจะเปลี่ยนจากแป้งสีขาวเป็นสีเหลืองส้ม ก็สามารถนำออกจากเตาอบได้ทันที”

จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหลานยาเป่า “การสืบทอดเป็นการที่ลูกปลุกฝัง เนื่องจากมีการคลุกคลีและการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนนี้ เป็นกิจวัตรประจำวันของแม่ เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการช่วยแม่ทำขนม มีการลองผิดลองถูกในการทำส่วนผสม การทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อให้ได้สูตรขนมฝรั่งกุฎีจีนที่ดีที่สุด เมื่อเป็นเจ้าของกิจการ เราจะต้องรู้ทุกอย่าง ทำเป็นทุกอย่าง เพื่อที่จะได้ไปบอกไปสอนงานคนอื่นต่อได้”

2. การสืบทอดภายในชุมชน เป็นการให้คนในชุมชนซึ่งเป็นเครือญาติกันมาช่วยทำขนม แต่ปัจจุบันเป็นการจ้างให้คนในชุมชนมาช่วยทำ ซึ่งเป็นการให้คนในชุมชนลงมาปฏิบัติจริง ลองผิดลองถูก เพื่อเรียนรู้กระบวนการทำด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ

จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหลานย่าเป่ากล่าวว่า “สมัยก่อนยังไม่มีการทำขายทั้งปีแบบนี้ แต่จะเป็นการทำขายในช่วงเทศกาลสำคัญ ซึ่งก็มีบรรดาลูกหลานเข้ามาช่วยกันทำขนม ต่อมาในปัจจุบันจึงมีการทำขายเป็นอาชีพมีการทำขนมทั้งปีจึงมีการจ้างคนในชุมชนมาช่วยทำ” นอกจากนี้ “คนในชุมชนไม่นิยมเข้ามาเรียนรู้ ระหว่างกัน เนื่องแต่ละบ้านมีภารกิจและมีงานทำขนมอื่น ๆ เช่น ขนมจีนกุสุรัง ขนมกล้วย กัณฑ์แล้ว” เจ้าของร้านป่าเล็กกล่าว

3. การสืบทอดภายนอกชุมชน มีนักศึกษาเข้ามาทำรายงานการศึกษา เข้ามาเรียนรู้วิธีการทำขนมฝรั่งกุฎีจีน ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้เคียง เช่น ร้านป่าเล็กจะมีการอธิบายเกี่ยวกับขนมฝรั่งกุฎีจีนให้ได้ทราบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทดลองทำด้วยตนเองโดยการให้เหมาะเอาทำขนมซึ่งผลผลิตที่ได้จะเกิดจากการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง โดยมีร้านป่าเล็กคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดระหว่างการทำขนมฝรั่งกุฎีจีน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง

3. ผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่งกุฎีจีน

จากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต ผู้บริโภค ประธานชุมชน ประชาชนชาวบ้านด้านขนมฝรั่งกุฎีจีน และประชาชนในชุมชน พบว่าปัจจัยที่ทำให้ขนมฝรั่งกุฎีจีนยังคงดำรงอยู่มาได้เป็นเวลานาน และยังเป็นที่ต้องการของคนทุกยุคทุกสมัยนั้น สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ผู้ผลิต มีการถ่ายทอดรุ่นสู่รุ่นและความต้องการที่จะอนุรักษ์ไว้เนื่องจากเป็นธุรกิจของครอบครัวจากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านหลานย่าเป่ากล่าวว่า “เดิมทำงานเป็นพนักงานในบริษัทแต่ด้วยความที่ต้องการอนุรักษ์และสืบทอดในสิ่งที่บรรพบุรุษได้ทำมาจึงตัดสินใจลาออกจากงานมาประกอบกิจการการทำขนมกุฎีจีน”

2. ผู้บริโภค คนในชุมชนตลอดจนคนทั่วไปยังมีการนำขนมฝรั่งกุฎีจีนมาใช้ในเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เช่น วันคริสต์มาส เทศกาลปีใหญ่ วันตรุษจีน และวันสารทจีน เป็นต้น เนื่องจากส่วนผสมของขนมที่ตกแต่งด้วยฟักเชื่อมซึ่งเป็นผลไม้มงคลของชาวจีนที่เชื่อว่าจะช่วยส่งเสริมให้ความเจริญรุ่งเรืองรวมถึงการประชาสัมพันธ์ทำสื่อต่าง ๆ จึงทำให้ความต้องการของผู้บริโภคจึงมีพ่อค้าคนกลางมาสั่งซื้อไปเพื่อจำหน่ายสู่ตลาดภายนอก ตลอดจนนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมภายในชุมชน เมื่อทราบว่าขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นขนมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจึงมักจะเลือกซื้อกลับบ้านจากการสัมภาษณ์ผู้บริโภคได้เล่าว่า “เพราะได้ยินว่าเป็นขนมโบราณ เลยลองซื้อกินดู”

3. การประชาสัมพันธ์ ทำให้ขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นที่รู้จักของคนภายนอก เป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้คนที่ต้องการที่จะบริโภค เรียนกระบวนการผลิตหรือต้องการที่จะศึกษาความเป็นมาของขนมฝรั่งกุฎีจีนจากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านย่าเป่ากล่าวว่า “มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ผ่านการเปิดเพจ ใน Facebook อีกทั้งยังมีสื่อต่าง ๆ เข้ามาถ่ายทำรายการเป็นการประชาสัมพันธ์อีกช่องทางหนึ่ง ทำให้มีลูกค้าเพิ่มขึ้นบ้าง ช่วงแรกมีการหาช่องทางการตลาดเองเป็นการฝากขายตามร้านต่าง ๆ เนื่องจากขนมยังไม่เป็นที่รู้จัก แต่ในระยะหลังมาเริ่มมีคนทั่วไปรู้จักจึงมีพ่อค้าแม่ค้าคนกลางเข้ามารับสินค้าออกไปขาย”

เจ้าของร้านป่าเล็กกล่าวว่า “มีประธานชุมชนเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ มีการสนับสนุนให้มีการทำป้ายให้กับชุมชน คือร้านป่าเล็ก ที่ทำขนมฝรั่งกุฎีจีน เป็นความรู้ ให้กับผู้ที่เข้ามาชม นอกจากนั้นหากมีการจัดแสดงสินค้า ประธานชุมชนก็จะนำขนมไปฝากขาย ทำให้ขนมเป็นที่รู้จักอย่างดี”

4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การปรับเปลี่ยนหน้าของขนมให้สวยงามและดึงดูดผู้บริโภค และการปรับหน้าตาตามความต้องการของผู้บริโภค ได้แก่ เปลี่ยนจากฟักเชื่อมเป็นการใส่มะเขือเทศ เพราะจะทำให้หน้าของขนมมีสีสันสวยงามขึ้น เจ้าของร้านป่าเล็กกล่าวว่า “เดิมใช้ ลูกพลับแต่ในปัจจุบันจะใช้ มะเขือเทศอบแห้งแทน เนื่องจากมีสีสันสวยงามกว่าลูกพลับที่ดูสีคล้ำจนเกินไป จึงทำให้เป็นที่น่าสนใจและชื่นชอบแก่ผู้ที่พบเห็นรวมถึงผู้ที่รับประทาน และมีการแต่งตามความต้องการของลูกค้า เช่น ลูกค้ำบางรายมีการให้ปรับเปลี่ยนจากลูกเกดเป็นมะม่วงหิมพานต์ มีการผสมงาดำหรือต้องการเฉพาะน้ำตาลโรยหน้า เป็นต้น ที่ผ่านมามีลูกค้าต้องการให้ใส่ฝอยทอง แต่ยังมีข้อจำกัด คือ ฝอยทองอาจจะไหม้ได้ ก็จะแจ้งผลออกมาให้ลูกค้าทราบ หากลูกค้าต้องการก็ทำตามความต้องการนั้น ๆ ”

4. ข้อจำกัดในการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของขนมฝรั่งกุฎีจีน

- 4.1 ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้รุ่นต่อไปได้ศึกษา
- 4.2 เนื่องจากการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมาก ตลอดจนความยุ่งยากและต้องใช้ความอดทนในการทำ เนื่องจากจะต้องอยู่กับเตาอบซึ่งมีความร้อนสูงเป็นเวลานาน จึงเป็นอุปสรรคในชุมชนที่จะมีบ้านหลังอื่นทำขนมกุฎีจีนได้เอง
- 4.3 สภาพดิน ฟ้า อากาศเป็นข้อจำกัดอย่างหนึ่งในการทำขนมเนื่องจากเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ เช่น ในฤดูหนาวเตาจะเย็นต้องใช้เวลานานในการอุ่นเตาและอบขนมเป็นเวลานานทำให้สิ้นเปลืองพื้นที่และแก๊ส ในฤดูฝนนั้นขนมจะสุกและขึ้นฟูช้าเช่นเดียวกันเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากความชื้นที่มีอยู่มาก ส่วนฤดูร้อนขนมจะสุกเร็วขณะเดียวกันอาจจะได้ไข่เป็ดที่คุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร

บทสรุป

การทำขนมฝรั่งกุฎีจีนของชุมชนกุฎีจีนมีการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมและเข้ากับยุคสมัย และความต้องการของผู้บริโภค เนื่องจากขนมฝรั่งกุฎีจีนในระยะแรกมีการทำเป็นบางครั้งเือนเท่านั้นพอช่วงเทศกาลสำคัญครัวเรือนที่มีการทำขนมก็จะนำมาแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้านและคนในชุมชน จากนั้นจึงมีการต่อยอดโดยนำมาทำการค้าขาย และมีการปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ในการทำตลอดจนการพัฒนา รูปแบบของขนมให้เป็นที่น่ารับประทาน และในการสืบทอด “ขนมฝรั่งกุฎีจีน” มีการสืบทอดภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนใน 3 ระดับคือ 1) การสืบทอดระดับครัวเรือน เป็นการสืบทอดภายในครัวเรือนจากรุ่นสู่รุ่น โดยมีวิธีการคือการลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความชำนาญจนสามารถทำได้ทุกระบวนการผลิต 2) การสืบทอดระดับภายในชุมชนเป็นการให้คนในชุมชนซึ่งเป็นเครือญาติกันมาช่วยทำขนม ซึ่งทำให้คนในชุมชนลงมาปฏิบัติจริง ลองผิดลองถูกเพื่อเรียนรู้ กระบวนการทำด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญ และ 3) การสืบทอดระดับมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้เคียง โดยจะมีเจ้าของร้านขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นผู้ให้ความรู้และเปิดโอกาสให้บุคคลที่สนใจได้ทดลองทำด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้ ที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง และในส่วนของ การดำรงอยู่ของภูมิปัญญา 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ของขนมฝรั่งกุฎีจีน นั้นคือ 1) ผู้ผลิต ซึ่งเกิดจากการที่ได้รับการ

ถ่ายทอดความรู้และภูมิปัญญาการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนจากรุ่นสู่รุ่นและความต้องการที่จะอนุรักษ์ไว้เนื่องจากเป็นธุรกิจของครอบครัว 2) ผู้บริโภค เกิดจากการที่คนในชุมชนตลอดจนคนทั่วไปยังให้ความสนใจและความสำคัญกับการนำขนมฝรั่งกุฎีจีนมาใช้ในเทศกาลสำคัญต่าง ๆ เนื่องจากส่วนผสมของขนมที่ตกแต่งด้วยฟักเชื่อมซึ่งเป็นผลไม้มงคลของชาวจีนที่เชื่อว่าจะช่วยส่งเสริมให้ความเจริญรุ่งเรือง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ จึงทำให้ความต้องการของผู้บริโภคจึงมีพ่อค้าคนกลางมาสั่งซื้อไปเพื่อจำหน่ายสู่ตลาดภายนอก ตลอดจนนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมภายในชุมชน เมื่อทราบว่าขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นขนมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนจึงมักจะเลือกซื้อกลับบ้าน 3) การประชาสัมพันธ์ ทำให้ขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นที่รู้จักของคนภายนอก เป็นการกระตุ้น เกิดแรงจูงใจให้ผู้คนที่ต้องการที่จะบริโภค เรียนกระบวนการผลิตหรือต้องการที่จะศึกษาความเป็นมาของขนมฝรั่งกุฎีจีน และ 4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การปรับเปลี่ยนหน้าของขนมให้สวยงามและดึงดูดผู้บริโภค และการปรับหน้าตาตามความต้องการของผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะชุมชนควรจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ หรือเพิ่มเติมแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนในพิพิธภัณฑ์บ้านกุฎีจีนเพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นศูนย์กลางที่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้เข้ามาศึกษา โดยมีการจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต กล่าวคือมีการให้ตัวแทนหรือแกนนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย เช่น มีการสาธิตการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนพร้อมทั้งสามารถให้บุคคลที่สนใจได้ลองลงมือปฏิบัติเอง ซึ่งเป็นการเผยแพร่และอนุรักษ์ภูมิปัญญาให้คงอยู่สืบไป พร้อมด้วยรัฐบาลควรให้ความสำคัญและสนับสนุนเกี่ยวกับการบำรุง ฟื้นฟู อนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างจริงจัง โดยมีการกำหนดให้เป็นนโยบายในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นว่าด้วยเรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของชุมชนเก่าแก่ ทั้งนี้อาจมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปกำกับ ดูแลและช่วยเหลือในการดำเนินงานของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ ทองมีทิพย์ และณัฐธิดากานต์ พยัคฆา. (2564). พิธีกรรมทำขวัญข้าวกับวิถีเกษตรกรรมที่เปลี่ยนแปลง. วารสารวิชาการเกษตร, 39(3).
- จุฬาลักษณ์ จารุจฑารัตน์ และวงศ์ทอง เขียนวงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ขนมฝรั่งกุฎีจีน ด้วยการประยุกต์เอกลักษณ์ ของชุมชนแขวงกัลยาณ เขตธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพฯ.
- ฉวีวรรณ ปานซี และคณะ. (2549). การศึกษาและพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาอาชีพทำขนมโบราณชุมชนกุฎีจีน แขวงวัดกัลยาณ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กรุงเทพฯ.
- อนุรักษ์ วิสุทธิขานนท์. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านในตำบลคลองแดน อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา.
- นุชฤดี รุ่ยใหม่. (2558). สืบสานและอนุรักษ์ขนมพื้นเมืองหายากของจังหวัดปัตตานี : กรณีศึกษาชุมชนปยุตต์ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพฯ.

รุ่ง แก้วแดง. (2541). การนำภูมิปัญญาไทยเข้าระบบสู่การศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

สโรชา ทรงสถาพร และธีระวัฒน์ จันทิก. (2560). แนวทางการสืบทอดการทำขนมฝรั่งกุฎีจีนจากผู้สูงอายุ
ในชุมชนกุฎีจีน จังหวัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปกร เพชรบุรี.

การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ

Protection of the performance of duties of the Constitutional Court

ณัฐรดา ชัยพัฒน์¹
Natrada Chaiphat¹

Received: November 7, 2022

Revised: January 5, 2023

Accepted: January 26, 2023

บทคัดย่อ

ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีพันธกิจสำคัญที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยที่เป็นความขัดแย้งระหว่างองค์กรของรัฐและระหว่างรัฐกับประชาชน คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจึงมีผลกระทบต่อบุคคลทั่วไปย่อมมีฝ่ายที่เห็นด้วยและเห็นต่างออกมาแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ทั้งก่อน ระหว่าง และภายหลังการพิจารณาวินิจฉัยคดี โดยบุคคลหนึ่งบุคคลใดอาจใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมรบกวนหรือไม่เคารพในคำสั่งของศาล กระทำการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมหรือขัดขวางกระบวนการพิจารณาคดีในศาล มีการใช้สื่อของการพิมพ์ การโฆษณา ซึ่งเป็นการเขียนข้อความลงโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ชี้นำเหนือความรู้สึกของประชาชนหรือเหนือศาล คู่ความ หรือพยานในคดีจนทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไป ด้วยเหตุนี้การทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการคุ้มครองหรือเครื่องมือ อันเป็น “การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ” ในการรักษาความสงบเรียบร้อยบริเวณศาล เพื่อให้กระบวนการพิจารณาคดีดำเนินไปได้ด้วยความรวดเร็วและยุติธรรม และเป็นมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำการใดๆ อันทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเสียความยุติธรรม “การละเมิดอำนาจศาล” จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาล หากเกิดข้อพิพาทขึ้นจากคำวินิจฉัยของศาล โดยได้มีการบัญญัติลักษณะของความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลและบทลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ในกรณีที่มีการกระทำใดๆ ที่เป็นการขัดขวางการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีหรือทำให้ศาลไม่อาจทำหน้าที่ให้ความยุติธรรมได้

คำสำคัญ : การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ, การควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ, ลักษณะที่เป็นองค์กรตุลาการ

¹ ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Email : aradachaipat@gmail.com

Abstract

The Constitutional Court, which has an important mission in adjudicating conflicts between state agencies and between the state and the people. As a result, it has an impact on the general public. There will always be parties who agree and disagree, expressing critical opinions before, during and after the trial of the case. In which a person may use words that are inappropriate, disturbing or disrespectful to the order of the court. Act obstructing the process of justice or obstructing the proceedings of a court case. The use of the media of printing, advertising, which is the writing of advertisements in print media or other media. Directing above the feelings of the people or above the court, parties or witnesses in the case, causing the trial to lose justice. For this reason, it is imperative that the Constitutional Court perform its duties with measures or tools. which is “protection of the performance of duties of the Constitutional Court” in maintaining peace and order in the court area so that the court proceedings can proceed with speed and fairness And it is a measure to prevent any action that will cause the trial and adjudication of the case to be unfair. “Contempt of court” is therefore an important tool used to control the proceedings of the court if a dispute arises from the court's decision. The nature of the offense of contempt of court and punishment has been specified in the Organic Act on the Procedures of the Constitutional Court B.E. causing the court to be unable to perform justice

Keywords: protection of the performance of duties of the Constitutional Court, constitutional control, nature of the judiciary

บทนำ

ศาลรัฐธรรมนูญถือเป็นองค์กรศาลที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มีบทบาทและภารกิจสำคัญในการควบคุมมิให้กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญก่อนที่มีการประกาศใช้หรือการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญภายหลังที่มีการประกาศใช้ควบคุมไปกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ (สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2548) ทั้งนี้ศาลรัฐธรรมนูญยังมีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายได้ทั้งก่อนที่ร่างกฎหมายนั้นจะประกาศใช้บังคับ และภายหลังจากที่กฎหมายนั้นประกาศใช้บังคับแล้วพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ อีกทั้งมีอำนาจในการวินิจฉัยสมาชิกภาพหรือคุณสมบัติของสมาชิกรัฐสภาและรัฐมนตรี ตลอดจนรวมถึงการวินิจฉัยเกี่ยวกับการสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองและการวินิจฉัยให้ยุบพรรคการเมือง อีกทั้งมีอำนาจวินิจฉัยคำร้องของบุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ยื่นไว้ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยว่าการกระทำดังกล่าวขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญได้ (ศรันยา สีมา, 2561) ซึ่งหลักการปฏิบัติหน้าที่ของศาล

รัฐธรรมนูญดังกล่าวโดยจะคำนึงถึงหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ การรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ การพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทในคดีลักษณะดังกล่าว อันมีความเชื่อมโยงกับตัวแทนของประชาชนในฐานะที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ย่อมปฏิเสธไม่ได้เลยว่าจะต้องมีฝ่ายที่เห็นด้วยหรือเห็นต่างออกมาแสดงความคิดเห็น ในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ต่อสาธารณะก่อนการพิจารณาคดี ในระหว่างการพิจารณาคดีหรือภายหลังที่มีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นกระบวนการพิจารณาคดี คำวินิจฉัยของศาลหรือความเห็นที่มีผลกระทบต่อคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อาจมีความเหมาะสมและไม่เหมาะสม หรืออาจจะหมิ่นเหม่ต่อการกระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย แม้ว่าจะมีกฎหมายบัญญัติให้สามารถวิพากษ์วิจารณ์ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่อย่างไรก็ตามก็มีการกำหนดขอบเขตไว้ต้องเป็นกระทำโดยสุจริตและมีได้ใช้ถ้อยคำหรือมีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย ไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ, 2561) หากการวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายเพื่อให้กระทบต่อเกียรติศักดิ์ความเคารพเชื่อถือของศาลที่มีต่อสังคมหรือมีความมุ่งหมายเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจทำหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญมอบหมายได้ การวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวย่อมถือว่าการวิพากษ์วิจารณ์ที่ไม่สุจริต อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากเป็นการวิพากษ์วิจารณ์โดยสุจริต แต่ใช้ถ้อยคำที่เป็นการเสียดสีศาล เช่นนี้ย่อมไม่เข้าองค์ประกอบที่จะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล และด้วยเหตุที่การดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้น ศาลจะต้องควบคุมกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปด้วยความสงบ และเรียบร้อย มิให้ส่งผลกระทบต่อการรับฟังหลักฐานแห่งคดี

ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการเกี่ยวกับความผิดในการละเมิดอำนาจศาล อันเป็น “หลักการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ” ซึ่งเป็นหลักสากลที่ศาลทุกประเทศทั่วโลกยอมรับและใช้บังคับอยู่โดยทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพิจารณาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก เรียบร้อย รวดเร็ว และเพื่อมุ่งคุ้มครองเกียรติศักดิ์ศาลรัฐธรรมนูญ การคุ้มครองเกียรติศักดิ์ของศาลรัฐธรรมนูญในความหมายนี้ย่อมหมายถึง ความเชื่อถือศรัทธาที่สังคมมีต่อศาลรัฐธรรมนูญในอันที่จะทำหน้าที่ในการวินิจฉัยข้อพิพาททางรัฐธรรมนูญ หรือข้อพิพาททางการเมือง ดังนั้น การวิพากษ์วิจารณ์ และการฝ่าฝืนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อมส่งผลกระทบกว้างไกลกว่ากรณีของศาลทั่วไป ซึ่งอาจหมายถึงการทำให้หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญไม่มีค่าบังคับ หรือทำให้การพิจารณาวินิจฉัยปัญหาที่เป็นวิกฤตในสังคมเกิดความขัดแย้งรุนแรงมากขึ้น หรือทำให้กลไกในทางรัฐธรรมนูญไม่สามารถหาทางออกได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ท้ายที่สุดการมุ่งคุ้มครองเกียรติศักดิ์ของศาลรัฐธรรมนูญนั้น คือการมุ่งคุ้มครองกลไกของรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ในการพิทักษ์ปกป้องรัฐธรรมนูญหรือกลไกในการแก้ไขข้อขัดแย้งขององค์กรตามรัฐธรรมนูญสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพบนความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมโดยรวมที่มีต่อศาลรัฐธรรมนูญ

สำหรับการให้ความคุ้มครองกระบวนการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะก่อนการพิจารณาคดี ในระหว่างการพิจารณาคดี หรือภายหลังที่มีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีแล้ว ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลไว้ ในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดขวางการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีหรือทำให้ศาลไม่อาจทำหน้าที่ให้ความยุติธรรมได้ด้วยโดยความสงบเรียบร้อยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ ตามมาตรา 38 และมาตรา 39 เพื่อเป็น “หลักประกันความเป็นอิสระของศาล” (Independence

Judiciary) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และถือเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม และเป็นหลักประกันขั้นพื้นฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม หลักความเป็นอิสระของศาลสามารถทำภาระหน้าที่ในทางตุลาการได้โดยปราศจากการแทรกแซงใด ๆ โดยศาลมีความผูกพันเฉพาะต่อกฎหมายและการพิจารณาคดีภายใต้มนธรรมของตนเท่านั้น (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2558) ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยที่เป็นการขัดแย้งระหว่างองค์กรของรัฐ และระหว่างรัฐกับประชาชน คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญจึงมีผลกระทบต่อบุคคลทั่วไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลเป็นการผูกพันองค์กรของรัฐ การทำหน้าที่ของศาลจึงจะต้องมีความอิสระปราศจากการแทรกแซงหรือการครอบงำใด ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมด้วยความกดดันทางการเมืองหรือกระแสสังคม ด้วยเหตุนี้เองการทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ศาลต้องมีความอิสระในการรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม โดยหลักการพื้นฐานความเป็นอิสระของศาล มีสาระสำคัญดังนี้ (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2558)

ก. ความเป็นอิสระของศาลต้องได้รับการประกันโดยรัฐ และต้องมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นหน้าที่ของรัฐบาล และองค์กรอื่น ๆ ทุกระดับที่จะต้องให้ความเคารพและปฏิบัติตามหลักการว่าด้วยความเป็นอิสระของศาล

ข. ศาลพึงตัดสินคดีด้วยความยุติธรรม บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และเป็นไปตามกฎหมายโดยปราศจากการดัดทอน การใช้อิทธิพลโดยมิชอบ การกดดัน การข่มขู่ หรือแทรกแซง ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อมจากบุคคลใด หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใด

ค. ศาลพึงมีอำนาจพิจารณาคดีที่พึงอยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้นกับมีอำนาจพิจารณาว่าประเด็นปัญหานั้น ๆ อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาล หรือไม่ตามที่กฎหมายกำหนด

ง. การแทรกแซงกระบวนการศาล หรือการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลโดยมิชอบ หรือโดยปราศจากอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจะกระทำมิได้ แต่หลักการข้อนี้ไม่กระทบต่ออำนาจของฝ่ายตุลาการที่จะพิจารณาคำอุทธรณ์ ฎีกา หรืออำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่นในการลดหย่อนผ่อนโทษตามคำพิพากษาที่เป็นไปตามกฎหมาย

จ. บุคคลทุกคนพึงมีสิทธิได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีโดยศาลตามกฎหมายวิธีพิจารณาความ การพิจารณาโดยองค์กรที่จัดตั้งเป็นพิเศษให้ทำหน้าที่อย่างศาลนั้น หากไม่มีวิธีพิจารณาที่ชอบธรรมรองรับก็จะกำหนดให้ทำหน้าที่แทนศาลไม่ได้

ฉ. หลักการเรื่องความเป็นอิสระของศาลนั้น ได้ให้อำนาจ และหน้าที่แก่ศาลเพื่อให้เกิดหลักประกันว่า การพิจารณาคดีของศาลจะเป็นไปโดยยุติธรรม และสิทธิของคู่ความจะได้รับการเคารพ

อีกทั้ง เพื่อให้ศาลมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย ซึ่งหมายความว่าองค์กรของรัฐไม่ว่าจะเป็น คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตุลาการ ตลอดจนผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในรัฐจะสั่งการไปยังศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ได้ เพื่อประกัน และคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาของศาลที่ไม่อาจถูกแทรกแซง นอกจากนี้คณะกรรมการตุลาการ หรือองค์กรอื่นใดจะลงโทษในทางวินัยโดยอ้างว่าพิจารณาคดีโดยไม่เป็นธรรม หรือพิจารณาพิพากษาคดีโดยปรับบทกฎหมายหรือตีความกฎหมายผิดพลาดไม่ได้เว้นแต่ตุลาการจงใจบิดเบือนกฎหมาย แต่อย่างไรก็ดี ความเป็นอิสระของผู้พิพากษามีได้หมายความถึงความเป็นอิสระจนปราศจากการถูกตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ หากแต่คำนึงถึงด้านผดุงรักษาความยุติธรรมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นสำคัญ โดยไม่

ต้องเกรงกลัวต่ออิทธิพลใด ๆ ที่จะมากดดันต่อการพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้ขอบเขตของกฎหมายหรือจากความต้องการของบุคคล หรือคณะบุคคลใดก็ตาม

นอกจากนี้ศาลจำเป็นต้องมีเครื่องมือให้สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาไปโดยสงบเรียบร้อยปราศจากความวุ่นวาย หรือการประวิงคดีให้ล่าช้า ไม่ว่าจากตัวความ ทนายนความ หรือบุคคลภายนอกคดี ซึ่งเครื่องมือดังกล่าว ได้แก่ “หลักการละเมิดอำนาจศาล” (สถิต ลิ่มพงศ์พันธ์) เป็นมาตรการทางกฎหมายประการหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างสากล ในการที่จะต้องปกป้องไม่ให้บุคคลใดมาทำให้เสียความยุติธรรมหรือไม่สามารถทำหน้าที่บริหารงานยุติธรรมได้โดยถูกต้อง ซึ่งลักษณะของการละเมิดอำนาจศาลอันเป็นการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลนั้น เช่น การกระทำในทันทีทันใดที่ได้กระทำลงต่อหน้าศาล หรือการละเมิดใด ๆ ซึ่งกระทำลงนอกศาล แต่มีผลเป็นการขัดขวางหรือทำลายการบริหารงานยุติธรรม หรือเกิดขึ้นได้จากการวิพากษ์วิจารณ์หรือการกล่าวถึงศาลในทางที่ไม่เหมาะสม หรือรบกวน ขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศาล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความยุติธรรมเกี่ยวกับคดีนั้น ๆ ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลจึงเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะปกป้องศาลให้ได้รับความเชื่อถือและผดุงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ขององค์กรและจำเป็นต้องรักษาหลักการนี้ไว้ให้อำนาจแก่ศาลเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาล และให้กระบวนการพิจารณาคดีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม อำนาจที่ให้นี้ยังรวมถึงอำนาจสั่งห้ามคู่ความมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปในทางก่อความรำคาญ หรือในทางประวิงคดีให้ชักช้า หรือในทางพุ่มเพื่อยกเว้นสมควรอีกด้วย ความผิดฐานนี้เป็นความผิดพิเศษที่ไม่ต้องมีการฟ้องร้องให้ศาลลงโทษ หากแต่ศาลใช้อำนาจตามบทบัญญัติในเรื่องนี้สั่งลงโทษผู้ละเมิดอำนาจศาลได้อย่างเฉียบขาด และโดยฉับพลันไม่ว่าผู้ละเมิดอำนาจศาลนั้นจะเป็นคู่ความในคดีที่ศาลกำลังพิจารณาอยู่ หรือเป็นทนายความ พยาน หรือบุคคลภายนอกก็ตาม ความผิดฐานนี้มีได้กำหนดไว้เพื่อคุ้มครองผู้พิพากษาเป็นการส่วนตัว (ธานินทร์ กรัยวิเชียร, 2522 อ้างถึงใน อุดมศักดิ์ นิติมนตรี, 2545) โดยมีตั้งแต่ ตักเตือน ไล่ออกจากบริเวณศาล และลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งหากเป็นกรณีลงโทษจำคุกและปรับจะต้องมีมติขององค์คณะด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของตุลาการเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ความเป็นอิสระของผู้พิพากษามีได้หมายความถึงความเป็นอิสระจนปราศจากการถูกตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ หากแต่คำนึงถึงด้านผดุงรักษาความยุติธรรมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นสำคัญ ได้โดยไม่ต้องเกรงกลัวต่ออิทธิพลใด ๆ ที่จะมากดดันต่อการพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย หรือจากความต้องการของบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ตาม

อย่างไรก็ดี หลักการละเมิดอำนาจศาลอันเป็นมาตรการทางกฎหมายที่ให้การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญนั้น ย่อมมีบทบัญญัติที่มีลักษณะแตกต่างกับศาลยุติธรรมที่ให้อำนาจศาลในการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อให้ศาลสามารถรักษาความสงบเรียบร้อย ในการดำเนินการพิจารณาให้เป็นไปตามความประสงค์ได้ ซึ่งความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลถูกบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งอันเป็นความที่มีลักษณะเฉพาะคือ มีโทษจำคุกและปรับ โดยการพิจารณาลักษณะของการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลยุติธรรม อันเนื่องมาจากการขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลที่ออกคำสั่งห้ามคู่ความ หรือบุคคลภายนอกเกี่ยวกับความประพฤติที่เป็นการรบกวนหรือก่อความรำคาญในการพิจารณาคดีของศาล (มาตรา 30 ให้ศาลมีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ แก่คู่ความ หรือแก่บุคคลภายนอกที่อยู่ต่อหน้าศาลตามที่เห็นจำเป็น เพื่อความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาล และเพื่อให้กระบวนการพิจารณาดำเนินไปตามเที่ยงธรรมและรวดเร็ว) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและให้กระบวนการ

พิจารณาดำเนินไปอย่างเที่ยงธรรม อนึ่ง การออกข้อกำหนดของศาลแก่คู่ความ หรือบุคคลภายนอกที่มาอยู่ต่อหน้าศาล ศาลจะออกข้อกำหนดด้วยวาจาหรือปากเปล่าก็ได้ กฎหมายมิได้บัญญัติให้ศาลจะต้องออกข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเป็นหนังสือแต่อย่างใด หรือการกระทำที่ผลได้เกิดขึ้นในศาลแม้ว่าจะเป็นการกระทำนอกศาลก็ตาม โดยที่เป็นการเขียนคำคู่ความดูหมิ่นเสียดสีศาล หรือร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาว่าประพฤติมิชอบเกี่ยวกับคดีที่นึ่งพิจารณาโดยไม่มีมูล ซึ่งผู้กระทำจะมีเจตนาหรือไม่มีเจตนา เช่นนั้น หรือทำไปโดยไม่รู้ว่าจะเป็เหตุให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยก็ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดศาล หรือการกระทำที่เป็นการละเมิดศาลของสื่อสิ่งพิมพ์ในกรณีเปิดเผยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อื่น ๆ แห่งคดีหรือกระบวนการพิจารณาใด ๆ แห่งคดี และข้อความหรือความเห็นโดยประสงค์จะให้มื่ออิทธิพลเหนือความรู้สึกของประชาชน หรือเหนือศาลหรือเหนือคู่ความหรือพยานแห่งคดีอันเป็นการโฆษณา

มาตรา 32 ผู้ใดเป็นผู้ประพันธ์ บรรณาธิการ หรือผู้พิมพ์โฆษณาซึ่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อันออกโฆษณาต่อประชาชน ไม่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะรับรู้ถึงซึ่งข้อความ หรือการออกโฆษณาแห่งหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์เช่นนั้น หรือไม่ให้ถือว่าได้กระทำผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งในสองอย่างดังจะกล่าวต่อไปนี้

(1) ไม่ว่าเวลาใด ๆ ถ้าหนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์เช่นนั้นได้กล่าว หรือแสดงไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันเป็นการเปิดเผยข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อื่น ๆ แห่งคดีหรือกระบวนการพิจารณาใด ๆ แห่งคดี ซึ่งเพื่อความเหมาะสม หรือเพื่อคุ้มครองสาธารณประโยชน์ ศาลได้มีคำสั่งห้ามการออกโฆษณาสิ่งเหล่านั้น ไม่ว่าโดยวิธีเพียงแต่สั่งให้พิจารณาโดยไม่เปิดเผย หรือโดยวิธีห้ามการออกโฆษณาโดยชัดแจ้ง

(2) ถ้าหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ได้กล่าวหรือแสดงไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ในระหว่างการพิจารณาแห่งคดีไปจนมีคำพิพากษาเป็นที่สุดซึ่งข้อความ หรือความเห็นโดยประสงค์จะให้มื่ออิทธิพลเหนือความรู้สึกของประชาชน หรือเหนือศาลหรือเหนือคู่ความ หรือเหนือพยานแห่งคดีซึ่งพอเห็นได้ว่าจะทำให้การพิจารณาคดีเสียความยุติธรรมไป เช่น

(ก) เป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งคดี หรือ

(ข) เป็นรายงาน หรือย่อเรื่องหรือวิภาค ซึ่งกระบวนการพิจารณาแห่งคดีอย่างไม่เป็นกลาง และไม่ถูกต้อง หรือ

(ค) เป็นการวิภาคโดยไม่เป็นธรรมซึ่งการดำเนินคดีของคู่ความ หรือคำพยานหลักฐาน หรือนิสัยความประพฤติของคู่ความ หรือพยาน รวมทั้งการแถลงข้อความอันเป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของคู่ความหรือพยาน แม้ถึงว่าข้อความเหล่านั้นจะเป็นความจริง หรือ

(ง) เป็นการชักจูงให้เกิดมีคำพยานเท็จเพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้นำวิเคราะห้ศัพท์ที่ทั้งปวงในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2476 มาใช้บังคับ

หากปรากฏว่าสื่อสิ่งพิมพ์นั้นได้กระทำความผิดละเมิดอำนาจศาล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะรับรู้ซึ่งข้อความหรือการโฆษณาเช่นนั้นหรือไม่ก็ตาม จะยกมาเป็นข้อแก้ตัวเพื่อพ้นจากความรับผิดชอบไม่ได้

ดังนั้น จากความเป็นมาข้างต้น การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญมีมาตรการที่สำคัญที่เป็นสาระสำคัญ คือ 1. อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการพิจารณาคดี และ 2. การฝ่าฝืนข้อกำหนด และคำสั่งของศาล

บทวิเคราะห์

1. อำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยในการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการพิจารณาของศาลถือว่าเป็นข้อพิจารณาพื้นฐานที่สำคัญของการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลในเรื่องการละเมิดอำนาจศาล เพื่อให้การพิจารณาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย และเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปโดยบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ใน การอำนวยความสะดวกแก่คดี ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยที่เป็นความขัดแย้งระหว่างองค์กรของรัฐ และระหว่างรัฐกับประชาชนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จึงมีผลกระทบต่อบุคคลทั่วไป ย่อมมีฝ่ายที่เห็นด้วยและเห็นต่างออกมาแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ หรือกระทำการ ขัดขวางกระบวนการพิจารณาคดีในศาล โดยอาจใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม รบกวน หรือ ไม่เชื่อฟัง หรือไม่เคารพ ในคำสั่งของศาล พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 มาตรา 38 ศาลมีอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณาคดีในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่เข้ามา หรือจะเข้ามาในที่ทำการ หรือบริเวณที่ทำการ หรือเข้าฟังการไต่สวนของศาล หรือในกรณีมีความจำเป็น เพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ศาลอาจมีคำสั่งให้บุคคลใด หรือกลุ่มบุคคลใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ เพื่อให้การพิจารณาคดีดำเนินไปโดยสงบเรียบร้อย และรวดเร็ว

ศาลมีอำนาจออกข้อกำหนดของศาลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวรรคหนึ่งเพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

การวิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยคดีที่กระทำโดยสุจริต และมีได้ใช้ถ้อยคำหรือมีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย ไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล. ได้มีการบัญญัติให้การคุ้มครองการ ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่มีสาระสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก ศาลมีอำนาจรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณาคดีในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี ศาลอาจมีคำสั่งให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดกระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ และหากฝ่าฝืนคำสั่ง ศาลถือเป็นการละเมิดอำนาจศาล และประการที่สอง การวิพากษ์วิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยคดีที่กระทำโดยสุจริต และมีได้ใช้ถ้อยคำ หรือมีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย ไม่มีความผิดฐาน ละเมิดอำนาจศาล ดังนั้นบุคคลใดฝ่าฝืนกระทำการดังกล่าวย่อมถือว่าเป็นการละเมิดอำนาจศาล จาก ประเด็นดังกล่าว เพื่อการดำเนินการพิจารณาคดีให้เกิดความเป็นธรรมอันสูงสุดการมีมาตรการให้ศาลมีอำนาจในการที่จะดำเนินการพิจารณาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งในส่วนบุคคลที่เข้ามา หรือจะเข้ามา ในที่ทำการ หรือบริเวณที่ทำการหรือเข้าฟังการไต่สวน หรือศาลอาจมีคำสั่งให้บุคคลใด หรือกลุ่มบุคคลใด กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ เพราะหากศาลไม่สามารถควบคุม หรือดำเนินการให้การพิจารณาของ ศาลดำเนินไปด้วยความสงบเรียบร้อยกรณีก็จะเป็นอุปสรรคต่อการอำนวยความสะดวกแก่คดี ดังนั้น บทบัญญัติว่าด้วยการละเมิดอำนาจศาล จึงให้ศาลมีอำนาจสั่งในการกระทำใด ๆ ที่เป็นการรบกวนต่อการ พิจารณาของศาลซึ่งการรบกวนต่อการพิจารณาของศาลมิได้หมายความว่าเฉพาะในท้องพิจารณาของศาล เท่านั้น ยังหมายความรวมถึงบริเวณศาล และอาจหมายความรวมถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณา นอก ศาล หรือดำเนินกระบวนการพิจารณาในที่ใดที่หนึ่งก็ย่อมเป็นการพิจารณาของศาลทั้งสิ้น นอกจากนี้การ พิจารณาของศาลก็มิได้หมายความว่าเฉพาะการพิจารณาต่อหน้าคู่ความ ยังรวมถึงการพิจารณาหารือกันเอง

ระหว่างผู้พิพากษาด้วย ดังนั้นประการแรกที่กฎหมายให้มุ่งคุ้มครองนี้ คือ การให้ศาลสามารถทำหน้าที่ได้โดยปราศจากการรบกวนใด ๆ เพื่อให้ศาลบรรลุความมุ่งหมายในการดำเนินการให้ความยุติธรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นธรรม

อย่างไรก็ดี การวิพากษ์วิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยคดีโดยใช้ถ้อยคำ หรือมีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย การที่จะพิจารณาว่าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ที่เข้าลักษณะตามมาตรา 38 หรือไม่นั้น จึงควรต้องพิจารณาจากองค์ประกอบของการวิพากษ์วิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยคดีโดยใช้ถ้อยคำ หรือมีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้ายหรือไม่ หรือเข้าเงื่อนไขการวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวได้กระทำได้โดยสุจริตหรือไม่ ดังนั้นการขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งย่อมไม่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ทั้งนี้ในการพิจารณาความสุจริตต้องพิจารณาว่าการวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวมีความมุ่งหมายที่ต้องการให้กระทบต่อ “เกียรติศักดิ์และความเคารพเชื่อถือของศาล” หากมีความมุ่งหมายเพื่อให้กระทบต่อเกียรติศักดิ์และความเคารพเชื่อถือของศาลที่มีต่อสังคม หรือมีความมุ่งหมายเพื่อทำให้ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจทำหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญมอบหมายได้ การวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวย่อมถือว่าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ที่ไม่สุจริต แต่อย่างไรก็ตามหากกรณีอาจเป็นการวิพากษ์วิจารณ์โดยสุจริต แต่ใช้ถ้อยคำที่เป็นการเสียดสีศาล กรณีเหล่านี้ย่อมไม่เข้าองค์ประกอบที่จะเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลในการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาล

2. การฝ่าฝืนข้อกำหนด และคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

การละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 ในการฝ่าฝืนข้อกำหนด และคำสั่งศาลได้วางหลักการเพื่อการคุ้มครองการทำหน้าที่ในการพิจารณาคดีของศาลให้เป็นไปโดยเรียบร้อย ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อมุ่งคุ้มครองเกียรติศักดิ์ความเชื่อถือที่มีต่อสถาบันศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นองค์กรหลักในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ในประเด็นการวิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญศาลจะต้องใช้ และตีความอย่างระมัดระวัง เพราะการวิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นการอาศัยเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นซึ่งมีพื้นฐานมาจากรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน ซึ่งข้อพิจารณาสำคัญของการลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลโดยเฉพาะในกรณีของศาลรัฐธรรมนูญมีข้อพิจารณาที่เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการละเมิดอำนาจศาลประกอบด้วยกรกระทำ 2 ลักษณะ คือ ก. การฝ่าฝืนข้อกำหนดหรือ ข. ฝ่าฝืนคำสั่งของศาล

มาตรา 39 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของศาลหรือคำสั่งศาลตามมาตรา 38 ให้ถือเป็นการละเมิดอำนาจศาลและให้ศาลมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (1) ตักเตือน โดยจะมีคำตำหนิเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้
 - (2) ไล่ออกจากบริเวณศาล
 - (3) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- การสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลพิจารณาเท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี
- การสั่งลงโทษตาม (3) ต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในการดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลตาม (3) ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การที่ศาลจะมีคำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลดังกล่าว จะต้องพิจารณาประกอบกับ “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น” ซึ่งในกรณีของศาลรัฐธรรมนูญย่อมแตกต่างจากศาลทั่วไป ดังนั้น การตีความเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลที่วิจารณ์คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญต้องตีความในลักษณะที่เปิดกว้างในฐานะที่เป็นการใช้เสรีภาพพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ อีกทั้งโทษที่จะลงจะต้องเป็นไปตาม “หลักความพอสมควรแก่เหตุ” จะต้องพิจารณาประกอบกันระหว่าง “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น” กับ “ความไม่สุจริตในการแสดงความคิดเห็น” และ “ผลกระทบต่อศักดิ์ศรีของความเป็นสถาบัน” เพื่อเลือกมาตรการลงโทษที่สอดคล้องกับการกระทำ ซึ่งโดยทั่วไปศาลมักใช้มาตรการในการเตือนเป็นเบื้องต้น ส่วนกรณีที่มีการกระทำอันเป็นการรบกวน หรือขัดขวางต่อการพิจารณาของศาล โดยทั่วไปแล้วศาลอาจใช้มาตรการไล่ออกจากบริเวณศาล ส่วนการใช้มาตรการในการลงโทษจำคุก ควรเป็นมาตรการสุดท้ายซึ่งศาลอาจเคยใช้มาตรการอื่นมาแล้ว แต่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาดังกล่าว ศาลอาจจำเป็นต้องใช้มาตรการลงโทษจำคุกผู้ที่กระทำการละเมิดอำนาจศาลนั้น อย่างไรก็ตาม การสั่งลงโทษจำคุกต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นเป็นกรณีที่ประจักษ์ชัดว่าตุลาการสองในสามเห็นควรที่จะให้ลงโทษจำคุกในกรณีนั้น ๆ ขณะที่โทษของการละเมิดอำนาจศาลของศาลยุติธรรม ได้กำหนดมาตรการโทษให้ไล่ออกจากบริเวณศาลชั่วคราวระยะเวลาที่ศาลนั่งพิจารณา หรือในระยะเวลาที่เห็นสมควร หรือมีโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำคุก และปรับแต่ต้องไม่เกิดตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะเห็นได้ว่ามาตรการการลงโทษของการกระทำความผิดละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญจะแตกต่างกันไปกับศาลยุติธรรมเพราะศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับสถาบันการเมืองอันมีความเชื่อมโยงกับตัวแทนประชาชนในฐานะที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย และย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเท่าที่ไม่ขัดกับบทบัญญัติของกฎหมาย และอยู่บนพื้นฐานของความสุจริต

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าการมีมาตรการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาล เมื่อมีการละเมิดอำนาจศาลนั้น นอกจากจะบัญญัติขึ้นเพื่อให้ศาลใช้เป็นมาตรการในการควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยแล้ว ยังมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ โดยอาศัยสื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ที่จะมีอิทธิพลเหนือศาล เหนือคู่ความ หรือเหนือพยานแห่งคดี อันจะทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีเสียความยุติธรรมไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม คำวินิจฉัยของคดีของศาลรัฐธรรมนูญมิใช่ข้อพิพาทของเอกชนคนใดคนหนึ่ง หากแต่เป็นข้อพิพาทในทางมหาชนซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อมผูกพันทุกองค์กรของรัฐ และสถาบันการเมือง ดังนั้นจึงมีความชอบด้วยเหตุผลที่จะมีการกำหนดให้สามารถวิพากษ์วิจารณ์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญได้ โดยมีขอบเขตเงื่อนไขที่กว้างขวาง หากแต่การวิพากษ์วิจารณ์นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานการกระทำโดยสุจริต และมีได้ใช้ถ้อยคำ หรือมีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย หรือมุ่งทำลายเกียรติศักดิ์ความเคารพของศาล ในขณะที่มาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ โดยอาศัยสื่อสิ่งพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ที่จะมีอิทธิพลเหนือศาล เหนือคู่ความ หรือเหนือพยานแห่งคดีของศาลยุติธรรมมีความครอบคลุม และเข้มงวด เนื่องจากผลของคำพิพากษาศาลยุติธรรมผูกพันเฉพาะคู่ความ การกระทำของสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในการให้ข้อเท็จจริงที่ผิดไปหรือการวิพากษ์วิจารณ์ถึงการดำเนินคดีของคู่ความอันเป็นการเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของคู่ความ หรือพยานได้ และศาลยุติธรรมไม่อาจนำข้อเท็จจริง หรือที่อยู่นอกสำนวนคดีที่ได้รับรู้รับทราบหรือข้อเท็จจริงนอกประเด็นมาเป็นเหตุผลในการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้

สรุป

การพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับ “หลักการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ” ดังกล่าวนานี้ ทำให้ทราบถึงแนวคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรก ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการพิจารณาของศาล ถือว่าเป็นข้อพิจารณาพื้นฐานที่สำคัญของการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาล เพราะหากศาลไม่สามารถควบคุม หรือดำเนินการให้การพิจารณาของศาลดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย กรณีก็จะเป็นอุปสรรคต่อการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น บทบัญญัติว่าด้วยการละเมิดอำนาจศาลจึงให้ศาลมีอำนาจสั่งในการกระทำใด ๆ ที่เป็นการรบกวนต่อการพิจารณาของศาล และมีบทลงโทษสำหรับการฝ่าฝืนข้อกำหนด หรือคำสั่งศาลเพื่อไม่ให้มีการดำเนินการที่เป็นเยี่ยงอย่าง ทั้งนี้การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาลมีวัตถุประสงค์ประการที่สอง เพื่อเกียรติศักดิ์ของความเป็นสถาบันศาลถือว่าเป็น “หลักการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาล” อีกประการหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็น “สถาบัน” ที่สำคัญของสังคม และเป็นสถาบันที่ต้องทำหน้าที่ในการวินิจฉัยข้อพิพาทที่เป็นความขัดแย้งระหว่างองค์กรของรัฐ และระหว่างรัฐกับประชาชน การทำหน้าที่ของศาลจึงต้องการความเชื่อถือ และเชื่อมั่นสูงกว่าสถาบันอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้เอง เพื่อให้ศาลสามารถทำหน้าที่ที่สำคัญของตนได้บนความเชื่อมั่นเชื่อถือของผู้คนในสังคม ศาลจึงต้องได้รับเกียรติในฐานะที่เป็นสถาบันสำคัญของสังคม หากศาลไม่ได้รับเกียรติดังกล่าวจากสังคม ถูกสังคมมองว่าศาลเป็นเพียงตัวตลกของสังคม ปราศจากความเชื่อถือเชื่อมั่นในการทำหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีผลเป็นการผูกพันองค์กรของรัฐทั้งหลาย ความต้องการความเชื่อถือเชื่อมั่นต่อศาลรัฐธรรมนูญยิ่งมีสูงขึ้นไปมากกว่าศาลอื่น ๆ การทำหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการรักษาเกียรติของศาลรัฐธรรมนูญ แต่ในขณะเดียวกันการที่จะทำให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นที่เชื่อถือเชื่อมั่นของบุคคลในสังคม นอกจากศาลจะมีเครื่องมือที่ว่าด้วยบทบัญญัติว่าด้วยการละเมิดอำนาจศาล เพื่อให้การคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของศาล ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางที่มุ่งหมายในการปกป้องประโยชน์ส่วนรวมตามที่รัฐธรรมนูญมุ่งหมาย มีความอิสระปราศจากการแทรกแซงหรือการครอบงำใด ๆ โดยเฉพาะจากฝ่ายการเมือง คำวินิจฉัยมีหลักกฎหมายที่สนับสนุนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ การดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวนี้ ก็จะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้ศาลได้รับความเชื่อถือ และยอมรับจากสังคม นอกเหนือจากการมีบทบัญญัติว่าด้วยการละเมิดอำนาจศาล

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ กรัยวิเชียร.(2545). *คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2558). *หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 5)
กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน
- ศรันยา สีมา. (2561). *อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สถิต ลิ้มพงศ์พันธ์. (ม.ป.ป.). *ความผิดฐานหมิ่นประมาทศาลในระบบคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพมหานคร: พาสี
โน
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2548). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2)
กรุงเทพมหานคร : พี เพรส จำกัด
- โฮเซ่ ไชตุณ. (2550). *หลักสากลว่าด้วยความเป็นอิสระ และความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้พิพากษา
ทนายความ และอัยการ*. แปลโดย เบ็ญจรัตน์ แซ่ฉั่ว. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561. (2562, กันยายน
17)

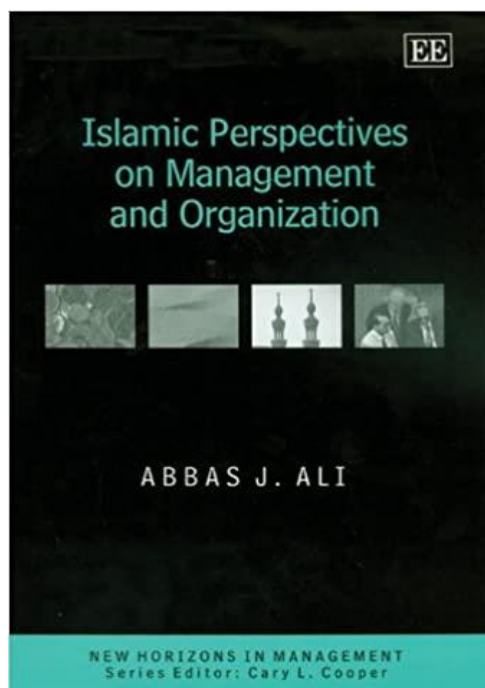
บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)
เรื่องทัศนะมุมมองแบบอิสลามของการจัดการในองค์กร
Islamic Perspectives on Management and Organization

ทศพร มะหะหมัด¹
Tosaporn Mahamud¹

Received: February 11,2021

Revised: May 6,2021

Accepted: August 22,2021

ชื่อเรื่อง : Islamic Perspectives on Management and Organization, Massachusetts Edward
Elgar Publishing, Inc. P,189-210

ผู้แต่ง : Abbas J. ALI

ผู้จัดพิมพ์ : Edward Elgar Publishing, Inc. ISBN 1-84376-766-X

จำนวนหน้า : 260

โดย : New Horizons In Management Series Editor: Cary L.Cooper

¹ มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต

Email: tosaporn.mah@kbu.ac.th

เนื้อหาของหนังสือได้กล่าวถึง การดำเนินธุรกิจทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนโดยมีการนำเสนอ นโยบายการดำเนินงานเพื่อผู้ประกอบการโดยมีคำวิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสมของผู้ประกอบการที่ ดำเนินงานออกนอกกฎเกณฑ์รวมถึงในส่วนของเนื้อหาที่เปรียบเทียบถึงการดำเนินงานส่วนภาคธุรกิจที่อยู่ใน ครรลองของจริยธรรม ผู้แต่งมีการนำเสนอให้การสนับสนุนบุคคลที่มีความสามารถทั้งในด้านทักษะความ เชี่ยวชาญในการทำงาน รวมถึง รับรู้ถึงเรื่องราวในอดีตความผิดพลาดที่ผ่านมา ถึงสถานการณ์ปัจจุบันการมี อยู่ร่วมกันระหว่างทุนกับมนุษย์และเทคโนโลยีที่สำคัญระหว่างกันเพื่อให้เกิดคุณค่าในตัวเองของทรัพยากร มนุษย์ในองค์กร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของธุรกิจและคงไว้ซึ่งความสามารถของมนุษย์ การทบทวน วรรณกรรมในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาเพื่อสร้างความเข้าใจบริบทของอิสลามและอื่น ๆ ที่เป็นมวล มนุษย์ชาติเหมือนกัน แต่สิ่งที่ต่างกันในตัวอัตลักษณ์บุคคล คือการปฏิบัติตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม การแสดงออกในตัวตนให้ผู้คนต่างศาสนิกชนเข้าใจความเป็นอิสลามที่ผ่านการอธิบายถึงสถานภาพและ ความสำคัญที่เป็นเหมือนฐานรากการสร้างความสำเร็จในส่วนของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในแบบ อิสลามที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเพราะบางครั้งสิ่งที่เราถือว่าการเผยแพร่อิสลามอีกรูปแบบหนึ่งคือทำให้ ต่างศาสนิกยอมรับในความสามารถแบบมีศีลธรรมความเข้าใจในองค์กรที่วางแผนงานกับนโยบายเนื้อหา ของตำราได้กล่าวถึงเรื่องที่เป็นเหมือนการบริหารงานในองค์กรจนถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพราะ แท้จริงแล้วในเนื้อหาจะอธิบายกล่าวถึงและเปรียบเทียบถึงคนที่ดีที่สุดในหมู่พวกเขาคือผู้ที่เสียสละรวมถึง เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกันในการทำงานตลอดจนการให้ความสำคัญกับองค์กรและเพื่อนร่วมงานรวมถึง ผู้บังคับบัญชา

การให้ทัศนะในมุมมองศีลธรรมในการบริหารงานองค์กร

การศึกษาความเข้าใจในการให้ข้อกำหนดเบื้องต้นในธุรกิจอิสลามจะเป็นไปในรูปแบบของการเงิน อิสลาม ธุรกิจฮาลาลซึ่งในประเทศมุสลิมจะให้การสนับสนุนและในส่วนของประเทศที่ไม่ใช่มุสลิมที่ดำเนิน ตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เพราะประเทศที่ไม่ใช่มุสลิมจะเล็งเห็นถึงความสัมพันธ์ทางการทูตกับ ประเทศมุสลิมที่มีความมั่งคั่งร่ำรวยคุณค่าที่จะได้จากการส่งออกสินค้า และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ บางส่วนในเนื้อหาอธิบายถึงปัจจัยและประเด็นการขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ ระบบอุปถัมภ์ พวกพ้อง เครือ ญาติ ที่มากเกินไป ประเด็นบางเรื่องในหนังสือพูดถึงการให้การช่วยเหลือในแบบที่เกินขอบเขต อันส่งผล ให้ออกนอกหลักการและเหตุผลของการดำเนินงานที่ถูกต้อง อีกกรณีคือการดำเนินนโยบายขององค์กร อย่างอำเภอก็ถือเป็นเรื่องที่มีศีลธรรมและสิ่งเหล่านี้ยังสามารถหาพบได้จากองค์กรขนาดใหญ่ๆและส่วน ของการฝึกอบรมและพัฒนาที่หยิบยกมาเป็นประเด็นปัญหาของการทำงานในองค์กรเพื่อให้ทันกับการ เติบโตสภาพแวดล้อมการแข่งขันธุรกิจในยุคปัจจุบันเพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมั่นใจด้วย เหตุนี้เรื่องราวเนื้อหาพูดถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หนังสือจะเน้นรายละเอียดเป็นอย่างมากและยก กรณีศึกษาได้อย่างน่าสนใจการทำงานที่อยู่ในกรอบของศาสนาอิสลามที่ถือว่าเป็นศีลธรรมที่เป็นสากลเพื่อ ทำการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในองค์กรของตนเองการสร้างความสำเร็จและซึมซับ รับรู้กับวัฒนธรรมโดยเข้าใจถึงสิ่งที่ส่งผลต่อการปรับปรุงภาพลักษณ์และความประพฤตินี้ที่เหมาะสมเนื้อหา ยังมีกล่าวอ้างถึงตำราของ Ibn Khadun ถือว่าแรงงานมีฝีมือเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการและองค์กรบริษัท ให้ความสำคัญเป็นสมบัติที่ล้ำค่าเป็นผู้สร้างผลกำไรและความเจริญรุ่งเรืองในสังคมองค์กรธุรกิจที่ส่งผลให้ เกิดความยุติธรรม

หลักการประเมินผลการปฏิบัติงานในมุมมองของศาสนาอิสลาม

เนื้อหาส่วนต่อไปนี้เป็นหนังสือได้กล่าวถึงหลักการวัดความก้าวหน้าในองค์กรไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปัจจัยกำหนดความจริงการพิจารณาในเรื่องของอิทธิพลการทำงานในเชิงบรรทัดฐานตามแนวคิดของท่าน ศาสดา และเหล่าบรรดาสาวกของท่านในที่ทำงานมักจะพูดด้วยความรักการตัดสินเชิงบรรทัดฐานเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็นประเภทเช่นข้อตกลงตามสัญญาความรับผิดชอบและการควบคุมตนเองและการประเมินการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาเนื้อหาที่มีกรณีศึกษาจากประเทศมุสลิมจะเป็นระบบข้าราชการที่ต่างกันออกไปบางครั้งการนำมาพิจารณาอย่างจริงจังประเด็นที่หนังสือกล่าวย้าคือประเด็นปัญหาระบบเครือข่ายที่พวกพ้องที่เป็นเหมือนรากลึกในองค์กรการทำงานไม่จำกัดว่าจะจะเป็นประเทศมุสลิมเพื่อสร้างความเข้าใจถึงหลักวิธีการขององค์กรการทำงานในแบบสมัยใหม่กับบางประเทศมุสลิมบางครั้งยังเกิดความล่าช้าจนถึงการเรียนรู้รูปแบบตะวันตกที่ทันสมัย การประเมินหลักความเข้าใจของบุคลากรของประเทศมุสลิมยังมีความหลากหลายทางด้านมาตรฐานโดยมีการยกกรณีศึกษาในหลักความคิดอิสลามเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ประเด็นนี้มีการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดและตรวจสอบในบริบทของความยุติธรรมและพฤติกรรมที่รับผิดชอบที่สามารถเป็นตัวปรับเปลี่ยนทิศทางการทำงานได้อย่างชัดเจน กรณีศึกษา เช่น การจ้างงานเป็นข้อตกลงตามสัญญาการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวเป็นภาระที่ทั้งนายจ้างและลูกจ้างต้องปฏิบัติตามค่าตอบแทนแตกต่างกันไปตามความเชี่ยวชาญ

ประเด็นปัญหาที่เกิดจากความท้าทาย

เมื่อองค์กรมุสลิมที่ล่าช้าในแง่มุมอื่น ๆ ของการจัดการ และการเติบโตที่ไม่สอดคล้องกันหรือรูปแบบตามประเพณีของรัฐมุสลิมในยุคแรกก่อให้เกิดความท้าทายอย่างมากต่อการจัดการองค์กรในสังคมเหล่านี้: ประเด็นใดในที่ทำงานที่เป็นตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างอุดมคตินิยมวัฒนธรรมประเพณี แต่ในรอบหลายปีที่ผ่านมาตลาดแรงงานในโลกมุสลิมเติบโตขึ้นอย่างน่าอัศจรรย์ขึ้นอยู่กับสถานการณ์บางประเทศได้กลายเป็นผู้รับแรงงานจากทั่วทุกมุมโลก (เช่น ประเทศมุสลิมที่มีทรัพยากรราย) จนทำให้ประเทศอื่น ๆ ได้กลายเป็นผู้ส่งออกแรงงานราคาถูก (เช่น บังคลาเทศ อียิปต์ โมร็อกโก ปากีสถาน ฯลฯ) ประเทศมีเศรษฐกิจที่ดีกลายเป็นจุดหมายปลายทางของคนงาน การเลือกปฏิบัติในแง่ของ อัตราค่าจ้าง ผลประโยชน์ และผลตอบแทนกลายเป็นบรรทัดฐานในสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชนกรณีเป้าหมายประเทศ ที่ร้ายราย อย่าง ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรต คูเวต กาตาร์ เป็นต้น

นอกจากนี้เนื้อหา ยังกล่าวถึงบางประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสนับสนุนคนงานชาวเอเชียและการดำเนินนโยบาย "มักจะยึดหนังสือเดินทางของคุณและห้ามมิให้เปลี่ยนงานหรือเดินทางจากที่ทำงานหลายคนต้องทนทุกข์จากน้ำมือของนายจ้างที่ทำตัวออกนอกหลักการ หรือมาจากการเจรจาสัญญาที่ไม่ชัดเจน ก่อนการจ้างงานบางคนไม่ได้รับค่าจ้างเกิดความขัดแย้งเรื่องกฎเกณฑ์ที่อธิบายไม่เข้าใจกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับคำสอนของศาสนาอิสลาม (บังคับคนงานให้ทำสิ่งที่ไม่ได้ระบุไว้ในสัญญา)

ประเด็นวิเคราะห์

หนังสือในเล่มนี้ได้กล่าวถึง การประเมินรายละเอียดถึงควมมีศีลธรรมในภาพของทัศนะการบริหารงานที่มีขอบเขตต้นแบบจากคำภีร์อัลกุรอานที่ประยุกต์ใช้ไม่ว่าจะในภาครัฐหรือในธุรกิจเอกชน การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นขึ้นอยู่กับการณ์บุคคลากรที่มีทักษะ ความสามารถ ความมุ่งมั่น มีศีลธรรม หากปราศจากการมีส่วนร่วมหรือให้ความสำคัญอย่างแท้จริงของทรัพยากรมนุษย์ ทุนและเทคโนโลยีจะไม่พบกับการประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพประวัติศาสตร์อารยธรรมเป็นการบันทึกถึงความพยายามของมนุษยชาติจากอดีตที่ผ่านมาในการควบคุมสภาพแวดล้อมและปรับปรุงสวัสดิภาพของมนุษย์ การมีส่วนร่วมแรงบันดาลใจ และศักยภาพในเชิงบวกจากความพยายามที่เป็นระบบและเป็นเครื่องยืนยันถึงความสามารถของมนุษย์ในการเอาชนะความยากลำบากจนถึงปัจจุบัน เพราะอารยธรรมอิสลามมุ่งเน้นไปที่มนุษยชาติเป็นหลักกล่าวถึงและแรงบันดาลใจของพวกเขาคือการมุ่งเน้นที่ผู้คนทำดีบนแผ่นดินโลก ด้วยเหตุนี้จึงให้ความสำคัญกับบทบาทของบุคคลและกลุ่มในการสร้างสังคมที่ดีในการทำงาน นอกจากนี้ ตามที่ระบุใน คำภีร์อัลกุรอานการรับรู้ของมนุษย์นี้ (หากเข้าใจอย่างถ่องแท้และมีเหตุผล) จะช่วยให้พนักงานมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างดี

ฐานรากความเข้าใจ ทรัพยากรมนุษย์ในแบบอิสลาม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรมนุษย์ได้รับความสนใจอย่างมากตั้งแต่เริ่มก่อตั้งศาสนาอิสลามให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจและการติดต่อในชีวิตประจำวัน มุ่งเน้นไปที่แง่มุมที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต อย่างไรก็ตาม การเน้นย้ำการดำเนินงานทางธุรกิจและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมที่เป็นศูนย์กลางของทรัพยากรบุคคลในองค์กรจนถึงเกิดขึ้นของรัฐบาลอิสลามและชุมชน การคัดเลือก การรักษา และแรงจูงใจของแรงงานจึงได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม มีคำแนะนำบางประการเกี่ยวกับการจัดบุคลากร การฝึกอบรม และแรงจูงใจที่กำหนดและกลายเป็นแนวทางปฏิบัติ การลงโทษหากผิดวินัย เพราะในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันได้กลายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกๆ องค์กรที่ปรารถนา การเจริญเติบโตของพนักงานและองค์กรการทำงาน เพื่อฝึกฝนทักษะของพนักงานและเตรียมให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติงานอย่างมั่นใจ

สรุป

การจัดกรอบรูปแบบตามคุณลักษณะของศาสนาอิสลามที่เป็นระบอบการบริหารจัดการที่นิยมใช้ในประเทศมุสลิมในอาเซียน อย่าง อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน หรือกลุ่มประเทศอาหรับ ที่มีกำลังซื้อมหาศาลและบางประเทศหรือในบางพื้นที่ มีการพัฒนาทางด้านศีลธรรมและผู้ประกอบการที่ยึดมั่นในหลักการของศาสนา การวางแผนการจัดระเบียบความเป็นผู้นำไม่ว่าองค์กรที่อยู่ในประเทศมุสลิมหรือไม่ใช้มุสลิมต่างก็ให้ความสำคัญในเรื่องของความรับผิดชอบ เพื่อให้งานที่ออกผลลัพธ์เป็นไปตามกฎเกณฑ์และไม่ออกนอกศีลธรรมที่ตามหลักแล้วถือเป็นเรื่องสำหรับผู้ประกอบการต้องยึดมั่นไม่คล้อยตามกิเลสที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะโลกที่ก้าวสู่ความเจริญรุ่งเรือง ธุรกิจสิ่งของต้องห้าม เช่น สุรา ค่าประเวณี การพนัน การใช้งานอย่างไม่ยุติธรรม (ทาส) ถือเป็นเรื่องต้องห้ามในทุกศาสนาการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพราะเป็นกิจกรรมที่สร้างความเสียหายมากกว่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติ การจัดการในศาสนาอิสลามถือเป็นสิ่งที่ให้มนุษย์นั้นได้มีส่วนร่วมที่ดีต่อมวลมนุษยชาติ ทั้งในส่วนของสินค้าบริการ ธุรกิจบริการที่เข้าใจ ผู้มาใช้บริการ เพื่อเพิ่ม

ความผาสุกของมนุษย์ที่อยู่ในขอบเขตที่ถูกต้อง และเพื่อเป็นการแบ่งปันการเข้าใจถึงประเพณีท้องถิ่นการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยเฉพาะกับผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม การบริจาคทาน หากมีเงินสดครบตามจำนวนอิสลามสอนให้เข้าใจวัฒนธรรมของผู้คนและความระมัดระวังในเรื่องการดำเนินงานในรูปแบบของศาสนาอิสลามเพื่อให้ค่านิยมอิสลามได้รับการยอมรับ นอกจากนี้เนื้อหากล่าวถึงมุมมองและแนวทางปฏิบัติของการจัดการทรัพยากรมนุษย์การอภิปรายมุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงตลอดหลายที่ผ่านมา ลักษณะของการจัดหาและการคัดเลือกการฝึกอบรมและการพัฒนาเน้นให้เห็นถึงการคิดที่เกิดขึ้นในพื้นที่การทำงานเนื้อหาเน้นย้ำถึงความผันแปรที่ลึกซึ้งในแนวทางปฏิบัติในปัจจุบันดูเหมือนจะสะท้อนความคิดและอิทธิพลของตะวันตกที่มีต่อองค์กรในสังคมมุสลิมนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างดี

เอกสารอ้างอิง

Abbas J. ALI (2005). *Islamic Perspectives on Management and Organization, The Human Research Chapter 10*. Massachusetts Edward Elgar Publishing, Inc. P,189-210

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วัตถุประสงค์เพื่อเป็นฐานเผยแพร่องค์ความรู้ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

โดย วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้จัดพิมพ์เป็นวารสารราย 6 เดือน ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน, ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม) บทความได้รับการตรวจทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 2 ท่าน เป็นอย่างน้อย ก่อนลงตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ทั้งนี้ บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์จะต้องไม่เคยถูกตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์ของวารสารอื่นใดกองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ผู้เสนอผลงานต้องอ้างอิงแหล่งที่มาให้ครบถ้วนและสมบูรณ์

การเตรียมต้นฉบับ

ผู้เสนอผลงานจะต้องจัดวางรูปแบบตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด บทความใดมีรูปแบบไม่ถูกต้อง ทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร โดยมีรูปแบบการเตรียมต้นฉบับมีดังนี้

1. ประเภทบทความที่ตีพิมพ์ได้นั้น

- 1) บทความวิจัย
- 2) บทความวิชาการ ได้แก่ บทความวิชาการทั่วไป บทความพิเศษ บทความปริทรรศน์ บทความวิทยานิพนธ์ (ระดับปริญญาเอก/โท) เป็นต้น
- 3) บทความหนังสือ

2. สาขาเนื้อหาของบทความที่รับตีพิมพ์

- 1) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- 2) สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
- 3) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
- 4) สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 5) สาขาวิชาภาษาไทย
- 6) สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- 7) สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต
- 8) สาขาวิชาทัศนศิลป์

- 9) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
- 10) สาขาวิชานิติศาสตร์
- 11) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- 12) สาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา
- 13) สาขาวิชาพัฒนาสังคม
- 14) สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
- 15) สาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3. การเตรียมต้นฉบับ

ภาษา	ผู้เสนอผลงานสามารถเขียนบทความได้ทั้งบทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ แต่หากเป็นบทความภาษาอังกฤษแล้ว ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องด้านไวยากรณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ บทความภาษาอังกฤษควรมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทย ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงการเขียนภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย เว้นแต่ในกรณีเขียนภาษาอังกฤษเพื่ออธิบายศัพท์ทางเทคนิคแต่ให้ใส่วงเล็บด้วย
รูปแบบการเขียน	ผู้เสนอผลงานต้องพิมพ์ต้นฉบับด้วยโปรแกรม Microsoft word เท่านั้น ใช้ขนาดกระดาษ A4 (210 มม. x 297 มม.) หรือ (21 ซม. x 29.7 ซม.) หรือ (8.27 นิ้ว x 11.69 นิ้ว) และตั้งค่าน้ำกระดาษดังนี้ ด้านบน ห่างจากขอบกระดาษ 3.81 เซนติเมตร (1.5 นิ้ว) ด้านล่าง ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว) ด้านขวา ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว) ด้านซ้าย ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว)
จำนวนหน้า	ทุกประเภทบทความ ควรมีความยาวทั้งเรื่อง รวมรายการอ้างอิง (APA Style) และบรรณานุกรมแล้ว ควรอยู่ในระหว่าง 10-15 หน้ากระดาษ
การย่อหน้า	ย่อหน้า ให้เริ่มห่างจากขอบเนื้อเรื่อง 1.25 เซนติเมตร ส่วนรายการอ้างอิง (APA Style) และบรรณานุกรมให้ห่างจากขอบเนื้อเรื่อง 1.25 เซนติเมตร
ลำดับหน้า	ลำดับหน้า ให้พิมพ์เลขหน้ากำกับทุกหน้าไว้ที่มุมด้านบนของกระดาษ โดยเริ่มนับหน้าที่ 1 ในหน้าแรกของบทความ เฉพาะหน้าแรกของบทความไม่ให้ใส่ตัวเลขกำกับไว้แต่ให้พิมพ์คำว่า หน้า 2 ในหน้าถัดไป และใส่ลำดับเลขหน้าจนจบเนื้อหาของบทความ
ลำดับเนื้อเรื่อง	ลำดับเนื้อเรื่อง ให้ใช้เลขกำกับบทหน้าเป็นหัวข้อหมายเลข 1 และส่วนหัวข้อย่อยให้ใช้เลขระบบทศนิยมกำกับหัวข้อย่อย แต่ไม่ควรเกิน 3 จุดเลขทศนิยม เช่น 1.1 , 1.1.1 เป็นต้น และหัวข้อย่อยลำดับถัดไปให้ใช้วงเล็บกำกับ เช่น 1) , 1.1) เป็นต้น และลำดับถัดไป เช่น (1), (2) เป็นต้น

รูปแบบการเขียน	<p>คำภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH thaisarabunPSK และมีรูปแบบการเขียนดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ชื่อเรื่อง ขนาดอักษร 18 รูปแบบอักษร ตัวหนา • ชื่อผู้เขียน ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา • บทคัดย่อ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา • คำสำคัญ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา • ชื่อหัวข้อต่างๆ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวหนา • เนื้อหาทั้งหมด ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา • บรรณานุกรม ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตามคำแนะนำการเขียน • รายการอ้างอิง ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตามคำแนะนำการเขียน
-----------------------	---

4. ส่วนประกอบของบทความ

4.1 บทความวิจัย

- 1) **ชื่อเรื่อง:** ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) **ชื่อผู้เขียนบทความ:** ชื่อผู้เขียนบทความให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้เสนอผลงาน
- 3) **บทคัดย่อ :** เป็นการกล่าวถึงเนื้อความที่ศึกษาทั้งเรื่องโดยย่อ ซึ่งเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนผลของการศึกษาสรุปผลการศึกษา วิเคราะห์และตีความ และบทสรุปของการศึกษา โดยให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) **คำสำคัญ :** คำที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของเนื้อหาสารสนเทศ โดยมาจากคำที่ปรากฏในบทความ ซึ่งจะระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ ให้มีคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และไม่ควรมีคำสำคัญเกิน 5 คำ
- 5) **บทนำ:** ประกอบด้วย
 - 5.1) **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา:** เป็นการกล่าวถึงความความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตลอดจนเหตุผลอันมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้
 - 5.2) **วัตถุประสงค์:** เป็นการกล่าวถึงเหตุผลและจุดมุ่งหมายอันนำมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้
ทั้งนี้ วัตถุประสงค์จะต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา
 - 5.3) **สมมติฐาน (ถ้ามี) :** เป็นการกล่าวถึงคำตอบสมมติในประเด็นปัญหาของเรื่องที่ทำการศึกษา ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล เพื่อตอบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ทำการศึกษา
 - 5.4) **ขอบเขตการวิจัยหรือการศึกษา:** เป็นการกล่าวถึงขอบเขตของเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัยหรือทำการศึกษา โดยจะต้องมีการระบุขอบเขต เช่น เชิงพื้นที่ เชิงปริมาณ เป็นต้น

5.5) **ระเบียบวิธีการวิจัยหรือศึกษา:** เป็นการกล่าวว่าการวิจัยหรือการศึกษาในเรื่องนี้ใช้รูปแบบใด มีการอธิบายและวิเคราะห์วิธีการวิจัยหรือการศึกษา โดยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5.6) **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ:** เป็นกล่าวถึงว่าผลของการเสนอผลงานในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใดและในด้านใด

6) **วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง :** เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโจทย์การศึกษา โดยอ้างถึงหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานที่ศึกษา

7) **ผลการศึกษา:** เป็นการกล่าวและวิเคราะห์ถึงปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยใช้ทฤษฎีหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตลอดจนรายงานผลการศึกษาอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และได้ใจความ

8) **อภิปรายผล** เป็นการประเมินผลการวิจัย เพื่อให้เหตุผลยืนยันว่าผลการวิจัยที่ได้นำเชื่อถือถูกต้อง เป็นจริง

9) **สรุปผลและข้อเสนอแนะ:** เป็นการกล่าวให้เห็นว่าผลการศึกษาดตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และกล่าวถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ควรจะมีประเด็นคำถามเพื่อเป็นแนวทางสานต่อการศึกษาต่อไป

10) **กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี):** เป็นการกล่าวว่างานที่ศึกษาในเรื่องนี้ ได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือจากบุคคลใด อย่างไร

11) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

4.2 บทความวิชาการ

1) **ชื่อเรื่อง:** ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) **ชื่อผู้เขียนบทความ:** ชื่อผู้เขียนบทความให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้เสนอผลงาน

3) **บทคัดย่อ:** เป็นการกล่าวถึงเนื้อความที่ศึกษาทั้งเรื่องโดยย่อ ซึ่งเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนผลการศึกษาและบทสรุปของการศึกษา โดยให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4) **คำสำคัญ:** คำที่ถูกระบุขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของเนื้อหาสารสนเทศ โดยมาจากคำที่ปรากฏในบทความ ซึ่งจะระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ ให้มีคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และไม่ควรมีคำสำคัญเกิน 5 คำ

5) **บทนำ:** เป็นการกล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา ตลอดจนเหตุผลอันนำมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้ รวมถึงข้อมูลเชิงวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6) **เนื้อหา:** เป็นการกล่าวถึงเนื้อหาที่ทำการศึกษาอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และได้ใจความ

7) **สรุปผลและข้อเสนอแนะ:** เป็นการกล่าวให้เห็นว่าผลการศึกษاتตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และในกรณีที่มีข้อเสนอแนะ ให้กล่าวถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

8) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

4.3 บทวิจารณ์หนังสือ

1) **ชื่อผู้วิจารณ์:** ชื่อผู้วิจารณ์ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้วิจารณ์

2) **ชื่อหนังสือที่วิจารณ์:** ให้วิจารณ์หนังสือเป็นภาษาไทย

3) **บทวิจารณ์หนังสือ:** เป็นการกล่าวถึงข้อดีและข้อบกพร่องของเรื่องที่วิจารณ์ โดยใช้ให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยอย่างได้ใจความ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น โดยการวิจารณ์หนังสือต้องเป็นการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

4) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

ตัวอย่างการอ้างอิงท้ายบทความ (APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6)

หนังสือ

1) ผู้แต่ง 1 คน

ไทย ชื่อ/สกุล./ (ปีพิมพ์). /ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). /สถานที่พิมพ์:/
/////สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปีพิมพ์). /ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). /สถานที่พิมพ์:/
/////สำนักพิมพ์.

เช่น

อูมา สุนทรมาน. (2526). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Apple, M. W. (2004). *Ideology and curriculum* (3rd ed.). Boston, MA: Routledge
Kegan Paul.

2) ผู้แต่ง 2 คน

ไทย ชื่อ/สกุล/และ/ชื่อ/สกุล./ (ปีพิมพ์). /ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป). /สถานที่
/////พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล./อักษรย่อชื่อ./&/สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปีพิมพ์). /ชื่อเรื่อง/ (พิมพ์ครั้งที่ 2
/////เป็นต้นไป). /สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

ปรียานุช พิบูลสงคราม และ จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2553). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่
การพัฒนาที่ยั่งยืน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โครงการวิจัยเศรษฐกิจ
พอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

Certo S. C., & Peter, J. P. (1991). *Strategic management: Concept and applications*.
New York, NY: McGraw - Hill.

3) ผู้แต่ง 3-7 คน

ไทย ชื่อ/สกุลผู้แต่ง1./ชื่อ/สกุลผู้แต่ง2 (3,4,5,6),/และ/ชื่อ/สกุลผู้แต่ง7./(ปีพิมพ์)./
ชื่อ////////เรื่อง (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง1./สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง2 (3,4,5,6)/&/สกุล,/อักษร////////
ย่อชื่อผู้แต่ง7./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง./ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่
////////พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

หิรัญ หิรัญประดิษฐ์, สุขวัญ จันทรปรณิก และ เสริมสุข สลักเพชร. (2540). *เทคโนโลยีการผลิต
ทุเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

John, J.A., Whitaker, D., & Johnson, D. G. (2001). *Statistical thinking for managers*.
Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

4) ผู้แต่ง 8 คนขึ้นไป

ไทย ชื่อ/สกุลผู้แต่ง1./ชื่อ/สกุลผู้แต่ง2 (3,4,5,6),/และ/ชื่อ/สกุลผู้แต่งคนสุดท้าย./(ปี////////
พิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง1./สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง2 (3,4,5,6)/&/สกุล,/อักษร
////////ย่อชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง./ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./
////////สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

นพรัตน์ เศรษฐกุล, เอกชัย เอกทัณฑ์, พงศ์ธร บรรณโสภิชญ์, ชยุตม์ สุขทิพย์, ปรีชา วิทยพันธุ์, จีระ
ศักดิ์ แสงศิริ, ...ดาริน รุ่งกลิ่น. (2552). *ระบบสารสนเทศทั้งภูมิศาสตร์ลุ่มน้ำปาก
พนัง: การจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำในลุ่มน้ำปากพนังเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและระบบ
นิเวศ*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

Mercer, D. W., Kent, A., Nowiki, S. D., Mercer, D., Squier, D., Choi, W., ...Morgan, C.
(2004). *Beginning PHP5*. Indianapolis, IN: Wiley.

บทความบรรณาธิการ

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ใน/ชื่อ/สกุลบรรณาธิการ/(บ.ก.),/ชื่อหนังสือ/
////////(น./เลขหน้า)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./In/ตัวย่อชื่อ./สกุล/(Ed. หรือ Eds.),/
////////ชื่อหนังสือ/(p./ หรือ pp./เลขหน้า)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2540). การวิจัยอนาคตแบบ EDFR. ใน ทิศนา แชมมณี และ สร้อยสน
สกลรัตน์ (บ.ก.), *แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*
(น. 1-18). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Pianta, R. C., Rimm-Kaufman, S. E., & Cox, M. J. (1999). Introduction: An ecological
approach to kindergarten transition. In R. C. Pianta & M. J. Cox (Eds.),
The transition to kindergarten (pp. 3-12). Baltimore, MD: Paul Brookes.

วารสาร

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า.

เช่น

มานะ สินธวงษานนท์. (2549). ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 18(2), 115-116.

Chawla, L. (1994). Editor's note. *Children's Environment*, 2(11), 3.

หนังสือพิมพ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปี,/วัน/เดือน)./ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์,/น./เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปี,/เดือน/วัน)./ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์,/p/ หรือ
////////pp./เลขหน้า.

เช่น

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2548, 13 ธันวาคม). แผนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาในช่วงระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2549-2553). *มติชนรายวัน*, น. 6.

Thianthongdee, K. (2011, April 26). Online marketing for hotels and tourism. *The Nation*, p. 64.

วิทยานิพนธ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง/(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต หรือ // // // // // วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต),/ชื่อสถาบัน,/สถานที่พิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./ชื่อเรื่อง/(Doctoral dissertation หรือ master's thesis)./ // // // // ชื่อสถาบัน,/สถานที่พิมพ์.

เช่น

มนต์ชัย มั่นวสิน. (2552). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน: การบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.

Sukharomana, R. (1998). *Willingness to pay for water quality improving: Difference between contingent valuation and averting expenditure model* (Doctoral dissertation). University of Nebraska Lincoln. USA.

เว็บไซต์

ไทย ชื่อ/สกุลผู้เขียน./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./สืบค้น/วัน/เดือน/ปี,/จาก/URL
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้เขียน./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./Retrieved/เดือน/วัน/ปี,/ // // // // /from/URL

เช่น

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2557). *แผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2556 – 2559*. สืบค้น 9 มิถุนายน 2559, จาก

http://www.ipthailand.go.th/ipthailand/index.php?option=com_content&task=view&id=2084&Itemid=183

University of Wisconsin System. (1985). *Patent policy (G34)*. Retrieved June 9, 2017, from <http://www.uwsa.edu/fadmin/gapp/gapp34.htm>

การสัมภาษณ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปี./วัน/เดือน)/[วิธีการสื่อสาร]/สัมภาษณ์โดยชื่อ/สกุล./
////////ตำแหน่ง(ถ้ามี)/สถานที่.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปี./เดือน/วัน)/[Tape recording]/Interviewed by/
////////อักษรย่อชื่อ./สกุล/[วิธีการสื่อสาร]/ตำแหน่งของผู้ถูกสัมภาษณ์,/ //////////สถานที่.

เช่น

พระมหาประสระ สมาจาโร (สังขรัตน์). (2554, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย

เอ็มอัฉมา วัฒนบูรานนท์. รองเจ้าอาวาสวัดสวนพลู, กรุงเทพมหานคร.

Smith, M. B. (1998, August 12). Interviewed by C. A. Kiesler. [Tape recording].

President's Oral History Project, American Psychological Association. APA
Archives, Washington, DC.

ตัวอย่างการอ้างอิงในบทความ (APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6)

การอ้างอิงในเนื้อหาจะใช้ระบบนาม-ปี โดยมีรูปแบบการเขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี) อังกฤษ สกุล/(ปี)

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ

ไทย (ชื่อ/สกุล,/ปี) อังกฤษ (สกุล,/ปี)

เช่น

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2548) ได้วิจัยเรื่อง...

...และมหาวิทยาลัยตามแนวคิดของ Bernard and Krupat (1994) ประกอบ...

...และกำหนดระยะเวลาจบการศึกษา สอนทั้งวิชาสามัญและศาสนา (วีระศักดิ์ จันทร์ส่องแสง, 2546)

...ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต (Eker, Arkar, & Yaldiz, 2000) จึงเป็น...

ถ้ามีการอ้างอิงมากกว่าสองแหล่ง ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี)/และ/ชื่อ/สกุล/(ปี) อังกฤษ สกุล/(ปี)/and/สกุล/(ปี)

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ

ไทย (ชื่อ/สกุล,/ปี;/ชื่อ/สกุล,/ปี) อังกฤษ (สกุล,/ชื่อ./ปี;/สกุล,/ชื่อ./ปี)

เช่น

...สอดคล้องกับผลการศึกษาของมานะ นาคำ (2549) และ สีลาภรณ์ บัวสาย (2548)...

...หรือถึงแก่ชีวิต (ศรีวรรณ มีคุณ, 2548; เพิ่มพูน แพนศรี, 2551)

ถ้าเป็นการอ้างอิงจากหนังสือเล่มอื่นอีกทอดหนึ่ง ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ

ไทย ชื่อ/สกุล/(อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุล,/ปี) อังกฤษ สกุล,/ชื่อ./(cited in/สกุล,/ชื่อ,/ปี)

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ

ไทย (ชื่อ/สกุล,/อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุล,/ปี) อังกฤษ (สกุล,/ชื่อ./cited in/สกุล,/ชื่อ,/ปี)

เช่น

...ซึ่ง Sobahle (อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)...

ถ้ามีการนำข้อความหรือคำพูดของผู้เขียนมาทั้งหมดโดยไม่ได้มีการปรับเปลี่ยน ให้ทำการใส่เครื่องหมาย
คำพูด (“ ”) และใส่เลขหน้าดังตัวอย่าง

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 3 หน้า 1-2 กล่าวไว้ว่า “ให้
ยกเลิกความในบทนิยาม...” หรือ

“...คืนแก่โรงเรียนนั้น” (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ฉบับที่ 2, 2554, หน้า 7)

สำหรับการสัมภาษณ์ ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี **อยู่หน้าข้อความ**

ไทย ชื่อ/สกุล/(สัมภาษณ์,/วัน/เดือน/ปี)

อังกฤษ ชื่อ/สกุล/(personal communication [วิธีการสื่อสาร (ถ้ามี)],/เดือน/วัน,/ปี)

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี **อยู่ท้ายข้อความ**

ไทย (ชื่อ/สกุล,/สัมภาษณ์,/วัน/เดือน/ปี)

อังกฤษ (ชื่อ/สกุล,(personal communication [วิธีการสื่อสาร (ถ้ามี)],/เดือน/วัน,/ปี)

เช่น

ชัยฤทธิ์ ยนต์เปี่ยม (สัมภาษณ์, 26 กรกฎาคม 2549)

T. K. Lutes (personal communication, April 18, 2001)

3.81 ซม.

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 18

ชื่อบทความ (ภาษาไทย)
ชื่อบทความ (ภาษาอังกฤษ)

รูปแบบตัวอักษร TH
SarabunPSK ขนาด 16

ผู้เขียนคนที่ 1¹ ผู้เขียนคนที่ 2²
ผู้เขียน (ภาษาอังกฤษ)¹ ผู้เขียน(ภาษาอังกฤษ)²

บทคัดย่อ

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

1.25 ซม.

กก

คำสำคัญ: คำสำคัญที่1, คำสำคัญที่2, คำสำคัญที่3

Abstract

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

AA
AA

2.54 ซม.

Keywords: Keywords1, Keywords2, Keywords3

2.54 ซม.

บทนำ

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

กก

เนื้อหา

กก

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

กก

เอกสารอ้างอิง

เครือจิต ศรีบุญนาถ. (2546). *พัฒนาการเพลงพื้นบ้านอีสาน (หมอลำกลอน เพลงโคราช เจริียงเปรี๊น)*.

สุรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

¹ ระบุตำแหน่ง ชื่อที่อยู่สถาบัน สังกัด

Email:

รูปแบบตัวอักษร TH
SarabunPSK ขนาด 14

2.54 ซม.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Journal of Humanities and Social Loei Rajabhat University

แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อรับพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด.....ตำแหน่งวิชาการ (ถ้ามี).....

สถานะผู้ส่งบทความ

อาจารย์/นักวิจัย บุคคลทั่วไป ตำแหน่ง.....สังกัด.....

นิสิต/นักศึกษา ชื่อปริญญา.....

หน่วยงาน

.....
.....

ขอส่ง บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความวิจารณ์หนังสือ
 อื่นๆ(ระบุ).....

สาขาของบทความ.....

ชื่อบทความ (ไทย).....

(อังกฤษ).....
.....

ชื่อผู้เขียนร่วม 1.

2.

3.

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อไป.....

E-mail :

Facebook : Line :

สิ่งที่ส่งมาด้วย : ไฟล์ Microsoft ไฟล์ PDF CD อื่นๆ(ระบุ).....

/ข้าพเจ้าขอรับรอง...

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใดๆ มาก่อน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใดๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของ

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร

5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ลงนามผู้เขียนคนที่ 1

(.....)

วันที่

ลงนามผู้เขียนคนที่ 2

(.....)

วันที่

หมายเหตุ: โปรดระบุชื่อทุนวิจัย (ถ้ามี)

สำหรับเจ้าหน้าที่

เอกสารประกอบการพิจารณาบทความ

บทความ 3 ชุด (2 ชุดไม่มีชื่อผู้เขียนและหน่วยงาน และ 1 ชุดมีข้อมูลครบ)

แบบฟอร์มส่งบทความเพื่อเผยแพร่ 1 ชุด

รับบทความจากผู้เขียน วันที่..... ผู้รับ.....